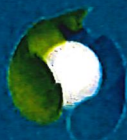

Taipalsaaren kunta

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2016

Kunnanhallitus 28.3.2017 / 76 §

TAIPALSAARI

Saimaan sydämessä

Sisällysluettelo

TOIMINTAKERTOMUS	3
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
Kunnanjohtajan katsaus	3
Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	9
Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	10
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	12
Kunnan henkilöstö	13
Kaavoitus ja vapaat tontit	15
Kaavoitus	15
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	16
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	16
Ympäristötekijät	17
Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	17
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	19
Tilikauden tuloksen muodostuminen	19
Toiminnan rahoitus	21
Rahoitusasema ja sen muutokset	23
Kokonaistulot ja -menot	24
Kuntakonsernin toiminta ja talous	25
Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhtiöistä	25
Konsernin toiminnan ohjaus	25
Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja konserniyhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	27
Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	30
Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	31
Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	32
Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	35
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	36
KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	36
10 Vaalit	36
20 Tarkastus ja arviointi	36
30 Konsernihallinto	36
40 Sivistyspalvelut	42
50 Tekniset palvelut	51
Tuloslaskelmaosan toteutuminen	56

Investointien toteutuminen	58
Konsernihallinnon investoinnit.....	58
Sivistyspalveluiden investoinnit	59
Teknisten palveluiden investoinnit.....	59
Investointiosa yhteensä.....	62
Rahoitusosan toteutuminen	63
Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	64
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	67
Tuloslaskelma.....	67
Rahoituslaskelma	68
Tase	69
Konsernilaskelmat	71
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	75
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	75
Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	75
Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	75
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	77
Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista	77
Vakuuksia ja vakuussitoumuksia koskevat liitetiedot.....	82
Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot.....	85
ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET, VESIHUOLTOLAITOS	86
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS.....	91
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	91
LUETTELOT JA SELVITYKSET	92

TOIMINTAKERTOMUS

OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Suomen talous oli edelleen alavireinen ja työttömyys pysyi korkealla tasolla. Nämä yhdessä ovat vaikuttaneet verotulojen kasvuun ja kuntien menoihin. Vuoden aikana Taipalsaaren työttömyysprosentti laski hienoisesti 12,4 prosentista 11,9 prosenttiin. Samaan aikaan pitkäaikaistyöttömien määrä on kuitenkin lisääntynyt. Talousalueen myönteisen kehittymisen keskeisin haaste on edelleen työttömyyden voittaminen.

Kunnan talous toteutui talousarviossa lähellä suunniteltua; toimintatuottojen lisäys oli suurempi kuin toimintamenojen ylitys. Vuosikatetta kertyi hieman ennakoitua enemmän eli 252.712 euroa. Tilikauden tulos oli odotusten mukaisesti alijäämäinen 2.065.736 euroa.

Taipalsaaren asukasluku nousi 11 henkilöllä ollen vuoden lopussa 4826, mikä on hyvä merkki tulevaa ajatellen. Maakuntatasolla tarkasteltuna Etelä-Karjalan väkiluvun kehitys oli synkkää, alueen väestömäärä väheni vuoden aikana 761 henkilöllä. Vain Taipalsaarella (11) ja Lemillä (5) asukasluku kasvoi, kaikissa muissa kunnissa se laski merkittävästi.

Rakentaminen oli kunnan alueella vilkasta; vuoden aikana myönnettiin asuinrakennusten rakennuslupia 26 ja samaan aikaan valmistui 22 asuinrakennusta sekä yksi rivitalo. Kunnan tärkeät investoinnit eli Sairaala-alueen hankinta, Vehkataipaleen koulun korjaus ja Terveyskeskuksen neuvolasipi toteutuivat suunnitellusti.

Eksoten palvelut on tuotettu laadukkaasti, joskin järjestelyjä on jouduttu tekemään tilojen suhteen, kuten vanhainkodin väistö sairaalan tiloihin ja terveyskeskuksen investointiin liittyneet väliaikaisjärjestelyt. Taloudessa Eksote on pysynyt suunnitellussa raamissa ja alijäämät tulivat katetuksi ennakoitua nopeammin.

Wirman palvelut painottui yritysneuvontaan ja yritysten kehityspalveluihin. Taipalsaa-relta yrityksiä oli neuvonnan piirissä 16 kpl ja asiakastapahtumia kirjattiin 36. Kunnat luopuivat vuoden lopussa omistuksistaan yhtiössä.

Kunnan lainamäärä oli vuoden lopussa noin 16,5 miljoonaa euroa, asukasta kohden laskettuna se tarkoittaa 3426 euroa. Lainamäärä lisääntyi ja se käytettiin investointien rahoittamiseen. Kunnan perustehtävien hoidossa on onnistuttu hyvin.

Kiitän lämpimästi sitoutunutta henkilöstöä ja luottamushenkilöitä sekä yhteistyötahoja.

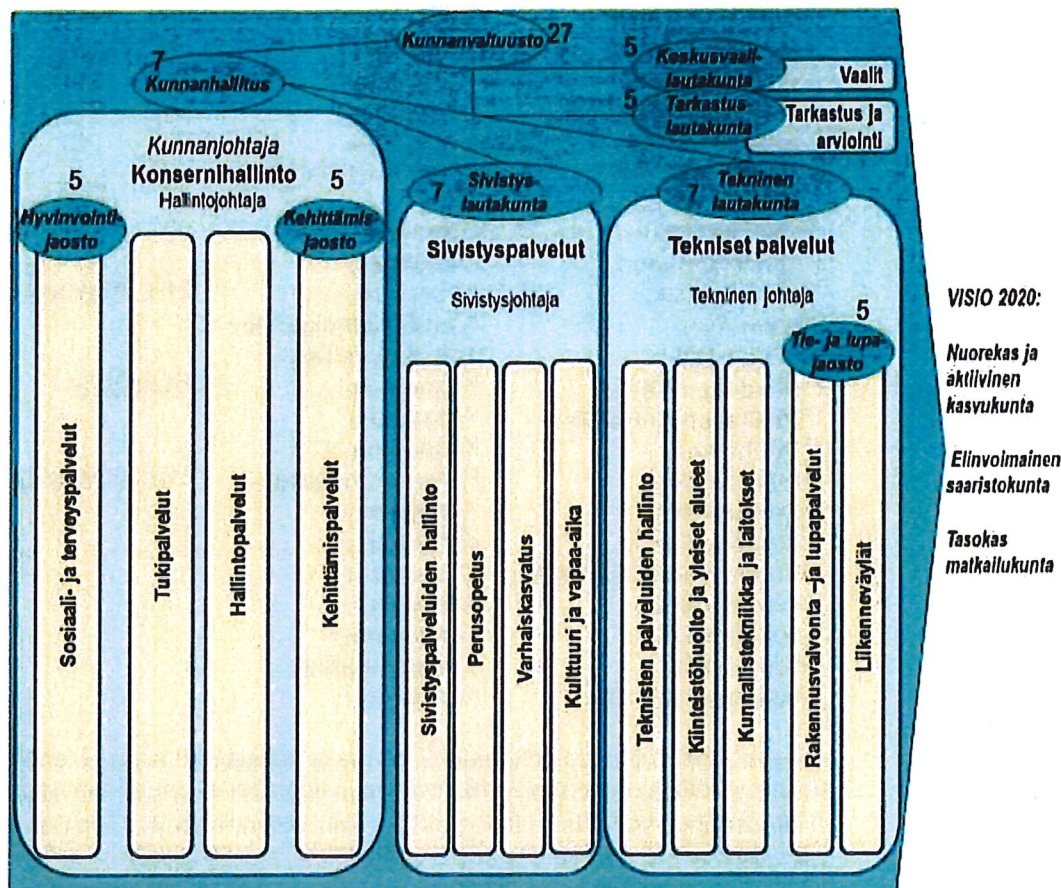
Jari Willman
Kunnanjohtaja

KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Vuosi 2016 oli valtuustokauden 2013–2016 neljäs vuosi.

Kunnan organisaatio ja kuntalain 125 §:ssä tarkoitetut tilivelvolliset

Kunnan organisaatio koostuu luottamushenkilöorganisaatiosta ja henkilöstöorganisaatiosta, jotka muodostavat toiminnallisia kokonaisuuksia seuraavan organisaatiokaavion mukaisesti:

Kuntalain 125 §:ssä tarkoitettuja tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet sekä em. tehtäväalueiden toiminnasta ja taloudesta vastaavat viranhaltijat (johtoryhmän jäsenet).

Luottamushenkilöorganisaatio

Kunnan luottamushenkilöorganisaation muodostavat seuraavat toimielimet:

Kunnanvaltuusto

Kunnan ylintä päätösvaltaa käyttää toimikaudeksi 2013–2016 valittu kunnanvaltuusto, jossa on 27 jäsentä.

Jäsenet	Valtuustoryhmä	
Voipio Iikka B.	Kokoomus	puheenjohtaja
Turunen Raimo	Keskusta	I varapuheenjohtaja
Niiva Heikki	Taipalsaari-liike	II varapuheenjohtaja
Frilander Marika	Sdp	
Hiltunen Antero	Perussuomalaiset	21.12.2016 -
Hulkkonen Harri	Keskusta	
Kahari Sanna	Taipalsaari-liike	
Kairulahti Sirpa	Taipalsaari-liike	
Kankkunen Rauno	Sdp	
Kinnunen Jukka	Keskusta	
Kolhonen Sanna	Keskusta	
Kylämies Kimmo	Keskusta	
Kähärä Lasse	Kokoomus	
Miikkulainen Titta	Perussuomalaiset	
Mikkola Elma	Sdp	
Mikkola Veijo	Kokoomus	
Muhli Marleena	Keskusta	
Mäkinen Ilkka	Kokoomus	- 21.12.2016 asti
Niiva Aure	Kristillisdemokraatit	
Niiva Heikki	Taipalsaari-liike	
Pakarinen Vesa	Kokoomus	21.12.2016 -
Pekkanen Anna-Liisa	Keskusta	
Peuha Leo	Kokoomus	
Pyysalo Ulla	Perussuomalaiset	- 21.12.2016 asti
Saikko Asko	Keskusta	
Tarhonen Jari	Keskusta	
Turunen-Saaresti Teemu	Keskusta	
Uski Helena	Keskusta	
Voipio Iikka B.	Kokoomus	
Wallén Pekka	Taipalsaari-liike	
Westinen Arja-Liisa	Keskusta	

Vuonna 2016 valtuusto kokoontui 9 kertaa ja käsitteli 78 asiaa. Merkittävimmät valtuuston päätökset vuonna 2016 koskivat Taipalsaaren sairaala-alueen ostamista, hallintosäännön muutosta, Saimaa Geopark:iin osallistumista, Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän purkamista koskevan sopimuksen hyväksymistä, Taipalsaaren histori-ankirjoitus –projektin määrärahan myöntämistä, Taipalsaaren ympäristöohjelman hyväksymistä, LUT-konsernin muodostamisen hyväksymistä ja valtuutettujen lukumäärästä päättämistä valtuustokaudelle 2017 – 2021.

Valtuuston pöytäkirjanpitäjänä toimi hallintojohtaja Eija Hämäläinen 1.1. – 24.1.2016 ja 25.3. – 31.8.2016, vs. hallintojohtaja Pekka Wallén 25.1. – 24.3.2016 ja 25.8. – 30.9.2016 sekä hallintojohtaja Johanna Mäkelä 1.10.2016 -

Valtuustolle pidettiin valtuustoseminaarit 27.1.2016, 26.5.2016 ja 26.10.2016.

Keskusvaalilautakunta

Varsinaiset jäsenet

Räisänen Heikki, pj
Peuha Leo, vpj
Melkko Helena
Pyysalo Ulla - 21.12.2016 asti
Hiltunen Antero 21.12.2016 -
Viskari Kalevi

Varajäsenet järjestyksessä

Vento Anneli
Hulkkonen Markku
Heiskanen Anne
Suikka Antti
Mikkola Elma
Kurkaa Samuli

Vuonna 2016 ei ollut säännönmukaisia vaaleja.

Tarkastuslautakunta

Varsinaiset jäsenet

Miikkulainen Titta, pj
Saikko Asko, vpj
Hulkkonen Mari
Kurronen Jari
Birschin Anne - 28.9.2016 asti
Viskari Kalevi 28.9.2016 -

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kurkaa Samuli
Moisio Johannes
Kairulahti Sirpa
Heiskanen Anne
Laitinen Aki

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2016 aikana 6 kertaa ja käsitteli 24 asiaa. Tarkastuslautakunnan pöytäkirjanpitäjänä toimi hallintosihteeri Tiina Kangas 1.1. – 6.1.2016, hallintosihteeri Anne Marttinen 4.1. – 30.6.2016 ja hallintosihteeri Piia Pouttu 1.7.2016 - .

Kunnanhallitus

Turunen-Saaresti Teemu, pj
Kähärä Lasse, I vpj
Kahari Sanna, II vpj
Hulkkonen Harri
Westinen Arja-Liisa
Pyysalo Ulla - 21.12.2016 asti
Mikkola Elma

Kinnunen Jukka
Peuha Leo
Reiman Mervi
Nissinen Vilho
Muhli Marleena
Hiltunen Antero vars. jäsen 21.12.2016-
Frilander Marika

Willman Jari, kunnanjohtaja, esittelijä
Hämäläinen Eija, vs. kunnanjohtaja, esittelijä 25.1. – 24.3.2016
Hämäläinen Eija, hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä 1.1.-24.1.2016, 25.3.-1.8.2016
Wallén Pekka, vs. hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä 25.1.-24.3.2016, 25.8.-30.9.2016
Mäkelä Johanna, hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä 1.10.2016 -

Kunnanhallitus kokoontui vuoden 2016 aikana 20 kertaa ja käsitteli 283 asiaa.

Kunnanhallituksen kehittämisjaosto**Varsinaiset jäsenet**

Nissinen Vilho, pj
Peuha Leo, vpj
Wallén Pekka
Alve Maiju
Pyysalo Ulla -13.12.2016 asti
Mikkola Elma 13.12.2016 -

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kaijanen Kyösti
Mikkola Veijo
Hulkkonen Markku
Kolhonen Sanna
Hiltunen Antero

Willman Jari, kunnanjohtaja, esittelijä

Hämäläinen Eija, vs. kunnanjohtaja, esittelijä 25.1. – 24.3.2016

Hämäläinen Eija, hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä 1.1.-24.1.2016, 25.3.-31.8.2016

Wallén Pekka, vs. hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä 25.1.-24.3.2016, 25.8.-30.9.2016

Mäkelä Johanna, hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä 1.10.2016 -

Kunnanhallituksen kehittämisjaosto kokoontui vuoden 2016 aikana 5 kertaa ja käsitteli 35 asiaa.

Sivistyslautakunta**Varsinaiset jäsenet**

Pakarinen Vesa, pj
Jauhiainen Jyrki, vpj
Hirvi Joonas
Hulkkonen Mari
Kittilä Erja
Pekkanen Anna-Liisa
Pyysalo Ulla - 21.12.2016 asti

Henkilökohtaiset varajäsenet

Helskanen Anne
Niiva Jani
Viskari Kalevi
Reiman Mervi
Hongisto Tuula
Mikkonen Ilpo
Hiltunen Antero vars.jäsen 21.12.2016 -

Sivistyslautakunta kokoontui vuoden 2016 aikana 10 kertaa ja käsitteli 97 asiaa. Sivistyslautakunnan tehtäviä on kuvattu tarkemmin jäljempänä. Sivistyslautakunnan esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimi sivistysjohtaja Kai Könönen.

Sivistyslautakunnan hyvinvointijaosto**Varsinaiset jäsenet**

Hulkkonen Mari, pj
Pekkanen Anna-Liisa, vpj
Kähärä Lasse
Niiva Jani
Hirvi Joonas

Henkilökohtaiset varajäsenet

Reiman Mervi
Uski Virpi
Peuha Leo
Jauhiainen Jyrki
Viskari Kalevi

Sivistyslautakunnan hyvinvointijaosto kokoontui vuoden 2016 aikana 4 kertaa ja käsitteli 18 asiaa. Hyvinvointijaoston esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimi sivistysjohtaja Kai Könönen.

Tekninen lautakunta

Varsinaiset jäsenet

Kylämies Kimmo, pj
Peuha Leo, vpj

Tarhonen Jari
Janhunen Elina
Kairulahti Sirpa
Marttinen Milko
Niiva Aure

Henkilökohtaiset varajäsenet

Pöysti Olli
Mäkinen Ilkka - 21.12.2016 asti
Mikkola Veijo 21.12.2016 -
Mikkonen Ilpo
Kolhonen Sanna
Kangasmäki Sari
Kankkunen Rauno
Sirén Annikki

Tekninen lautakunta kokoontui vuoden 2016 aikana 9 kertaa ja käsitteli 66 asiaa. Teknisen lautakunnan tehtäviä on kuvattu tarkemmin jäljempänä. Teknisen lautakunnan esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimi tekninen johtaja Samuli Kakko.

Teknisen lautakunnan tie- ja lupajaosto

Varsinaiset jäsenet

Pöysti Olli, pj
Marttinen Milko, vpj
Mikkola Veijo
Muhli Marleena
Reiman Mervi

Henkilökohtaiset varajäsenet

Tarhonen Jari
Kankkunen Rauno
Pakarinen Vesa
Melkko Helena
Kuivanen Hanna

Teknisen lautakunnan tie- ja lupajaosto kokoontui vuoden 2016 aikana 9 kertaa ja käsitteli 85 asiaa. Tie- ja lupajaoston tehtäviä on kuvattu tarkemmin jäljempänä. Tie- ja lupajaoston esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimi rakennustarkastaja Laila Kankaala.

Henkilöstöorganisaatio

Kunnan henkilöstöorganisaatiota johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnanjohtaja. Kunnanjohtajan varahenkilönä toimii hallintojohtaja.

Kunnanjohtaja, toimialajohtajat sekä tehtäväalueiden päälliköt muodostavat johtoryhmän, jonka tehtävänä on tukea ja kehittää kunnan kokonaisjohtamista yhteistyössä henkilöstön ja luottamushenkilöorganisaation kanssa.

Johtoryhmä

Willman Jari
Hämäläinen Eija
Hämäläinen Eija
Wallén Pekka
Mäkelä Johanna
Könönen Kai
Jauhainen Marjo
Kakko Samuli

kunnanjohtaja
vs. kunnanjohtaja 25.1. – 24.3.2016
hallintojohtaja 1.1.-24.1.2016 ja 25.3.-31.8.2016
vs. hallintojohtaja 25.1.-24.3.2016 ja 25.8.-30.9.2016
hallintojohtaja 1.10.2016 -
sivistysjohtaja
varhaiskasvatuspäällikkö
tekninen johtaja

YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Suomen julkisen talouden tila on ollut heikko jo lähes vuosikymmenen. Suhdannetilanteen normalisoituminen ei riitä parantamaan julkisen talouden tilaa olennaisesti, sillä väestön ikääntyminen jatkuu ja rakenteellinen työttömyys on korkea. Pitkällä aikavälillä julkisen talouden tulojen ja menojen epätasapaino eli kestävyysvaje on runsaat 3 % suhteessa BKT:hen eli noin 7 mrd. euroa. Epätasapaino johtuu julkisen talouden heikosta lähtötilanteesta ja väestön ikääntymisen aiheuttamista tulevaisuuden menopaineista.

Suomen talouden orastava elpyminen on perustunut kotimaiseen kysyntään. Viennin näkymät eivät ole olennaisesti vahvistumassa. Kilpailukykysojimus tukee vientiä, mutta se ei yksin riitä vauhdittamaan vientiä selvään kasvuun. Lähivuosina on varauduttava siihen, että Suomen talouskasvu ei palaudu finanssikriisiä edeltävien vuosien ja vuosikymmenten vauhtiin.

Valtiovarainministeriön arvioiden mukaan näyttää mahdolliselta, että velkasuhteen kasvu pysähtyisi vuonna 2019 ja kääntyisi lievään laskuun vuonna 2020. Lisävelanotto ei ennusteiden mukaan näyttäisi pysähtyvän vuoteen 2021, sillä valtio ja paikallishallinto ovat selvästi alijäämäisiä vielä vuonna 2020. (Lähde: Valtiovarainministeriön julkaisu 7/2017, Suomen julkisen talouden näkymät ja haasteet)

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen tammikuussa 2017 julkaiseman työllisyyskatsauksen mukaan joulukuun lopussa Kaakkois-Suomessa oli 23 845 (ed. vuonna 25 159) työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrä väheni 5,2 % edellisvuoden joulukuuhun verrattuna. Koko maassa työttömien määrä väheni 5,3 % edellisvuodesta.

Julkaistun tilaston mukaan työttömien osuus työvoimasta 31.12.2016 oli seuraava:

koko maa	13,6 %
Kaakkois-Suomi	16,8 %
Etelä-Karjala	16,2 %
Lappeenrannan seutukunta	15,5 %
Taipalsaari	11,9 %.

Työttömänä oli vuoden lopulla Taipalsaarella 275 henkilöä (-12) joista pitkäaikaistyöttömiä 90 henkilöä (+14), alle 25 vuotiaita 37 henkilöä (-4).

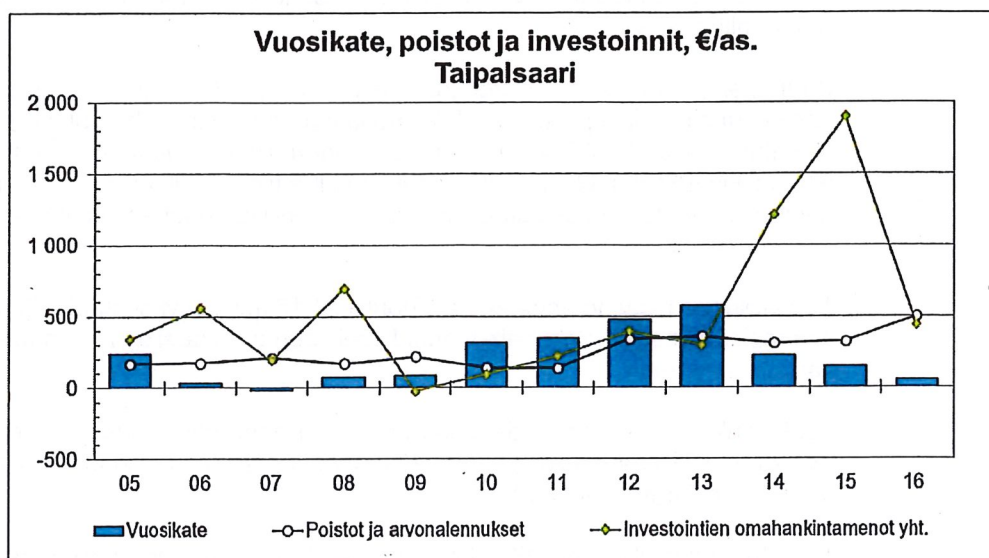
Kuntaliiton analyysin (analyysi pohjautui Tilastokeskuksen keräämiin vuoden 2016 tilinpäätösarvioihin) perusteella kuntasektorin menot kasvoivat maltillisesti koko maassa, keskimäärin 1,3 prosenttiyksikköä. Tilikauden tulos on tilinpäätösarvioiden perusteella negatiivinen 111 kunnassa. Kaikkiaan kuntia on Manner-Suomessa 295. Kuntatalouden rahoituksellista tasapainoa kuvaava toiminnan ja investointien rahavirta parani puoli miljardia euroa. Lainakanta nousi 18 miljardiin euroon ja velkaantumisen kasvu hidastui 3,6 prosenttiin.

Hallituksen muutaman vuoden takaisissa ennusteissa kuntasektorin velan arvioitiin nousevan 3 miljardia nyt toteutunutta suuremmaksi. Lisäksi toiminnan ja investointien rahavirran ennakoitiin painuvan raskaasti negatiiviseksi.

Kuntien verotulot kasvoivat vuonna 2016 maltillisesti koko maan tasolla yhteensä 1,4 prosenttia. Vaimeaa kehitystä selittää mm. kuntien korotetun yhteisöveron jako-osuuden poistuminen.

Kuntien väliset investointipaineet vaihtelevat suuresti. Maakuntakeskuksissa ja muissa suurissa kaupungeissa on palvelutarpeen lisääntymisestä johtuvia investointipaineita. Muissa kunnissa investointipaineet liittyvät usein korjausvelkaan.

OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Taipalsaaren kunnan talous vuosikatteella, poistoilla ja investointien omahankintamenoilla mitattuna osoittaa epätasapainotilan. Vuonna 2013 pystyttiin vuosikatteella kattamaan käyttöomaisuuden poistot ja samaan aikaan myös korvausinvestointien määrä vastasi poistojen määrää. Vuodesta 2014 lähtien vuosikate on heikentynyt lähelle nolatasoa, samaan aikaan kun investointien määrä on merkittävästi rakennusinvestoinneista johtuen kasvanut. Vuosina 2014-2015 yhteenlasketut investointien omahankintamenot olivat yhteensä noin 15 milj. euroa. Investoinnit ovat valmistuneet vuosina 2015 ja 2016 ja niiden vaikutus poistojen määrään tulee viiveellä, ja vaikutus on jo näkyvissä poistojen määrän kasvuna vuonna 2016.

Vuonna 2016 investointien määrä 2,1 milj. euroa vastasi kirjanpitoon kirjattujen poistojen määrää.

Toimintatuotoissa ei vuonna 2016 ollut merkittävää muutosta kokonaistasolla verrattuna vuoden 2015 tasoon. Sen sijaan toimintakulut kasvoivat lähes miljoonalla eurolla. Toimintakuluihin sisältyvät henkilöstökulut vähenivät edellisvuodesta n. 65 t€. Kilpailukyky sopimuksen mukainen muutos taseessa olevaan lomapalkkavelan kirjaukseen aiheutti n. 80 t€:n tuloutuksen. Merkittävin toimintakulujen kasvu tapahtui palveluiden osto –tiliryhmässä. Palveluiden ostot kasvoivat edellisvuodesta noin 886 t€. Tästä merkittävimmät kasvut tapahtuivat sosiaali- ja terveystalouden sekä kiinteistöhuolto ja yleiset alueet tehtäväalueilla.

Kunnanvaltuusto päätti 17.2.2016 § 8 ostaa Taipalsaaren sairaala-alueen ns. Sairaalaharju-nimisen kiinteistön rakennuksineen. Kauppahinta oli 580.500 euroa. Sairaala-alueen tiloista saatiin vuokratuottoja 368 t€ euroa ja käyttökustannukset olivat 269 t€ euroa.

Kunnanhallitus päätti 29.3.2016 § 71, että Saimaanharjun koulun väistötiloiksi vuokrataan tilaelementit syyslukukauden 2016 alusta alkaen.

Vuoden 2016 käyttötalous toteutui kokonaisuutena hyvin. Perusopetuksen tehtäväalueen toimintakate ylitti talousarvion 138 t€:lla ja kiinteistöhuolto ja yleiset alueet tehtäväalue ylitti talousarvion 125 t€:lla. Merkittävistä talousarviopoikkeamista on annettu selvitys ao. tehtäväalueen talousarvion toteutumisen selvityksen yhteydessä.

Verotuloja kertyi 470 t€ enemmän kuin edellisvuonna. Tämä kasvu kertyi lähes kaikki kunnan tuloverojen paremmasta kertymästä. Kaikkiaan verotuloja kertyi 18,986 milj. euroa. Valtionosuudet kasvoivat 87 t€. Niiden kokonaismäärä oli tilinpäätöksessä 5,684 milj. euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot kasvoivat 335 t€ ja näiden lisäksi kirjattiin kuluvaikutteisesti kertaluonteisia poistoja 513 t€. Kaikkiaan poistoista aiheutui 2,4 milj. euron kuluvaikutus kunnan tulokseen. Kertapoistot aiheutuivat purettujen rakennusten tasearvojen alaskirjauksista. Ns. Ukkokodin osalta kirjattiin 45.000 euroa kertapoistoja ja vanhainkodin avopalvelukeskuksen ja ns. neuvolasiiven osalta kirjattiin kertapoistona 468.000 euroa.

Tonttikauppa hiipui vuonna 2014. Vuonna 2016 myytiin yksi omakotitontti Pappilan-
niemestä. Vuosi 2017 on vaikuttanut kyselyiden perusteella virkeämmältä myös tontti-
kaupan suhteen.

Asukasluku nousi ennakkotietojen mukaan 11 henkilöllä. Asukasmäärä vuoden vaihteessa on 4826 asukasta. Vuonna 2016 syntyneitä oli 34 ja kuolleita 41. Tulomuuttajia oli 298 ja poismuuttajia 280.

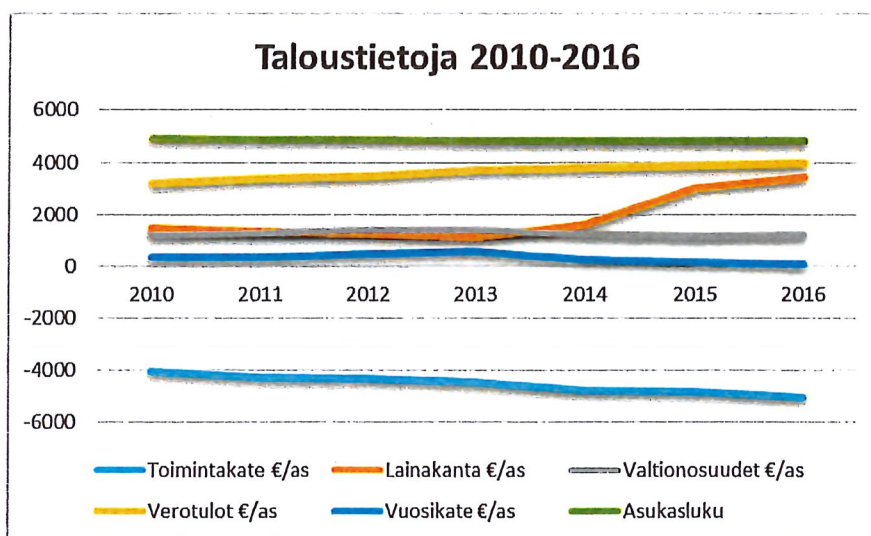
Toteutunut vuosikate oli 252.712,14 euroa. Kunnan tilikauden alijäämä on 2.065.736,20 euroa. Viimeisimmässä muutetussa talousarviossa vuosikate oli miinusmerkkinen -1.992 euroa ja alijäämäennuste 2,422 milj. euroa. Kokonaisuutena talousarvio toteutui ennustettua parempana.

Investointihankkeista merkittävimpiä hankkeita vuonna 2016 olivat:

- Vehkataipaleen koulun peruskorjaus
- Terveyskeskuksen neuvolasiiven korjaus ja osan uudelleen rakentaminen
- Taipalsaaren sairaala-alueen hankinta

Kunta otti pitkäaikaista lainaa 3,5 milj. euroa ja lyhensi aiemmin ottamiaan lainoja 1,5 milj. eurolla. Kokonaislainamäärä tilinpäätöshetkellä oli 16,5 milj. euroa eli 3426 euroa asukasta kohti. Konsernilainojen määrä oli 24,2 milj. euroa eli 5006 euroa asukasta kohden.

Tilastotietoja kunnasta

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Toimintakate €/as	-4057	-4281	-4335	-4462	-4790	-4842	-5035
Lainakanta €/as	1456	1346	1223	1099	1623	3021	3426
Valtionosuudet €/as	1211	1304	1384	1359	1240	1163	1178
Verotulot €/as	3183	3349	3442	3681	3776	3845	3934
Vuosikate €/as	313	348	475	577	225	146	52
Asukasluku	4911	4855	4840	4826	4798	4815	4826

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Tulovero%	18,00	19,00	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75	20,00	20,00	20,50

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pitkäjänteisen suunnittelun vaikeus koettiin konkreettisesti vuoden 2017 talousarvion laadinnan yhteydessä. Tämän hetken taloussuunnitelma ylittää vuoteen 2019 ja jos maan hallituksen valmisteleva sote- ja maakuntauudistus toteutuu vuoden 2019 alussa, merkitsee se suurta muutosta niin kuntatalouden osana julkista taloutta kuin yksittäisten kuntien talouksiin. Sote- ja maakuntauudistus vaikuttaa toteutuessaan merkittävästi kunnan meno- ja tulorakenteeseen. Jos sosiaali- ja terveystoimi siirtyy kokonaan maakunnan hoidettavaksi esityksen mukaisesti, ei kunta enää vastaa esim. Eksotelle maksettavista kuntaosuuksista vaan maakunta saa rahoituksen suoraan valtiolta. Myös palo- ja pelastustoimen kustannukset siirtyvät maakunnille. Vastaavasti kunnallisveroprosentista vähennetään 12,47 %, kuntien yhteisövero-osuutta leikataan koko kuntataloudesta noin 500 miljoonalla eurolla ja myös valtionosuuksiin tulee muutoksia. Koko maan tasolla uudistus on kustannusneutraali, mutta yksittäisissä kunnissa tilanne vaihtelee. Ennakoarvioiden mukaan Taipalsaari ei ole merkittävämmän häviämässä muttei myöskään voittamassa tässä muutoksessa euroilla mitaten.

Kunnan merkittävät investoinnit on tehty Saimaanharjun koulun peruskorjausta/uudisrakennusta lukuun ottamatta. Kouluinvestointia suunnitellaan ja päätökset tehdään vuoden 2017 aikana. Rahoitukseen liittyen toteutustavasta on käyty keskusteluja ja elinkaarivaihtoehto on yksi selvitettävistä tavoista.

Talouden tasapainottamiseksi tulee investoinnit pitää maltillisella tasolla. Pitkällä aikavälillä tulee pyrkiä talouden tasapainotilaan, missä korvausinvestoinnit ja suunnitelman mukaiset poistot vastaavat toisiaan ja että vuosikatteella pystytään kattamaan vuosittaiset poistot.

Saimaanharjun kouluun liittyvien päätösten selkiytyttyä on syytä tehdä kokonaisvaltaisen lainasalkun tarkastelu. Erittäin matalana säilynyt ja ennusteloiden mukaan vielä jonkun aikaa säilyvä korkotaso on pitänyt korkokulutason varsin matalana lainamäärään nähden. Lainakanta on kasvanut merkittävästi viime vuosien investointien takia.

Verotulojen osalta valtuusto päätti vuonna 2016 nostaa tuloveroprosenttia kuluvalle vuodelle.

Sote- ja maakuntauudistuksessa kuntien käyttötalous pienenee merkittävästi, mutta taseet jäävät lähes ennalleen. Kuntakonsernin merkitys kasvaa sekä suhteellisesti että kuntatalouden arvioinnin kohteena.

Seuraavassa on esitetty kuntalain 118 §:n mukaiset tunnusluvut, joiden osalta seuranta tulee tehdä jatkuvasti. Vuoden 2016 alijäämäinen tulos ja viime vuosien velkaantuminen niin emokunnassa kuin konserniyhtiöissä ovat aiheuttaneet sen, että tilanne monen tunnusluvun kohdalla on heikentynyt merkittävästi.

Kuntalain 118 §:n mukaiset tunnusluvut (arvointimenettely)	
Tilanne 2016 tilinpäätöksen perusteella	
1. Peruskunnan kertynyt alijäämä	Kertynyttä ylijäämää v. 2016 alijäämä huomioiden on 2,040 milj. euroa
2. Konsernin kertynyt alijäämä vähintään 1000 €/as ja ed.tp vähintään 500 €/as	Kertynyttä ylijäämää vuoden 2016 alijäämä huomioiden on 363 €/as
3.1. Vuosikate negatiivinen	Vuosikate on positiivinen, 253 t € Tulovero % 20, keskimäärin 19,91%
3.2. Tulovero% vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien palnotettu keskimääräinen tuloveroprosentti	
3.3. Kuntakonsernin lainamäärä/asukas ylittää keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 %	Kuntakonsernin lainamäärä on 5006 €/as. Vuonna 2015 koko Suomen kuntakonsernin keskimääräinen lainamäärä oli 5976 €/as
3.4. Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 %	<i>Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus on 66 %</i>

Kuva: Taipalsaaren kunnan vuoden 2016 tilinpäätöksen kuntalain 118 §:ssä luetellut tunnusluvut

Kunnan henkilöstö

Kunnan henkilöstö

Taipalsaaren kunnan palveluksessa oli tarkasteluhetkellä 31.12.2016 yhteensä 165 henkilöä. Vastaavaan aikaan edellisenä vuonna kunnan palveluksessa oli 168 henkilöä. Henkilöstön lukumäärään on sisällytetty vakinaiset, määräaikaiset ja työllistetyt.

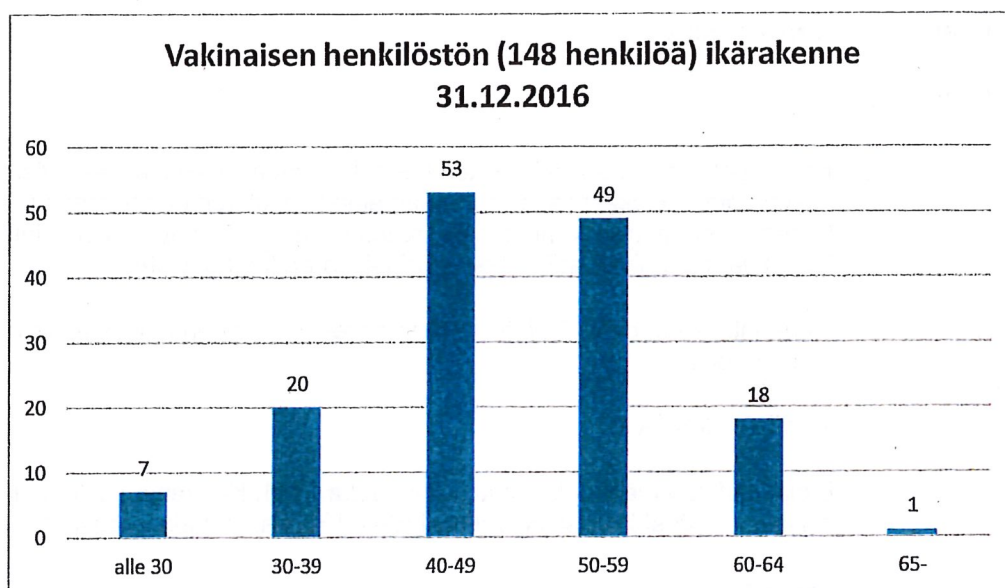
Henkilöstömäärä toimialoittain:

	2016	2015
Konsernihallinto	28	29
Sivistyspalvelut	118	122
Tekniset palvelut	19	17
Yhteensä	165	168

Henkilöstön lukumäärä tehtäväalueittain on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Henkilöstökulut euroina:

	2016	2015
Palkat ja palkkiot	5 737 461	5 729 308
Eläkekulut	1 458 121	1 522 928
Muut henkilösivukulut	334 904	342 921
Henkilöstökulut yhteensä	7 530 486	7 595 157

Erillinen henkilöstöraportti saatetaan valtuuston käsiteltäväksi yhtä aikaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen kanssa.

Kaavoitus ja vapaat tontit

Kaavoitus

Kunnan alueiden käytön järjestämiseksi ja ohjaamiseksi laaditaan yleiskaavoja ja asemakaavoja. Yleiskaavassa osoitetaan alueiden käytön pääpiirteet kunnassa. Asemakaavassa osoitetaan kunnan osa-alueen käytön ja rakentamisen järjestäminen. Yleiskaavat ja asemakaavat hyväksyy Taipalsaaren kunnanvaltuusto.

Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella.

Maakuntakaava

Etelä-Karjalan maakuntakaava on vuodelta 2011. Kaavaa on sittemmin päivitetty osissa, ympäristöministeriö vahvisti Etelä-Karjalan 1. vaihemaakuntakaavan 2015.

Yleiskaavat

Kunnanvaltuuston hyväksymässä maapoliittisessa ohjelmassa 2014-2020 määritellään toimenpiteet maanhankintaan ja kaavoitukseen.

Suur-Saimaan rantaosayleiskaava on tarkistettu 2009. Kattelussaari-Jänkäsalo –osa-yleiskaava on hyväksytty 2013; kaava sai valitusten ja oikeuden päätösten jälkeen lopullisesti lainvoiman marraskuussa 2016. Pien-Saimaan osayleiskaava on hyväksytty 2001 ja Vehkataipaleen osayleiskaava 1995.

Lokakuussa kehittämisjaosto käsitteli ja asetti julkisesti nähtäville kaksi maanomistajan aloitteesta vireille tullutta osayleiskaavaa eli Virranniemen osayleiskaavan sekä Päiviön osayleiskaavan kaavaluonnokset. Virranniemen osalta on sittemmin pidetty viranomaisneuvottelu ja kaava palautetaan kaavoittajan valmisteluun.

Seuraava osayleiskaava on syytä tehdä alueen maankäytön järjestämiseksi Suur-Saimaan alueella erityisesti Saikkola-Kuhala-Solkein alueilla liittyen mm. puolustusvoimien harjoitusalueen toiminnan järjestelyihin, kuten melualueen rajauksiin ja pohjavesien suojeluun.

Asemakaavat

Vuosittain tehtävässä kaavoituskatsauksessa selvitetään tarkemmin kaavoitustilanne. Voimassa olevat ja tarkistettut asemakaavat ovat Kirkonkylän, Kuivaketveleen, Kirjamoinniemen, Pappilanniemen sekä Saimaanhajun alueilla.

Kehittämisjaosto on käsitellyt Konstunrannan kaavanehdotuksen ja laittanut kaavan julkisesti nähtäville kesällä 2016. Syksyllä tehtiin lähinnä Museoviraston pyynnöstä kaavaan liittyviä lisäselvityksiä ja muutoksia. Muutosten vuoksi kaavan käsittely jatkui asettamalla kaavaehdotus uudelleen nähtäville.

Vuonna 2016 myytiin Pappilanniemen omakotitonteista yksi. Vuonna 2017 on tehty yksi omakotitonttikauppa ja yhdestä omakotitontista on tehty uusi varaus. Omakotirivitalotontteja on yhteensä vapaana 33. Lisäksi on yksi kerrostalotontti.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen seurannan työkaluna toimii sähköinen hyvinvointikertomus, johon kootaan kunnan asukkaiden hyvinvointia kuvaavaa indikaattoritietoa ensisijaisesti THL:n koostaman tilastoaineiston perusteella.

Terveydenhuoltolaki velvoittaa kunnat valmistelemaan hyvinvointikertomuksen kerran valtuustokaudessa. Kunnanvaltuusto hyväksyi 16.12.2015 / 75 § sähköisen hyvinvointikertomuksen.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Vuonna 2016 suoritetun riskianalyysin pohjalta merkittävimmiksi riskeiksi nousseet riskit jaoteltuna seuraaviin ryhmiin ovat:

Strategiset riskit

- Sote-uudistuksen lainsäädäntö ja rahoitus voivat muuttaa kunnan toimintaympäristön täysin toisenlaiseksi vuodesta 2019 eteenpäin.
- Toimintaympäristön lisääntyvä taantuma ja vaikutukset elinkeinorakenteeseen. Tähän voidaan yrittää vaikuttaa toimimalla ennakoivasti yhteistyössä yritysten kanssa.
- Maakunnan väkimäärän aleneminen ja työttömyyden lisääntyminen aiheuttavat lisää paineita kunnan vähenevään tulo- ja rahoitukseen ja lisääntyviin menoihin.
- Kuntastrategia on päivitettävä. Nykyinen strategia on tehty paremman taloustilanteen vallitessa. Tämä aiheuttaa sen, että toiminnalle vuosittain asetettavat tavoitteet koetaan osin ristiriitaisiksi vielä voimassa olevan kuntastrategian kanssa.

Taloudelliset riskit

- Valtionosuuksien leikkaukset ja ansiotulojen heikko kehitys. Uhkana tulo- ja rahoituksen riittämättömyys ja velkaantuminen.
- Hallitsematon kustannuskehitys sekä puutteellinen menojen hallinta. Talouden ja toiminnan seurannassa on liian iso viive. Talouden seurantajärjestelmiä on kehitettävä, että niistä saadaan päätöksentekoon oikea-aikaista tietoa.
- Korkojen nousu tulevaisuudessa. Nykyinen korkotaso on maltillinen. Kunnan velkamäärä ei saa nousta määrättömästi, jotta mahdollinen koronnousu ei aiheuta hallitsemattomia korkomenoja.
- Erilaiset sopimusriskit edellyttävät sopimushallintaa, sopimusehtojen tarkentamista ja vakuuttamista.

Toiminnalliset riskit

- Tulevaisuuden palvelumallit
- Konserniyhtiöt ja niiden toimintaedellytykset
- Kunnan sisäisiä toiminnallisia riskejä ovat mm. henkilöstöriskit (esim. toimiminen yhden henkilön varassa), prosessien toimivuus, ICT-järjestelmien toimivuus
- Työhyvinvointi
- Resurssit

Vahinkoriskit

- Omaisuuden hoito ja ylläpito, korvausinvestoinnit
- Infran rakenteet, ympäristövahingot

- Luonnonilmiöt
- Vakuuttamisella pyritään poistamaan juuri omaisuuteen liittyviä riskejä. Kaikkien vahinkojen seurauksia ei kuitenkaan voi vakuuttamisella poistaa.

Ympäristötekijät

Lappeenrannan kaupunki järjestää isäntäkuntamallilla kunnan ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun sekä eläinlääkintähuollon palvelut.

Taipalsaaren kunnalla ei ole tiedossa olevia ympäristövelvoitteita.

Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Taipalsaaren kunnan hallintosäännön 29 §:n perusteella valtuusto on päättänyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kunnanhallitus ohjeistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja toimeenpanon. Lisäksi kukin toimielin ja vastuuhenkilö vastaavat oman toimintansa sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Kunnanhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeen 10.5.2016 § 101.

Ohjeen mukaan toimielinten tulee käsitellä oman tehtäväalueensa selonteko merkittävimmistä riskeistä ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Toimielimet suorittivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen hyväksymisen jälkeen toimielinkohtaiset riskianalyysit ja käsitelivät tulokset kokouksissaan alkusyksystä 2016. Riskianalyysin merkittävimmät tulokset otettiin huomioon vuoden 2017 talousarviota laadittaessa.

Seuraavassa on esitetty lyhyesti sisäisen valvonnan järjestelyjä Taipalsaaren kunnassa.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

- Toimintakertomusvuoden aikana on pyritty varmistamaan säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisen seuranta ja valvonta useilla eri keinoilla. Valtuustolle on annettu puolivuotisraportti toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta, minkä yhteydessä tarkasteltiin tavoitteita ja mahdollisesti niihin liittyvä päätöksenteon ajantasaisuutta.
- Viranhaltijapäätösten toimielinkäsittely on osa päätösten lainmukaisuuden valvontaa.
- Kunnanhallituksen eri toimielimiin (pl. vaalielimet ja tarkastuslautakunta) nimetyt edustajat omalta osaltaan varmistavat, että toimielinten työskentelyssä noudatetaan kunnanhallituksen antamia määräyksiä.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

- Talousarvion toteutumisesta, toiminnallisten- ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta tai poikkeamista sekä niiden johdosta tehdyistä toiminnoista ja varojen käytön valvonnasta on kerrottu tässä toimintakertomuksessa. Pääosa asetetuista tavoitteista on toteutunut, poikkeamien syyt on selostettu, mikäli ne ovat

kunnan talouden ja toiminnan tai valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden kannalta olennaisia.

- Kunnan varojen käytön valvontaa tehdään pistokoeluonteisesti mm. tietojärjestelmiä hyödyntäen. Tilikauden aikana ei ole tullut esille sellaisia väärinkäytöksiä, jotka edellyttäisivät jatkotoimenpiteitä.

Riskienhallinnan järjestäminen

- Riskienhallinta perustuu kunnanvaltuuston hyväksymiin riskienhallinnan perusteisiin sekä kunnanhallituksen hyväksymään sisäisen valvonnan ohjeeseen. Tilikauden aikana ei ole raportoitu sellaisia merkittäviä riskejä, joista olisi aiheutunut vahinkoa tai menetystä kunnalle. Riskienhallinnan osalta vuonna 2016 aloitettua systemaattista ja dokumentoitua riskienhallinnan prosessin jalkauttamista osaksi työruutiineja tulee jatkaa.
- Kunnanhallitus toteaa, että kunnalla ovat voimassaolevat omaisuusriskin ja toiminnan vastuuvakuutukset, mittaturvametsävakuutus, liikennevakuutukset ja työntekijöiden työmatkavakuutus sekä lakisääteiset vakuutukset.

Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

- Tilikauden aikana ei ole todettu hankinnoissa, omaisuuden luovuttamisessa tai käyttöarvossa merkittäviä menetyksiä.
- Merkittävissä investointihankkeissa on käytetty valvonnassa rakennuttajakonsulttia, joka on seurannut tehtyjen urakkasopimusten noudattamista sekä työmaan etenemistä ja raportoinut havainnoistaan viikoittain tilivelvollisille johtoryhmän jäsenille.

Sopimustoiminta

- Tilikauden aikana ei ole todettu sopimuksissa sellaisia negatiivisia seuraamuksia, joita ei sopimusta tehdessä ole osattu ennakoida.
- Hankeavustuksiin liittyvissä selvityksissä havaittiin "läheltä piti" –tilanne henkilövaihdoksista johtuen. Toimintaprosessia tulee kehittää siten, että myös hankeselvitykset tulee hoitaa asiahallintajärjestelmän kautta käyttämällä mahdollisuuksien mukaan sopimuksenhallinnan hälytysjärjestelmää (lähettää viestin esim. kirjaamoon tulevasta selvityksen ajankohdasta tms.)
- Sopimuksenhallintajärjestelmän käyttöä tulee edelleen kehittää, siten, että asiakirjat saadaan myös sähköisesti talletetuksi ja siten kaikkien tietoa tarvitsevien käyttöön esim. poissaolotilanteiden sujuvan hoitamisen takia.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

- Sisäinen tarkastus on osa kunnan normaalia johtamista. Sisäiseen tarkastukseen ei ole palkattu erikseen henkilöstöä eikä ostettu palveluja.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus**Tilikauden tuloksen muodostuminen****Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut**

	2016	2015
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	2 782	2 776
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintakulut	-27 079	-26 090
Toimintakate	-24 297	-23 314
Verotulot	18 986	18 516
Vallionosuudet	5 685	5 598
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	18	24
Muut rahoitustuotot	7	5
Korkokulut	-139	-118
Muut rahoituskulut	-7	-7
Vuosikate	253	703
Poistot ja arvonalentumiset	-2 411	-1 563
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tilikauden tulos	-2 158	-860
Tilipäättösiirrot	93	93
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 066	-767

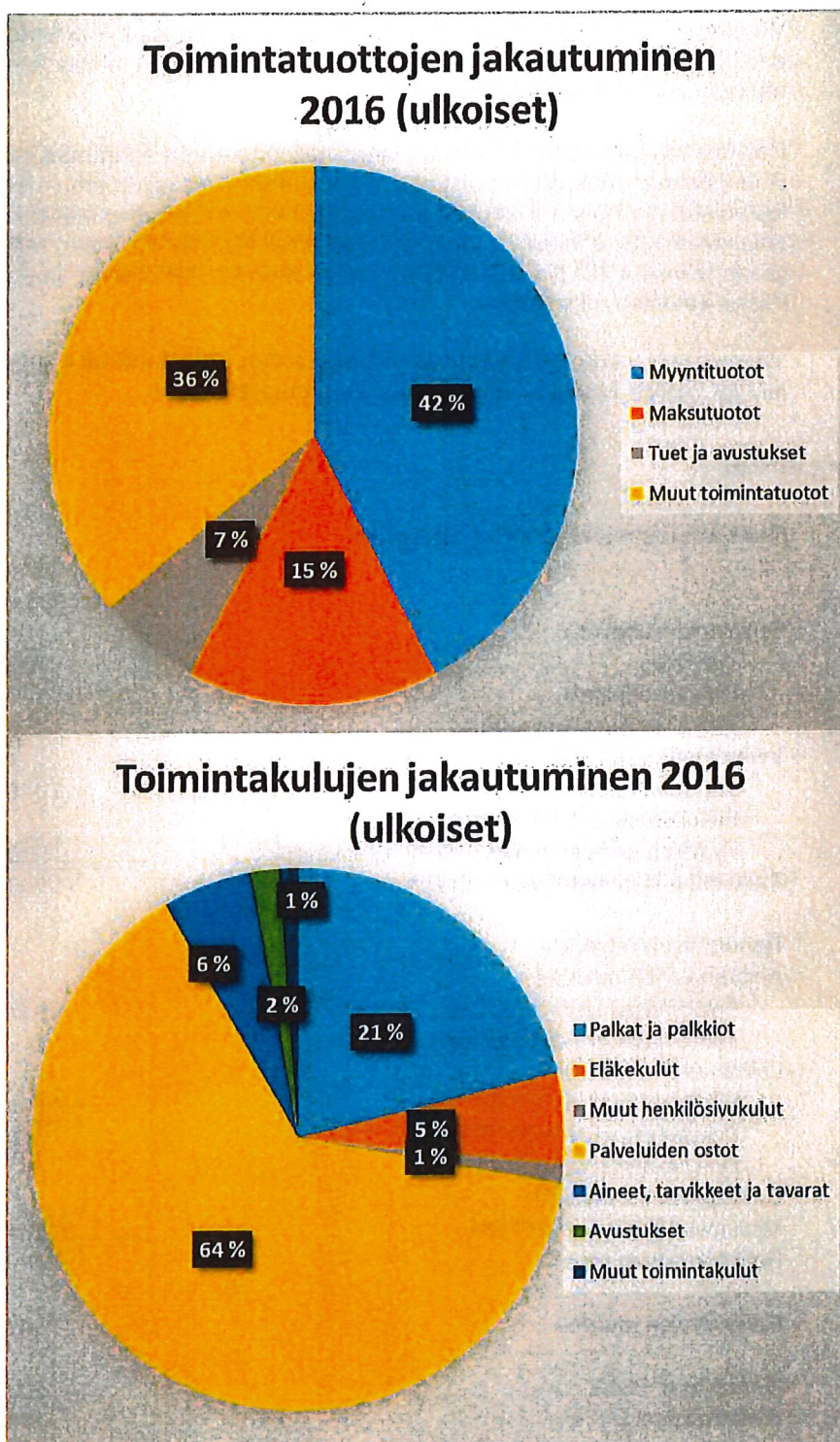
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2016	2015
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	10,27	10,64
Vuosikate/Poistot, %	10,48	44,97
Vuosikate, euroa/asukas	52,36	145,99
Asukasmäärä	4 826	4 815

Tilikauden 2016 tulos oli 2,158 milj. euroa alijäämäinen. Poistoeron muutoksen kirjaimisen jälkeen alijäämää jää 2,066 milj. euroa. Alkuperäisen talousarvion alijäämä oli 1,7 milj. euroa ja vuoden aikana tehtyjen muutosten jälkeen talousarvio osoitti 2,4 milj. euron alijäämää.

Toimintakate oli -24,297 milj. euroa. Muutetussa talousarviossa se oli - 24,416 milj. euroa, joten toteuma oli noin 119 t € parempi kuin talousarviossa.

Toimintakulujen kasvu on lähes miljoona euroa. Kasvusta suurin osa (n. 650 t€) kohdistuu teknisen toimen kiinteistöihin liittyviin kustannuksiin. Kehittämisspalveluissa kasvu on ollut n. 140 t € ja suurin osa tästä johtuu laajakaistaverkon suunnittelukustannuksista. Sosiaali- ja terveyspalveluiden kasvu oli noin 200 t €. Perusopetuksen tehtävälalueella kasvua oli 156 t € ja kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluissa 68 t €.

Toimintatuotoissa ei ole ollut merkittävää muutosta kokonaismäärällisesti edellisvuoteen verrattuna.

Kuvat: Ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen jakautuminen vuonna 2016

Verotulojen kasvu oli noin 470 t €. Valtionosuuksissa kasvu edellisvuoteen oli 87 t €. Verotulojen toteuma oli 18,986 milj. euroa (talousarviossa 18,834 milj. euroa) ja valti-
onosuuksien toteuma oli 5,685 milj. euroa (talousarviossa 5,651 milj. €).

Korkotaso on pysynyt edelleen alhaisena ja muutos korkokuluissa lisääntyneestä lai-
namäärästä huolimatta on varsin maltillinen.

Vuosikatteen muodostui 252.712,14 euroa. Muutetussa talousarviossa vuosikate osoitti -1992 euroa. Toteuma oli kuitenkin alkuperäistäkin talousarviota parempi. Sen mukaan vuosikate oli 203.008 euroa.

Poistojen määrä vuonna 2016 on lähes miljoona euroa enemmän kuin edellisvuonna. Suunnitelman mukaisten poistojen 1,9 milj. euron lisäksi on tehty noin 0,5 milj. euron lisäpoistot puretuista "Ukkokodista", vanhainkodin avopalvelukeskuksesta ja ns. neuvolasiivestä. Suunnitelman mukaisten poistojen lisääntyneeseen määrään ovat vaikuttaneet vuosina 2015 ja 2016 valmistuneet suuret peruskorjaus- ja uudisrakennusinvestoinnit kalustehankintoihin.

Yhteenvedona voidaan todeta, että vaikka vuoden 2016 tulos oli alijäämäisenä huono, niin se kuitenkin toteutui talousarviota paremmalla tavalla.

Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2016	2015
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	253	703
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	6	-357
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 118	-9 708
Rahoitusosuudet investointimenoihin		565
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	119	370
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 740	-8 427
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-47	-200
Antolainasaamisten vähennykset		202
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 500	8 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 510	-1 043
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-700
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-244	-269
Rahoituksen rahavirta	1 699	6 490
Rahavarojen muutos	-41	-1 937
Kassavarat 31.12.	233	274
Kassavarat 1.1.	-274	-2 211
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2016	2015
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-11 781	-9 257
Investointien tulorahoitus, %	11,93	7,69
Lainanhoitokate	0,24	0,71
Kassan riittävyys, pv	3	3
Asukasmäärä	4 826	4 815

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, € = Toiminnan ja investointien välisumma tilinpäätösvuodelta ja neljältä edelliseltä vuodelta
Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$
Investointien omahankintameno = Rahoituslaskelman investointimenot, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet
Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$
Kassan riittävyys, pv = $365 \text{ pv} \cdot \text{Kassavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Investointien taso oli vuonna 2016 merkittävästi alempi kuin edellisvuonna. Vuonna 2016 investointeihin käytetty rahoitus oli 2,118 milj. euroa kun se edellisvuonna oli 9,708 milj. euroa. Vuonna 2016 varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta oli vain 1,740 milj. euroa.

Pitkäaikaista lainaa otettiin 3,5 milj. euroa ja entisiä lainoja lyhennettiin 1,5 milj. euroa. Kassan riittävyys tilinpäätöshetkellä on vain 3 päivää. Vuoden aikana maksuvalmiutta varmistettiin lähes koko ajan lyhytaikaisella lainalla (Kuntatodistus). Vuoden vaihteessa lyhytaikaiset lainat oli maksettu pois.

Lainanhoitokate on 0,17. Tunnusluku kertoo siitä, että vieraan pääoman hoitoon joudutaan ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Tulorahoitus riittäisi lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo olisi vähintään 1.

Toiminnan ja investointien rahavirran negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Viiden vuoden tunnusluvun avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase (1000 €)

VASTAAVAA	2016	2015	VASTATTAVAA	2016	2015
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA	10 549	12 614
Aineettomat hyödykkeet	81	26	Peruspääoma	8 508	8 508
Aineettomat oikeudet		19			
Muut pitkävaikuttavat menot	81	7	Arvonkorotusrahasa		
Ennakkomaksut			Muut omat rahastot		
			Ed. tk:en yli/alijäämä	4 107	4 874
Aineelliset hyödykkeet	24 957	28 225	Tilikauden yli/alijäämä	-2 066	-767
Maa- ja vesialueet	4 587	4 059			
Rakennukset	16 273	17 927	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Kilinteät rakenteet ja laitteet	2 414	2 740	VARAUKSET	940	1 033
Koneet ja kalusto	390	539	Poistoero	940	1 033
Muut aineelliset hyödykkeet			Vapaaehtoiset varaukset		
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	1 291	961			
			PAKOLLISET VARAUKSET		
Sijoitukset	4 335	3 493	Eläkevaraukset		
Osakkeet ja osuudet	3 709	2 913	Muut pakolliset varaukset		
Joukkovelkakirjalainasaamiset					
Muut lainasaamiset	627	580	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	155	155
Muut saamiset			Valtion toimeksiantot		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Lahjoitusrahastojen pääomat	155	155
Valtion toimeksiantot			Muut toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet					
Muut toimeksiantojen varat			VIERAS PÄÄOMA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Pitkäaikainen	15 497	13 686
Vaihto-omaisuus			Joukkovelkakirjalainat		
Aineet ja tarvikkeet			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 810	11 768
Keskenäiset luotot			Lainat julkisyhteisöiltä	1 272	1 504
Valmiit tuotteet			Lainat muilta luotonantajilta		
Muu vaihto-omaisuus			Saadut ennakot		
Ennakkomaksut			Ostovelat		
			Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat		
Saamiset			Siirtovelat	414	414
Pitkäaikaiset saamiset	49	49	Lyhytaikainen	2 997	3 429
Myyntisaamiset			Joukkovelkakirjalainat		
Lainasaamiset	49	49	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 197	1 017
Muut saamiset			Lainat julkisyhteisöiltä	256	256
Siirtosaamiset			Lainat muilta luotonantajilta		
			Saadut ennakot		
Lyhytaikaiset saamiset	484	851	Ostovelat	504	1 044
Myyntisaamiset	348	311	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	259	251
Lainasaamiset			Siirtovelat	781	860
Muut saamiset	15	380			
Siirtosaamiset	120	160	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	30 138	30 917
Rahoitusarvopaperit					
Osakkeet ja osuudet			TASEEN TUNNUSLUVUT:	2016	2015
Sijoitukset rahamarkk.instrum.			Omavaraisuusaste, %	38,12	44,14
Joukkovelkakirjalainasaamiset			Suhteellinen velkaantuneisuus %	67,37	63,65
Muut arvopaperit			Kertynyt yli-/alijäämä, milj. €	2,041	4,107
			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	423	853
Rahat ja pankkisaamiset	233	274	Lainakanta 31.12., milj. €	16,535	14,545
VASTAAVAA YHTEENSÄ	30 138	30 917	Lainat €/asukas	3426	3021
			Lainasaamiset 31.12.milj, €	0,627	0,580
			Asukasmäärä	4 826	4 815

Omavaraisuusaste, % = $100 \times (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vap.eht.varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saad.ennakot})$

Kertynyt yli-/alijäämä = Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

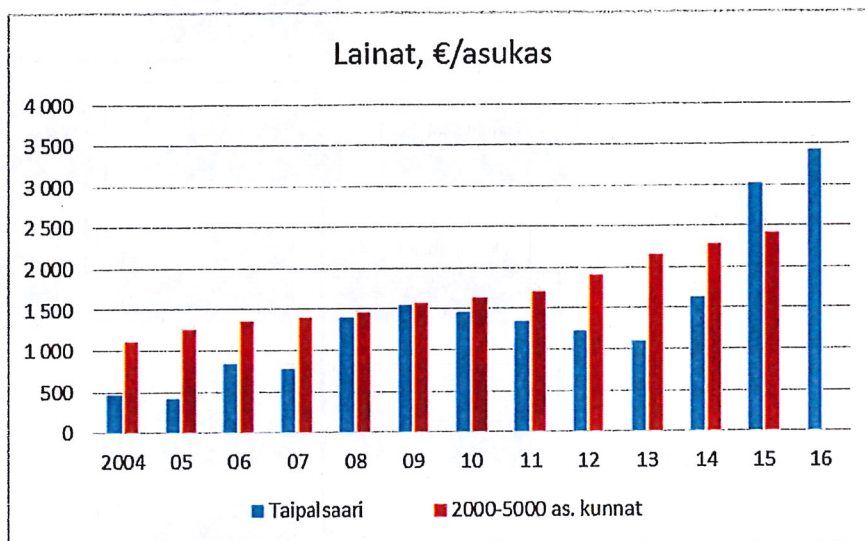
Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Käyttötulot = tilikauden toimintatuotot + verotulot + käyttötalouden valtionosuudet

Lainakanta 31.12. = vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainasaamiset 31.12. = pysyvien vastaavien sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset + muut lainasaamiset

Taipalsaaren kunnan taseen loppusumma heikkeni 779 t €. Pysyvien vastaavien ("omaisuus") tasearvo pieneni 371 t€. Erilaisten saatavien määrä väheni 367 t€. Rahat ja pankkisaamiset pysyivät lähes samalla tasolla kuin edellisvuonna. Vieraan pääoman määrä lisääntyi 1,379 milj. euroa. Oma pääoma heikkeni tilikauden alijäämän 2,066 milj. euron verran.

Kuva: Lainamäärä asukasta kohti Taipalsaarella ja 2000-5000 asukkaan kunnissa vuosina 2004-2015 sekä Taipalsaaren luku myös vuodelta 2016.

Kunnan omavaraisuusaste 38,12 on heikko. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Koko Suomen kuntien keskimääräinen omavaraisuusaste vuonna 2015 oli 60,2.

Kokonaistulot ja -menot

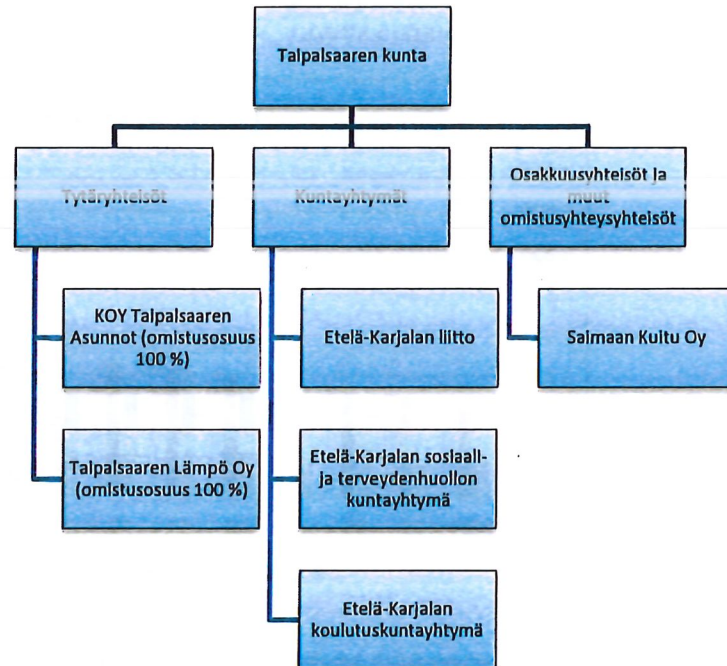
Vuonna 2016 Taipalsaaren kunnan kokonaistulot olivat 202.575 euroa enemmän kuin kokonaismenot. Laskelmassa lainan lisäykset luetaan tuottoihin ja lainanmaksut vastaavasti menoihin.

Suurin osa tuloista saadaan verotuloista (61,23 %) ja valtionosuuksista (18,33 %). Rahaa käytettiin eniten toimintakuluihin (87,91 %) ja investointeihin (6,87 %).

TULOT	€	%	MENOT	€	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	2 782 088,61	8,97 %	Toimintakulut	-27 079 201,26	87,91 %
Verotulot	18 986 091,06	61,23 %	- valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00 %
Valtionosuudet	5 684 910,00	18,33 %	Korkokulut	-139 196,30	0,45 %
Korkotuotot	18 115,85	0,06 %	Muut rahoituskulut	-7 199,31	0,02 %
Muut rahoitustuotot	7 103,49	0,02 %	Satunnaiset kulut	0,00	0,00 %
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00 %	Tulorahoituksen korjauserät:		
Tulorahoituksen korjauserät:			+/- pakollisten varausten muutos	0,00	0,00 %
- pakollisen varauksen muutos	0,00	0,00 %	- pysyvien vast. hyöd. luovutustappio	95 229,80	-0,31 %
- Pysyvien vastaav. myyntivoitot	-89 499,85	-0,29 %	Investoinnit		
Investoinnit			Pysyvien vastaavien investoinnit	-2 117 529,18	6,87 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00 %			
Pysyvien vast. hyödykkeiden luov.tulo	118 717,00	0,38 %	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäykset	-47 000,00	0,15 %
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 510 054,90	4,90 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 500 000,00	11,29 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00 %	Oman pääoman vähennykset	0,00	0,00 %
Oman pääoman lisäykset	0,00	0,00 %	Kokonaismenot yhteensä	-30 804 951,15	100,00 %
Kokonaistulot yhteensä	31 007 526,16	100,00 %			

Kuntakonsernin toiminta ja talous

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhtiöistä

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltäviä yhteisöitä ovat KOY Taipalsaaren Asunnot, Taipalsaaren Lämpö Oy sekä konserniin kuuluvat kuntayhtymät. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty Saimaan Kulttu Oy.

Kunnan muita osakkuusyhteisöjä (omistus 20-50 %) ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska yhdisteleminen on tarpeetonta oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tällaisia osakkuusyhteisöjä ovat As Oy Saimaanharjun Kuhatie sekä Kiinteistö Oy Taipalsaaren Liikekeskus.

Taipalsaaren Lämpö Oy on ostanut Biowin Saimaa Oy:n osakekannan 22.12.2016 tehdyllä kauppakirjalla. Yrityskauppa on Taipalsaaren Lämpö Oy:n tilinpäätöksessä esitetty vielä keskeneräisissä hankkeissa, eikä sitä ole siten yhdistelty kunnan konsernitilinpäätökseen.

Kunta on aiemmin päättänyt erota Itä-Suomen Päihdehuollon kuntayhtymästä 31.12.2016. Kuntayhtymää ei ole enää yhdistelty Taipalsaaren kunnan konsernitilinpäätökseen.

Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 15.9.2010. Konserniohjeessa luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Valtuuston hyväksymää konserniohjetta noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu. Konserniohjeen päivittämistä varten on odotettu Kuntaliiton vielä valmisteilla olevaa suositusta.

Käyttäessään omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on syytä ilmoittaa ristiriidasta välittömästi konsernijohtolle.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

Konserniohjeessa on määritelty kunnanvaltuuston ja konsernijohtoon tehtävät. Konsernijohtolla tarkoitetaan kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa.

Kunnanvaltuusto

- hyväksyy strategiat, joita sovelletaan soveltuvin osin myös konsernin tytäryhteisöjen toimintaan ja sen kehittämiseen,
- päättää kuntakonsernille ja sen tytäryhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista kunnan talousarvion käsittelyn yhteydessä,
- arvioi toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen vuosittain tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä ja
- hyväksyy konserniohjeet.

Kunnanhallitus

- valitsee kunnan edustajat tytär- ja osakkuus- sekä yhteisyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin sekä nimeää kunnan edustajat näiden yhteisöjen hallitukseen,
- käyttää omistajapuhevaltaa tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä, säätiöissä ja kunnan osakkuus- sekä yhteisyhteisöissä sekä antaa ohjeet kuntaa näiden hallintoelimissä edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin,
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä ja saa käyttöönsä yhteisön toiminnan ja tulosten arviointiraportit vuosittain sekä
- raportoi valtuustolle vuosittain yhtiöille asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Kunnanjohtaja

- johtaa kuntakonsernia kunnanhallituksen alaisuudessa ja vastaa konserniohjauksen toteuttamisesta,
- valvoo konsernilyhteisöjen toimintaa ja konserniohjeen noudattamista sekä tarvittaessa tekee vaadittavista toimenpiteistä ehdotuksia kunnanhallitukselle ja
- voi olla läsnä ja käyttää puhevaltaa tytäryhteisöjen hallitusten kokouksissa.

Hallintojohtaja vastaa kunnanjohtajan alaisuudessa konserniohjauksen toteuttamisesta erikseen sovittavan työnjaon mukaisesti ja voi olla läsnä ja käyttää puhevaltaa kunta-konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen hallitusten kokouksissa. Sama koskee kunnanjohtajan tarvittaessa erikseen määräämää muuta kunnan johtoryhmän jäsentä.

Olennot koskevat tapahtumat ja konserniyhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Seuraavassa on kuvattu olennaisimmat konsernia koskevat tapahtumat tilikaudelta:

KOY Taipalsaaren asunnot

KOY Taipalsaaren Asuntojen vuoden 2016 tuloslaskelma osoittaa voittoa 2.694,63 euroa. Liikevaihto, 630.317,63 euroa, heikkeni 12.515,94 euroa edellisvuodesta. Liikevaihdon noin 2 % lasku johtui mm. muutamien asuntojen pitkäaikaisesta tyhjänä olosta ja/tai korjauksista. Yhtiön korjauksiin käyttämä määrä 132.836,25 euroa oli 71.911,62 euroa vähemmän kuin vuonna 2015. Yhtiön maksuvalmius oli tilikauden lopussa heikko.

KOY Taipalsaaren asunnot on aloittanut Palvelutalon rakentamisen vuoden 2016 huhtikuussa. Yhtiö on saanut ARA:lta avustusta 1,64 milj. euroa kohteen rakentamiseksi. Loppuosa hankkeesta rahoitetaan valtion korkotukilainalla. Kustannusarvio on noin 4,7 milj. euroa (alv 0 %), mutta kustannukset nousevat muutos- ja lisätöiden takia noin 4,9 miljoonaan euroon.

Yhtiön lainat rahoituslaitoksilta ovat nousseet 2,745 milj. eurosta 5,675 milj. euroon. Yhtiön tilinpäätöstietojen mukaan korkean velkaantuneisuuden johdosta yrityksen rahoituksellinen liikkumavara on niukka ja lisärahoituksen saanti vaikeaa. Toimiva tulorahoitus onkin hyvin keskeisessä asemassa tulevaisuuden kannalta. Yhtiön arvion mukaan heikko velanhoitokyky yhdessä korkean velkaantuneisuuden kanssa saattaa olla vaarallinen yhdistelmä, mikäli tulorahoitus vielä heikkenisi.

Yhtiö osti kunnalta Kuhatie 2 asunnot 1 ja 2 ja aloitti niiden korjaukset.

Yhtiön hallitus koostuu kunnanhallituksen nimittämistä luottamushenkilöistä.

Kunnanvaltuusto hyväksyy vuosittain tavoitteet yhtiölle ja seuraa niitä puolivuotisraportin ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tämän lisäksi yhtiön edustajat esittelivät vuoden kuluessa toimintaa kunnanhallituksessa ja valtuustossa. Esittelyjen yhteydessä valtuutetuilla oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja saada tietoja asioista kuten taloudesta.

Viime vuonna kunnanjohtaja kirjautti valmisteltavaksi yhtiökokouksessa mm. tertiärlainojen maksuohjelman valmistelun, talouden- ja rahoituksen kolmivuotissuunnitelman teon sekä ohjeisti yhtiön hallitusta kartoittamaan mahdollisia myyntikohteita.

Kunnanvaltuuston hyväksymät tavoitteet ja niiden toteumat ovat:

Tavoite	Toteuma
Palvelutalon rakennuttamisen kilpailutus ja rakennuttaminen tehtyjen suunnitelmien mukaisesti sekä huolehtimalla, että rakennuttamiskustannuksia ei ylitetä suunnitelmien mukaisissa ratkaisuisissa.	Yhtiö on kilpailuttanut hankkeen ja aloittanut Palvelutalon rakentamisen vuoden 2016 huhtikuussa. Kustannusarvio on noin 4,7 milj. € (alv 0%), mutta kustannukset nousevat muutos- ja lisätöiden takia noin 4,9 milj. € (alv 0%).
Vuokratason pitäminen kilpailukyisenä verrattuna alueen muihin toimijoihin - vuokrien tai käyttökorvausten korotuksia toteutetaan ainoastaan investointien aiheuttamilla perusteilla.	Vuokrien ja käyttökorvausten taso on alueellista keskitasoa. Käyttökorvausten korotukset tai alennukset perustuvat kunkin kohteen kuluista aiheutuvista muutoksista. Vuokria ei ole korotettu vuoden 2016 aikana pl. peruskorjatut asunnot. Uudet vuokrankorotukset tulivat voimaan 1.1.2017. Korotuksen suuruus oli keskimäärin 3,1 %.
Yhtiön kiinteistöjen ulkopuolisten rakenteiden kunnossapitäminen	
a) huolehtimalla mm. rakennusten puupintojen huoltomaalauksista ja pintarakenteiden korjauksista (Röytyntie 1, Honkatie 6, Konstunkaari 7 ja Kuunsilta 2)	Tavoitteen mukaiset toimenpiteet toteutettu lähes kokonaan
b) huolehtimalla sadevesien ohjaamisesta pois rakennusten perustuksista rakentamalla mm. sadevesijärjestelmiä ja tekemällä kaatokorjauksia (Honkatie 6 ja Konstunkaari 7)	Tavoitteen mukaiset toimenpiteet toteutettu lähes kokonaan

KOY Taipalsaaren Asuntojen tilinpäätöksen mukaan toiminnan merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä on rahoituskulujen ja lainakorkojen muutokset, asukkaiden vuokranmaksukyky, kiinteistöjen ylläpidon kustannukset ja onnettomuudet mm. tulipalot.

Taipalsaaren Lämpö Oy

Taipalsaaren Lämpö Oy aloitti toimintansa 1.1.2015 ja vuosi 2016 oli siten yhtiön toinen tilikausi. Yhtiön liikevaihto laski merkittävästi ollen 718.305,38 euroa (814.689,43 euroa vuonna 2015).

Yhtiön tilinpäätöksen mukaan tuottojen arvioinnissa ei osattu arvioida kotitalouksien vähentynyttä energian tarvetta, tyhjiillään tai käyttämättöminä olleiden isojen kiinteistöjen kulutusta eikä kulutusmittareiden vikaantuneisuutta ja verkoston kunnon vaikutusta lisääntyneeseen hukkakulutukseen.

Yhtiön materiaalien ja palveluiden ostot olivat 803.511,77 euroa, 70.136,70 euroa enemmän kuin edellisvuonna. Yhtiön selvityksen mukaan ostetun energian osalta vuodelle 2016 on kirjattu vuodelta 2015 maksamaton maakaasun energiaverolasku 128.725,12 euroa. Muilta osin kulut olivat suunnitelman mukaiset.

Yhtiön tulos oli 333.280,56 euroa tappiollinen. Oma pääoma tappiokirjauksen jälkeen on yhteensä 294.181,85 euroa.

Yhtiön tilinpäätöksen mukaan yhtiön toimintaa on jouduttu rahoittamaan lainalla, koska tuotot eivät ole riittäneet kattamaan menoja.

Saimaanharjun lämpövoimalaan on hankittu uudet maakaasukattilat ja automatiikkaa uusittu. Saimaanharjun lämpöverkoston uusinta on aloitettu ja Kuivaketveleen alueen kulutusmittarit on uusittu etäluettaviksi. Saimaanharjun vikaantuneita kulutusmittareita uusittiin tarpeen mukaan.

Taipalsaaren Lämpö Oy on ostanut Biowin Saimaa Oy:n koko osakekannan 22.12.2016 tehdyllä kauppakirjalla 31.12.2016 alkaen. Yhtiön ostolla pyritään alentamaan Taipalsaaren Lämpö Oy:lle aiheutuvia energian tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja selkeyttämään kirkonkylän alueen lämmön tuotannon resursseja.

Yhtiö on tehnyt ELY-keskukselle avustushakemuksen Saimaanharjun biovoimalan rakentamisesta. Hankkeen arvo on 2,6 milj. euroa, joka on tarkoitus rahoittaa lainalla ja avustuksella.

Kunnanvaltuuston hyväksymät tavoitteet ja niiden toteumat ovat:

Tavoite	Toteuma
Huolehditaan Saimaanharjun Lämpökeskuksen saneerauksen loppuunsaattamisesta ja laitokseen tarvittavien koneiden sekä laitteiden säätämisestä	Saimaanharjun lämpövoimalaan on hankittu uudet maakaasukattilat ja automatiikka on uusittu.
Otetaan hallintaan ja käyttöön sairaalan alueen lämpövoimala sekä suunnitellaan putkistojen yhdistäminen Saimaanharjun voimalaan	Lämpövoimala otettu lämmön haltuun ja putkistojen suunnittelutyö tehty
Käynnistetään runkoputkistojen suunnittelu	Suunnittelutyö tehty
Käynnistetään biovoimaloiden suunnittelu	Biovoimalan suunnittelu aloitettu, kaavan laadinta aloitettu ja Tukesilta haettu laitoksen rakentamista varten avustusta.

Taipalsaaren Lämpö Oy:n tilinpäätöksen mukaan yhtiön merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä on rahoituskulujen ja lainakorkojen muutokset, asiakkaiden maksukyky ja pysyvyys asiakkaina, kiinteistöjen ja verkostojen ylläpidon kustannukset ja onnettomuudet mm. tulipalot.

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Eksoten tilikauden ylijäämä oli 14,4 milj. euroa ja se ylitti talousarvion 6,2 miljoonalla eurolla. Eksoten kanssa solmitun palvelusopimuksen mukaan aiempien vuosien kertyneet alijäämät oli suunniteltu katettavan vuoden 2018 loppuun mennessä. Vuonna 2016 toteutunut parempi tulos aiheutti sen, että alijäämät tulivat katetuksi kaksi vuotta etuajassa.

Saimaan Kuitu Oy

Saimaan Kuitu Oy:n ensimmäinen tilikausi oli ns. ylipitkä tilikausi 1.8.2015-31.12.2016. Yhtiön osakepääoman omistivat alussa Taipalsaaren ja Savitaipaleen kunnat puoliksi. Lemin kunta tuli Saimaan Kuidun osakkaaksi 1.12.2016. Samalla tehtiin uusi osakas-sopimus kaikkien kolmen osakaskunnan kesken. Kullakin kunnalla on 500 osaketta (omistus 33,33 %).

Kunnanvaltuusto päätti 18.05.2016 § 27 luovuttaa rakennetun valokuituverkon 880.000 euron apporttina Saimaan Kuitu Oy:lle.

Saimaan Kuitu Oy:n liikevaihto oli 152.450,15 euroa ja yhtiön tilikauden tappio oli 379.295,39 euroa.

Yhtiön tilinpäätös sisältää selonteon yhtiön merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä niihin varautumisesta. Valokuituliittymien myynnin onnistumisella on

merkittävä vaikutus lyhyen aikavälin, mutta varsinkin pitkän aikavälin tulokseen. Keskimäärin liittymisaste on 50 % kaikista vakituisista kotitalouksista. Joillakin alueilla liittymisaste on noussut 80-100 %:iin. Myyntityön organisointi ja tavoitteen mukainen myynti on yksi Saimaan Kuidun tärkeimmistä tehtävistä.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Seuraavassa on käsitelty kunnan toiminnan ja talouden kannalta olennaisimpien konserniyhteisöjen toiminnan kehittymistä.

KOY Taipalsaaren asunnot

Kiinteistöyhtiön taloudellinen tilanne on edelleen haasteellinen. Vuokrien korotuksia tehtiin vuoden 2017 alussa. Peruskorjauksia ei tehdä vuoden 2017 aikana. Palvelutalon yhteydessä oleva valmistuskeittiö on luovutettu Saimaan Tukipalvelut Oy:n käyttöön joulukuussa 2016. Muu osa Palvelutalosta luovutetaan käyttäjälle 1.5.2017 alkaen. Yhtiö hoitaa Palvelutalon asuntojen vuokrauksen Eksoten kanssa tehtävän sopimuksen mukaisesti.

Taipalsaaren Lämpö Oy

Taipalsaaren Lämpö Oy aloitti toimintaansa vuoden 2015 alussa. Yhtiön tavoitteen, taata asiakkaille edullista lämpöenergiaa, saavuttaminen edellyttää investointeja, jotka voivat aiheuttaa hinnankorotuspaineita sekä liittymien että tariffien osalta. Yhtiön oman arvion mukaan yhtiön tulee saada tulos positiiviseksi seuraavan kolmivuotiskauden aikana tai yhtiö joutuu maksuvaikeuksiin.

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Eksoten taloussuunnitelma 2017-2019 perustuu Eksoten hallituksen (27.11.2013) ja valtuuston (18.12.2013) hyväksymän palveluverkkosuunnitelman mukaisiin linjauksiin. Sote- ja maakuntauudistus tulevat toteutuessaan aiheuttamaan merkittäviä muutoksia toiminnan organisointiin ja rahoitukseen.

Osana tulevaa sote-muutosta on vahvistunut, että Etelä-Karjalan keskussairaalaan tulee laajan päivystyksen sairaala.

Eksote itse toteaa toiminnan merkittävimmäksi riskiksi ja epävarmuustekijäksi sote-uudistukseen ehdotetun yhtiöittämisvelvoitteen.

Saimaan Kuitu Oy

Liikevaihdon arvioidaan kasvavan hieman vuoden 2017 aikana, mutta liiketulos pysyy vielä tappiollisena. Saimaan Kuidun tulovirta muodostuu johtovuokrasta ja omistajakuntien käyttöpääomituksista. Näillä tuloilla katetaan menot. Saimaan Kuidun tavoitteena on päästä tappiollisesta toiminnasta eroon vuonna 2020, jos omistajakuntapohja on nykyisen kaltainen.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnan konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että konsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, asetetut tavoitteet saavutetaan, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Toimivallan ja –vastuunjako konserniohjauksessa

Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Kunnanhallitus valitsee kunnan edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin sekä nimeää kunnan edustajat näiden yhteisöjen hallituksiin. Kunnanhallitus antaa tarvittaessa toimintaohjeita yhtiökokousedustajille / hallituksen jäsenille kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kunnanhallituksen edustajilla yhtiön hallituksessa on raportointivelvoite kunnanhallitukselle yhtiön talouden kehittymisestä ja tavoitteiden saavuttamisesta.

Kunnanjohtaja esittää kunnanhallituksen toimintaohjeet joko osallistumalla yhtiön hallituksen kokoukseen tai vähintään kaksi kertaa vuodessa kokoontuvassa yhtiökokouksessa.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Konserniohjeen mukaisesti tytäryhteisöjen riskienhallinta järjestetään noudattaen yhteistä riskienhallintapolitiikkaa kunnan kanssa. Tytäryhteisöjen tulee valmiussuunnitelmin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös erityistilanteissa ja poikkeusoloissa.

Tytäryhtiöiden merkittävimmät riskit on kuvattu edellä yhtiöiden olennaisten tapahtumien ja tavoitteiden toteutumisen selonteon yhteydessä.

Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut**Konsernituloslaskelma (1000 €)**

	2016	2015
Toimintatuotot	18 169	16 413
Toimintakulut	-42 207	-39 505
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	-151	14
Toimintakate	-24 188	-23 078
Verotulot	18 986	18 516
Valtionosuudet	6 147	6 087
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	6	13
Muut rahoitustuotot	13	9
Korkokulut	-193	-184
Muut rahoituskulut	-12	-7
Vuosikate	758	1 356
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	-2 507	-2 083
Arvonalentumiset	-513	
Tilikauden tulos	-2 262	-728
Tilinpäätössiirrot	-2	
Tilikauden verot	-1	
Laskennalliset verot	1	0
Tilikauden ylijäämä	-2 264	-543

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	43,0	41,5
Vuosikate/Poistot, %	25,1	65,1
Vuosikate, euroa/asukas	157,09	281,54
Asukasmäärä	4 826	4 815

Vuonna 2016 konsernin alijäämä heikkeni 1,721 milj. eurolla verrattuna edellisvuoteen alijäämän muodostuessa -2,264 miljoonaksi euroksi. Merkittävimmin tähän vaikutti kunnan -2, 066 milj. euron alijäämä.

Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut (1000 €)

	2016	2015
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	758	1 356
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	165	-360
investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 138	-10 609
Rahoitusosuudet investointi menoihin	4	583
Pysyvien vastaavien luovutustulo	130	362
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 082	-8 668
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	-47	
Antolainojen vähennykset	0	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 467	9 158
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 683	-1 215
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-137	-852
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	4	-6
Vaihtomaisuuden muutos	-32	-32
Saamisten muutos	84	-161
Korottomien velkojen muutos	-323	46
Rahoituksen rahavirta	5 335	6 940
Rahavarojen muutos	1 253	-1 729
Rahavarat 31.12	1 983	730
Rahavarat 1.1.	730	2 459
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	-7 745 273	-10 728 336
Investointien tulorahoitus, %	14,8	13,5
Lainanhoitokate	0,50	1,10
Kassan riittävyys, pv	14	5
Asukasmäärä	4 826	4 815

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, € = Toiminnan ja investointien välisumma tilinpäätösvuodelta ja neljältä edelliseltä vuodelta

Investointien tulorahoitus, % = $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Investointien omahankintameno = Rahoituslaskelman investointimenot, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet

Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys, pv = $365 \text{ pv} \times \text{Kassavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Konsernitase ja tunnusluvut (1000 €)

VASTAAVAA	2016	2015	VASTATTAVAA	2016	2015
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	8 508	8 508
Aineettomat oikeudet	256	335	Arvonkorotusrahoisto	40	41
Muut pitkävaikuttavat menot	136	74	Muut omat rahastot	65	49
Ennakomaksut	21	17	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	4 016	4 512
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	413	426	Tilikauden yli-/alijäämä	-2 264	-543
Aineelliset hyödykkeet			Oma pääoma yhteensä	10 366	12 568
Maa- ja vesialueet	4 916	4 375			
Rakennukset	20 205	21 644			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 837	3 149	POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUK.		
Koneet ja kalusto	1 129	1 232	Poistoero	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Ennakomaksut ja keskener. hank.	3 816	1 183			
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	32 903	31 583	PAKOLLISET VARAUKSET		
Sijoitukset			Eläkevaraukset	0	1
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	1		Muut pakolliset varaukset	202	182
Osakkuusyhtiöosuudet	73	63			
Muut osakkeet ja osuudet	1 493	912	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut lainasaamiset	47		Valtion toimeksiannot	124	155
Muut saamiset	1	1	Lahjoitusrahastojen pääomat	180	182
Sijoitukset yhteensä	1 614	975	Muut toimeksiantojen pääomat	0	0
			Toimeksiantojen pääomat yhteensä	305	338
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			VIERAS PÄÄOMA		
Valtion toimeksiannot	124	162	Pitkäaikainen	22 813	17 409
Toimeksiantojen varat yhteensä	124	162	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	20 969	15 324
			Lainat julkisyhteisöiltä	1 374	1 415
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lainat konsernin sisällä	0	67
Vaihto-omaisuus			Liittymismaksut ja muut velat	67	403
Aineet ja tarvikkeet	127	92	Siirtovelat	403	17 409
Keskeneräiset tuotteet	18	20	Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		
Ennakomaksut	0	0	Lyhytaikainen	0	0
Vaihto-omaisuus yhteensä	144	113	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 549	1 308
			Lainat julkisyhteisöiltä (ly)	265	265
SAAMISET			Saadut ennakot (ly)	20	14
Pitkäaikaiset saamiset	514	381	Ostovelat (ly)	1 337	1 678
Lyhytaikaiset saamiset	1 815	2 036	Liittymismaksut ja muut velat (ly)	645	683
Saamiset yhteensä	2 329	2 416	Siirtovelat (ly)	2 008	1 959
			Lyhyt aikainen vieras pääoma yhteensä	5 824	5 908
Rahoitusarvopaperit	36				
Rahat ja pankkisaamiset	1 947	720	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	39 510	36 405
VASTAAVAA YHTEENSÄ	39 510	36 405	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
			Omavaraisuusaste, %	26,25	34,54
			Suhteellinen velkaantuneisuus %	66,09	56,81
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	1 753	3 970
			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	363,17	824,47
			Konsernin lainat €/asukas	5 005,75	3 803,20
			Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	24 158	18 312
			Konsernin lainasaamiset 31.12., €	47	
			Asukasmäärä	4 826	4815

Omavaraisuusaste, % = $100 \cdot (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vap.eht.varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saad.ennakot})$

Kertynyt yli-/alijäämä = Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \cdot (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

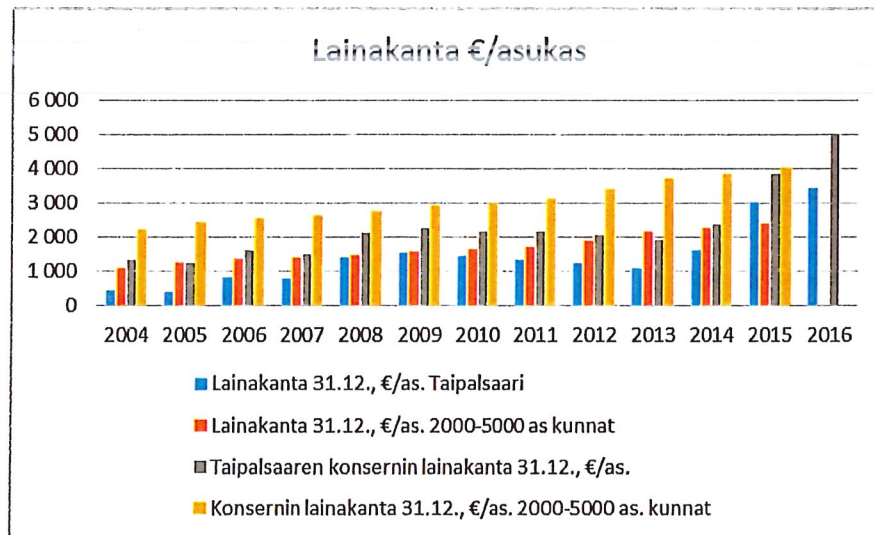
Käyttötulot = tilikauden toimintatuotot + verotulot + käyttötulouden valtionosuudet

Lainakanta 31.12. = vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainasaamiset 31.12. = pysyvien vastaavien sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset + muut lainasaamiset

Konsernin lainakanta on kasvanut 5,846 milj. eurolla. Tästä emokunnan lainamäärän kasvu on 1,990 milj. euroa. Kiinteistö Oy Taipalsaaren Asuntojen lainakanta (vain konsernin ulkoiset erät huomioitu) on 5,675 milj. euroa. Kasvua edellisvuoteen on 2,9 milj. euroa. Taipalsaaren Lämpö Oy:n lainakanta on kasvanut 0,89 milj. eurolla (v.2015 "ulkoisen lainakanta" tilinpäätöksessä nolla €)

Konsernin omavaraisuusaste on 26,25 % ja siten heikko.

Kuva: Lainakanta €/asukas Taipalsaari, Taipalsaaren konserni ja vastaavat luvut 2000-5000 asukkaan kunnista keskimäärin.

Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Tilikauden tuloksen käsittely

Taipalsaaren kunnan vuoden 2016 tilinpäätöksen tulos on 2.158.470,52 euroa alijäämäinen.

Kunnanhallitus esittää, että

- Kirjataan poistoeron vähennystä yhteensä 92 734,32 euroa.
- Tilikauden alijäämä 2.065.736,20 euroa siirretään oman pääoman edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Vaikka tilikauden alijäämä on 2.065.736,20 euroa, kuntalain edellyttämää tarvetta talouden tasapainottamistoimenpiteisiin ei ole, koska kunnan taseessa 31.12.2016 on edellisten tilikausien ylijäämää vuoden 2016 alijäämä huomioiden 2.040.765,88 euroa.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN**KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN****10 Vaalit****Tehtäväalueen talous**

100 Vaalit	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio- muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	7 743			0		
TOIMINTAKULUT	-7 728			0		
TOIMINTAKATE	15	0	0	0	0	

Vuonna 2016 ei järjestetty vaaleja.

20 Tarkastus ja arviointi

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalaissa ja kunnan tarkastussäännössä.

Tehtäväalueen talous

200 Tarkastus ja arviointi	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio- muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT				0		
TOIMINTAKULUT	-12 932	-15 178		-15 178	-13 326,76	-1 851,24
TOIMINTAKATE	-12 932	-15 178	0	-15 178	-13 326,76	-1 851,24

30 Konsernihallinto

Konsernihallinnon tehtävänä on avustaa valtuustoa, kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa kunnan toimialojen ja konserniin kuuluvien yhteisöjen johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelussa ja täytäntönnäpönnössä.

300 Hallintopalvelut

Tilivelvollinen: Hallintojohtaja

Hallintopalveluiden tehtäväalue vastaa kunnan yleis- ja taloushallinnosta, henkilöstöhallinnosta ja kunnalle kuuluvasta työllisyyden hoidosta, tietohallinnosta, riskienhallinnasta, julkisista hankinnoista sekä kunnan omaisuuden hallintaa koskevista asioista.

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

<i>Tavoite</i>	<i>Mittari/Toimenpide</i>	<i>Toteuma</i>
Hallintosäännön päivitys	Uuden kuntalain mukainen hallintosääntö 1.6.2017 mennessä	Hallintosäännön uudistaminen on kesken. Tavoitteena saada hallintosääntö hyväksytyksi viimeistään toukokuun 2017 valtuustossa, jotta se on voimassa 1.6.2017 alkaen.
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen päivitys	Valmistunut uusi ohje	Ohje on hyväksytty kunnanhallituksessa 10.5.2016 §101.
Konserniohjeen päivittäminen	Valmistunut konserniohje	Ohjeen valmistelussa on odotettu Kuntaliiton suosituksen valmistumista. Kuntaliiton ohjeluonnos on valmistunut loppuvuodesta 2016, joten varsinainen suositus saataneen vielä 2017 kevään aikana.
Varautumissuunnitelman päivitys	Valmis ja hyväksytty	Varautumissuunnitelman päivitys on aloitettu 2016 aikana, mutta päivitystyö on kesken.

Tavoitteiden toteuttamista ovat haitanneet henkilöstövaihdokset ja sairauslomat.

Tehtäväalueen talous

300 Hallintopalvelut	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio- muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	954 590	920 660	-200 000	720 660	706 753,38	13 906,62
TOIMINTAKULUT	-1 275 815	-1 230 873	-78 500	-1 309 373	-1 196 345,34	-113 027,66
TOIMINTAKATE	-321 225	-310 213	-278 500	-588 713	-489 591,96	-99 121,04

310 Tukipalvelut

Tilivelvollinen: Hallintojohtaja

Tukipalveluiden tehtäväalue vastaa kunnanhallituksen alaisuudessa ruokapalveluiden ja siivouspalveluiden järjestämiseen liittyvistä tehtävistä.

Ruokapalveluiden suoritettua kasvoi edellisvuodesta ollen 223.926 suoritetta (ed. vuosi 194.154 suoritetta). Suorituksen hinta laski ja oli 2,18 €/suorite (2,36 €/ed. vuosi). Ruokapalveluissa on toiminnan kehittäminen talousarviossa sovittujen tavoitteiden osalta onnistunut hyvin.

Uusi siivouspalveluesimies aloitti vuoden 2016 alkupuolella. Siivouspalveluissa on eräiden kohteiden mitoituksia tarkastettu uudelleen. Siivouksen osalta siivouspalveluiden kustannusten kohdentamisesta käyttöön pohjautuen kiinteistöille/käyttäjille on havaittu tarvetta kehittää kustannuslaskennan seurantajärjestelmää. Tämä onkin vuoden

2017 kehittämisessä eräs painopistealue. Siivouspalveluissa henkilöstön vaihtuvuudet ja sairauspoissaoloista johtuvat järjestelyt sekä erilaiset väistötilaratkaisut ovat aiheuttaneet paineita henkilöstömitoituksen riittävyydelle. Erityisesti syksyllä oli paljon muutoksia suhteessa koko henkilöstömäärään.

Sekä ruoka- että puhtauspalveluiden talousarviomenot pysyivät annetuissa raameissa.

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

<i>Tavoite</i>	<i>Mittari/Toimenpide</i>	<i>Toteuma</i>
Ruokapalvelujen toimintavarmuuden ylläpito	Henkilöstön osaamisen lisääminen sisäisellä tehtävä-kierrolla ja tehtäväkuvien määrittämisellä	Työnkierto toimii. Jokainen osaa toimia jokaisessa toimipisteessä ja tehdä perustehtävät. Tehtäväkuvat on määritetty. Myös lomien kierto on käytössä.
Siivouspalvelujen toimintavarmuuden ylläpito	Sairauspoissaolot; niiden väheminen vuoden 2015 tasolta	Poissaolot ovat vähentyneet 155 päivästä 125 päivään. Jaksamiseen on kiinnitetty huomiota ja mm. konekantaa on uudistettu määrärahojen puitteissa.

Tehtäväalueen talous

310 Tukipalvelut	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio-muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	878 500	895 160		895 160	974 926,52	-79 766,52
TOIMINTAKULUT	-882 671	-895 341		-895 341	-882 515,73	-12 825,27
TOIMINTAKATE	-4 171	-181	0	-181	92 410,79	-92 591,79

320 Kehittämispalvelut

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja

Kehittämispalveluiden tehtäväalue vastaa kehittämisjaoston alaisuudessa yhdyskuntasuunnitteluun, joukkoliikenteeseen, viestintään ja markkinointiin, elinkeinoelämän edistämiseen, kunnan kehittämishankkeisiin, kylätoimintaan, vapaa-ajan asumiseen ja saaristoasioiden hallintoon liittyvistä tehtävistä.

Palvelu- ja kehittämistavoitteet*Tavoite**Mittari/Toimenpiteet**Toteuma*

Konstunrannan kaavoituksen valmistuminen

Valmis kaava. Aikataulullinen tavoite oli saada kaava hyväksyttyä valtuustossa kesään mennessä.

Konstunrannan kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä kesällä 2016. Tähän liittyen alueella tehtiin keväällä täydentävä linnustoselvitys sekä kunnallistekniikan yleissuunnitelma (liikenne, kadut sekä vesihuolto ja hulevedet). Museo-
virasto vaati lausunnossaan heinäkuussa alueelta arkeologisen tarkkuusinventoinnin. Inventointi tehtiin loka-marraskuun vaihteessa ja sen perusteella tehtiin kaavaan vaadittuja muutoksia. Marraskuussa pidettiin lisäksi kaavan esittely ja keskustelutilaisuus rasitteiden haltijoille. Tilaisuudessa sovittiin rasitteiden eli venepaikkojen ja parkkipaikkojen järjestämisestä kaavassa. Muutosten seurauksena kaavaehdotus oli asetettava uudelleen nähtäville.

Valmistelussa olevien yksityisten kaavojen käsittely

Virranniemi, Päiviönsaari. Aikataulullisena tavoitteena oli saada kaavat hyväksyttyä vuoden aikana.

Lappeenrannan kaupungin edustajat tarkastelivat kevään aikana Virranniemen ja Päiviönsaaren osayleiskaavojen sisältöjä. Lokakuussa asiaan palatettiin ja kehittämisjaosto päätti asettaa julkisesti nähtäville Virranniemen ja Päiviön osayleiskaavojen kaavaluonnokset. Sittemmin Virranniemen kaava on palannut viranomaisneuvottelujen pohjalta kaavoittajan valmisteluun.

Konserniyhtiöiden tavoitteiden tukeminen

Kunnan talousarvioon määriteltujen yhtiöiden tavoitteiden saavuttaminen

Konserniyhtiöt ovat esittäneet kunnanvaltuustolle toimintavuoden tavoitteet. Kirkonkylän palvelutalo on edennyt aikataulussa. Taipalsaaren Lämpö Oy on aloittanut verkostojen saneerauksen Saimaanharjun alueella. Molemmissa yhtiöissä on tarkasteltu kannattavuutta ja sen parantamistoimia. Yhtiöt ovat myös arvioineet toiminnan riskejä.

Elinkeino-ohjelman toimenpiteiden tukeminen

Sairaala-alue, Kutila, Kirkonkylän tilat; kehittämistoimien edistyminen

Sairaala-aluetta on markkinoitu lehdessä ja kotisivuilla. Vanhoja vuokrasopimuksia on päivitetty ja myös kaksi uutta on tehty. Toimitilaneuvotteluja on käyty useamman tahon kanssa. Kutilan kanavan vetovastuu on Etelä-Karjalan liitolla. Parhaillaan odotamme yhteydenottoa liittyen kunnan päätökseen YVA-menettelyyn osallistumisesta. Kirkonkylän toimitiloista apteekin tila on edelleen vuokrattavana, kotihoidon tila on vuokrattu samoin kuin koulun väliaikaisista tiloista osa.

Kehittämistavoitteet

<i>Tavoite</i>	<i>Mittari/Toimenpiteet</i>	<i>Tavoitetaso</i>
Sarviniemen alueen kehittäminen yhteistyössä maakuntaliiton ja puolustusvoimien kanssa	Työryhmätyöskentely; tavoitteena saada valmis toimintasuunnitelma alueen kaavoituksen käynnistämiseksi.	Kesän kuluessa tehtiin Sarviniemen alueen kehittämiskysely ja maakuntaliitto on koonnut saadut palautteet. Samalla on neuvoteltu kunnan, puolustusvoimien, metsähallituksen, maakuntaliiton sekä virkistysaluesäätiön kesken alueen toimintojen järjestämisestä sekä maa-alueen vuokrasopimuksesta. Vuokrasopimus metsähallituksen ja Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiön välillä ollaan allekirjoittamassa toukuussa 2017.
Pappilanniemen rakentuminen	Myytyjen tonttien määrä, kpl. Tavoitteena kerrostalotontti ennakkomarkkinoinnissa.	Pappilanniemen kerrostalotonttien osalta on oltu yhteydessä rakennusliikkeisiin, neuvotteluja jatketaan.

Tehtäväalueen talous

320 Kehittämispalvelut	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio-muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	7 041	6 750		6 750	5 807,48	942,52
TOIMINTAKULUT	-216 765	-367 156		-367 156	-358 020,55	-9 135,45
TOIMINTAKATE	-209 724	-360 406	0	-360 406	-352 213,07	-8 192,93

330 Sosiaali- ja terveystaloudet

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja

Sosiaali- ja terveystaloudiden tehtäväalue vastaa kunnanhallituksen alaisuudessa Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän omistajaohjaukseen liittyvien asioiden valmistelusta ja terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyvistä tehtävistä.

Hyvinvointijaoston yleisenä tehtävänä on kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja työkykyisyyden edistäminen painottuen ehkäisevään ja kuntalaisten omatoimisuutta tukevaan toimintaan. Hyvinvointijaosto koordinoi kunnan eri toimialojen tuottamia ja järjestämiä palveluita siten, että ne tukevat hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Hyvinvointijaoston erityisenä tehtävänä on tehdä kunnanhallitukselle esitys Taipalsaaren kunnan ja Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden välillä laadittavasta palvelusopimuksesta, joka turvaa riittävien ja tarkoituksenmukaisten sosiaali- ja terveystaloudien saatavuuden Taipalsaaren kunnan asukkaille sekä asettaa Taipalsaaren kunnan kannalta tavoitteet Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden toiminnalle ja taloudelle sekä toiminnan kehittämiselle.

Lisäksi hyvinvointijaoston tehtävänä on valvoa ja arvioida Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden toimintaa ja palvelusopimuksen toteutumista Taipalsaaren kunnan ja sen asukkaiden kannalta sekä raportoida kunnanhallitukselle ja -valtuustolle tavoitteiden toteutumisesta.

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

<i>Tavoite</i>	<i>Mittari/Toimenpiteet</i>	<i>Toteuma</i>
Hyvinvointiaseman toiminta	Sotepalvelut hv-asemalla. Tavoitetasona: Palvelupiste toiminnassa täysimääräisesti.	Hyvinvointiaseman toiminta: Tavoite ei toteutunut vuonna 2016 remontin vuoksi. Palvelupiste on toiminnassa täysimääräisesti 14.3 2017 alkaen.
Tehostettu palveluasuminen	Yhteistyö toteutuksessa- Tavoitetasona: Sisältöjen suunnittelu etenee.	Tavoite toteutunut.
Pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyminen	Aktivointiaste 50 %	Tavoite ei ole toteutunut. Pitkäaikaistyöttömien (kunta maksaa osan työmarkkinatuesta) aktivointiaste on noin 23 %.
Kuntoutus	Kotikuntoutuksen toimivuus. Tavoitetasona monialainen kuntoutus.	Tavoite toteutunut: Taipalsaaren vuodeosaston / kuntoutusosaston kuntoutustoimintaa on lisätty entisestään. Monialainen kotikuntoutus toimii. Omaishoidon kuntoutuksen kehittämistyö etenee.
Hyvinvoinnin edistäminen	Hyvinvointiyhteistyö toimii	Tavoite toteutunut. Hyvinvointiyhteistyötä on tehty esim. influenssarokotusten osalta.
Hyvinvointityöryhmä	Hyvinvoinnin mittariston luonti	Mittariston luonti ei toteutunut; tarkoitus oli löytää Eksoten alueella yhteisiä mittareita seurannan tueksi.
Sähköiset hyvinvointipalvelut	Kehittämishanke. Yksi uusi toimiva palvelu vuoden kuluessa.	Tavoite toteutunut. Uusia palveluita on esim. etälääkäri palvelun aloittaminen sekä alle 10-vuotiaan lapsen sairauslomatoimistuksen saaminen sähköisesti Hyviksestä.

Tehtäväalueen talous

330 Sosiaali- ja terveyspalvelut						
	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio- muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	350 733	390 000		390 000	300 720,60	89 279,40
TOIMINTAKULUT	-13 401 398	-13 689 075		-13 689 075	-13 607 841,55	-81 233,45
TOIMINTAKATE	-13 050 665	-13 299 075	0	-13 299 075	-13 307 120,95	8 045,95

40 Sivistyspalvelut**400 Sivistyspalveluiden hallinto**

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Sivistyspalveluiden tehtävänä on tukea ja kannustaa kuntalaisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia luomalla edellytyksiä tasokkaaseen koulutukseen, varhaiskasvatukseen ja monipuoliseen vapaa-aikaan.

Aktiivinen hanketoiminta tukee Taipalsaaren sivistystoimialueen toimintakulttuurin kehittämistä. Hanketoiminta mahdollistaa toiminnan kehittämisen ja hyvien käytänteiden jakamisen erilaisissa yhteistyöverkostoissa.

HANKKEET 2016	
1	Koulujen kerhotoiminta
2	Osaava-hanke
3	Liikkuva koulu
4	Metku -kulttuuritoiminta
5	Etsivä nuorisotyö
6	Varhaiskasvatuksen kehittäminen
7	Harrastepajat
8	Nuorisotoimi/kerhotoiminta
9	Taipalsaaren historia hanke

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

<i>Tavoite</i>	<i>Mittari / Toimenpiteet</i>	<i>Toteuma</i>
Tehtäväalueiden perustyön tukeminen ja kehittäminen määrärahojen puitteissa	Kehityskeskustelut	Kehityskeskustelut ovat toteutuneet.
Palveluiden tuottaminen kustannustehokkaasti	Talousarvion toteutuminen	Talousarvion mukainen. Siirtymien väistötiloihin on aiheuttanut ennakoimattomia menoja.
Henkilöstön hyvinvoinnista huolehditaan	Henkilöstökysely	Henkilöstökyselyn mukaan henkilöstö voi hyvin, mutta sairaspotilaissa on kuitenkin nousua edelliseen vuoteen.
Tapahtumiin osallistutaan aktiivisesti	Osallistujamäärä/tapahtuma	Kunnan sivistystoimi on aktiivisesti ollut tapahtumien mahdollistaja ja yhteistyökumppani. Tilastoja ei saatavilla.

Tehtäväalueen talous

400 Sivistyspalveluiden hallinto	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio- muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT				0		
TOIMINTAKULUT	-177 296	-174 905		-174 905	-176 617,65	1 712,65
TOIMINTAKATE	-177 296	-174 905	0	-174 905	-176 617,65	1 712,65

470 Perusopetus

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Taipalsaaren kunnassa toimii kolme perusopetuksen yksikköä: Saimaanharjulla, Kirkonkylällä ja Vehkataipaleella. Perusopetuksen piirissä lukuvuotena 2016 olevien oppilaiden lukumäärä oli 527. Vehkataipaleen oppilaaksi ottoalueen oppilaille järjestettiin opetusta Kirkonkylän koulussa kevät- ja syyslukukauden 2016 ajan. Osa Saimaanharjun yhtenäiskoulun oppilaista olivat väistötiloissa maaliskuusta lukuvuoden 2016 loppuun.

Perusopetusyksiköissä otettiin käyttöön uusi opetussuunnitelma. Vuosiluokkien 7–9 osalta uuden opetussuunnitelman käyttöön otto tapahtuu porrastetusti vuosina 2017, 2018 ja 2019. Opetussuunnitelman uudistuksessa keskeistä on oppimiskäsitys, joka korostaa oppilaan roolia aktiivisena toimijana ja oppimista vuorovaikutuksena. Perusopetuksen yleistavoitteena on laaja-alainen osaaminen eli tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostama kokonaisuus.

Tunnusluku	TP2014	TP2015	TP 2016
Oppilasmäärä yht. (20.9.2016)	561	547	527
tehostetun tuen oppilaat	30	34	31
erityisen tuen oppilaat	49	45	39
Koulukuljetukset, €	235 680	260 760	316 149
kuljetusoppilaat	160	159	162
Oppilaita/opettaja, yleisopetus	16	17	19
tuntikehys, yleisopetus	890	843	848
tuntikehys, erityisopetus	221	218	223
Tuntia/1.-9. lk opp.	1,98	1,94	2,03
Tuntia/1.-9. lk opp., yleisopetus	1,85	1,80	1,86
Toimintatuotot, perusopetus	128 089	120 530	105 578

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

Tavoite	Mittari / Toimenpiteet	Toteuma
Ops-työn loppuunsaattaminen	Ops:n käyttöönoton valmistelu ja eteneminen aikataulussaan	Taipalsaaren kunnan perusopetuksen opetussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2016. Ops:n yleinen osa käytössä myös yläkoulussa.
Koulukiinteistöt tukevat perusopetuksen tavoitteiden saavuttamista	Vehkataipaleen koulu käytössä 8/2016; Saimaanharjun alakoulu väistötiloissa 2/2016; Saimaanharjun koulun peruskorjauksen tai uudisrakentamisen suunnittelu käynnistetty	Saimaanharjun alakoulu turvallisissa ja koulunkäyntiin soveliaissa väistötiloissa. Saimaanharjun väistötilaratkaisu on onnistunut. Vehkataipaleen koulu otettiin käyttöön 1/17. Saimaanharjun alakoulun suunnittelu on käynnistetty.

Henkilöstö voi hyvin ja voi keskittyä keskeisiin työtehtäviinsä

Muutostilanteen hallinta, henkilöstökyselyt (mm. hyvinvointiprofiili)

Henkilöstön työmotivaatio on hyvä. Sairaspoissaoloissa on kuitenkin nousua. Tilanne vaatii jatkuvan seurannan.

Tehtäväalueen talous

470 Perusopetus	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio- muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	120 530	82 200		82 200	105 578,68	-23 378,68
TOIMINTAKULUT	-4 531 071	-4 541 545	14 905	-4 526 640	-4 687 647,85	161 007,85
TOIMINTAKATE	-4 410 541	-4 459 345	14 905	-4 444 440	-4 582 069,17	137 629,17

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Perusopetuksen tehtäväalueen toimintamenot vuonna 2016 olivat 4 687 647 €. Toimintatuottoja kunta sai toiminnasta 105 579 €. Toimintakatteeksi muodostui 4 582 069 €. Tulos oli alijäämäinen 137 629 €. Alijäämään vaikutti Saimaanharjun väestötilojen järjestelyt: kustannusvaikutus 48 000 €, Vehkatalpaleen koulun opetuksen järjestäminen Kirkonkylän koulussa, kuljetuskustannusvaikutus ja oppikirjahankinnat 60 000 €. Perusopetusyksiköissä oli vuonna seitsemän pidempää ennakoidonta poissaoloa, joita ei ollut voitu ennakoita laadittaessa 2016 talousarvioita: kustannusvaikutus 49 000 €.

480 Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen: Varhaiskasvatuspäällikkö

Kunnassa toimii kolme päiväkotia: Saimaanharjulla, Kirkonkylällä ja Vehkatalpaleella. Perhepäivähoitajia kunnassa on yksi. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärä oli 197 lasta 31.12.2016. Luku on n. 58 % Taipalsaarella asuvista 0-7-vuotiaista. Lukuun ei ole laskettu 6 -vuotiaita, jotka ovat paikalla vain 4h esiopetuksessa. Alla olevasta taulukosta näkyy varhaiskasvatus- ja esiopetusikäisten lasten määräkolmen vuoden ajanjaksolla.

	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
0 -7 vuotiaat lapset päivähoidossa	150	188	197
kunnan 0-7 v. lapset	338	331	341
%	44 %	57 %	58 %

Jos lapsi on säännöllisesti poissa varhaiskasvatuksesta osan kalenterikuukaudesta, perheelle määritellään suhteutettu hoitomaksu perheen ilmoittamien päivien mukaisesti. Suhteutettuja hoitopäiviä käyttää keskimäärin 65 % lasta. Suhteutettujen hoitopäivien käytöllä on vaikutusta päivähoidon käyttöasteeseen ja asiakasmaksuihin. Alla olevasta taulukosta on nähtävissä suhteutettuja hoitopäiviä käyttävien lasten määrä kolmelta vertailuvuodelta:

2014	71 %	107 lasta
2015	59 %	111 lasta
2016	65 %	127 lasta

Esiopetus:

Alla olevasta taulukosta näkyy esiopetusikäisten oppilaiden määrä ja palveluntarpeet kolmelta vertailuvuodelta:

	2014	2015	2016
Esiopetukseen osallistuneet	123	104	108
Esiopetus + päivähoito	78 % (96)	77 % (80)	80 % (86)
Ilmainen esiopetus	22 % (27)	23 % (24)	21 % (22)

Esiopetukseen osallistui vuoden 2016 aikana 108 lasta. Esiopetuksen lisänä varhaiskasvatusta tarvitsi 80 % oppilasta. Ilmaiseen esiopetukseen osallistui 21 % oppilaista. Esiopetusta ostettiin ostopalveluna Lappeenrannan kaupungilta merenlahtelaisille lapsille (2).

Osto- ja myyntipalvelut:

Ostopalveluja ostettiin Lappeenrannan kaupungilta, Lemin kunnalta ja yksityiseltä perhepäivähoitajalta ja yksityiseltä päiväkodilta. Varhaiskasvatusta ostettiin vuoden aikana 7 lapselle. Ostopalveluiden piirissä olevat perheet ovat asiakassuhteessa kuntaan joten asiakasmaksut saadaan tulona.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta:

Perusopetuksen 1. ja 2. luokan oppilaille tarjotaan iltapäivätoimintaa, aamutoimintaa järjestetään vain erityishuolto- ohjelman piirissä oleville oppilaille. Kehitysvammaisten lasten varhaiskasvatuksesta koululaisten aamu- ja /tai iltapäivähoidosta ja loma-ajan hoidosta on sovittu Eksoten kanssa palvelusopimuksella. Erityishuoltolain mukaan varhaiskasvatus ja aamu- ja iltapäivätoiminta on maksutonta palvelua, jos lapselle on tehty erityishuolto-ohjelma vammaishuollon kanssa.

Alla olevasta taulukosta näkyy aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien oppilaiden määrä kolmelta vertailu vuodelta:

	2014	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2016
Iltapäivätoiminta	97	114	80
aamu- ja iltapäivätoiminta	7	7	4

Lasten kotihoidon tukeminen:

Lapsiperheet ovat oikeutettuja taloudellisiin tukiin, jotka auttavat lapsen hoidon järjestämisessä sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisessa. Kunta tukee lapsiperheitä rahoittamalla kotihoidon tukea ja kuntalisää, yksityisen hoidontukea ja kuntalisää, joustavaa tai osittaista hoitorahaa. Tuet maksaa Kela.

Kotihoidontukea voi saada jos huoltaja tai muu sukulainen jää hoitamaan alle 3-vuotiaasta lasta vanhempainlomakauden jälkeen kotiin. Joustavaa hoitorahaa voi saada alle 3-vuotiaan lapsen vanhemmat, jos he ovat järjestäneet työnsä niin, että lasten hoitaminen kotona mahdollistuu, esim. toinen maanantaisin ja toinen perjantaisin tai toinen aamupäivisin ja toinen iltapäivisin. Osittaista hoitorahaa voi saada 1. ja 2. luokalla olevan lapsen vanhempi, jonka keskimääräinen viikoittainen työaika on lapsen hoidon vuoksi enintään 30 tuntia viikossa, esimerkiksi enintään 6-tuntista työpäivää tai noin 4-päiväistä työviikkoa.

Tukien käyttö Taipalsaarella:

Kotihoidon tukea sai 123 perhettä. Yksityisen hoidon tukea käytti 11 perhettä. Perhe ei ole asiakassuhteessa kuntaan, joten kunta ei saa toiminnasta tuloja. Osittaista/ joustavaa hoitorahaa käytti 38 työssä käyvää perhettä.

	2014	2015	2016
alle 3-vuotiaat lapset kunnassa:	133	138	145
Kotihoidontuki ja yksityisen hoidon tuki:	99	119	123
Kotona hoidettiin % alle 3-vuotiaista lapsista	75 %	87 %	84 %

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Lasten ja henkilöstön läsnäolojen seurannan sähköinen kehittäminen	Läsnä -komponentin hankinta, älypuhelimet lapsiryhmiin	Komponentti ja puhelimet käytössä 1.8.2016 alkavalla toimintakaudella. Henkilöstö koulutettu käyttöön.

Tehtäväalueen talous

480 Varhaiskasvatus	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio-muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	392 837	367 122		367 122	416 371,18	-49 249,18
TOIMINTAKULUT	-2 831 766	-2 891 119	-15 455	-2 906 574	-2 837 643,16	-68 930,84
TOIMINTAKATE	-2 438 929	-2 523 997	-15 455	-2 539 452	-2 421 271,98	-118 180,02

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Varhaiskasvatuksen tehtäväalueen toimintamenot olivat 2.837.643€. Toimintatuloja kunta sai toiminnasta 416.371€. Toimintakatteeksi muodostui 2.421.272€. Tulos on ylijäämäinen + 118.180€. Ylijäämään vaikutti 13 % arvioitua paremmat asiakasmaksutulot (+ 49.249€) Toimintamäärärahaa jäi käyttämättä 2,4 % (68.930€) mm. asiakaspalveluiden ostostoista ja vakituisista palkoista.

490 Kulttuuri- ja vapaa-aika

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden painopistettä on käännetty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suuntaan. Riittäväillä ja laadukkailla peruspalveluilla tarjotaan kuntalaisille mahdollisimman hyvät puitteet huolehtia omasta hyvinvoinnistaan omatoimisesti ja ennaltaehkäisevästi. Panostukset mm. uusiin liikuntapaikkoihin sekä vanhojen tilojen kunnostus ovat nostaneet peruspalveluiden käytön hyvälle tasolle. Toimivien peruspalveluiden päälle on sitemmin päästy kokelemaan uusia toimintamalleja terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Taipalsaaren kunnankirjaston tehtävänä on voimassa olevaa lainsäädäntöä noudattaen tarjota kuntalaisille pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, edistää lukeamista ja kirjallisuutta sekä tarjota opastusta ja tukea tiedonhankintaan. Tehtävänsä toteuttamiseksi kirjasto ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa sekä tarjoaa tilaa kuntalaisten harrastustoimintaan, opiskeluun ja viihtymiseen.

Nuorisopalveluiden tavoitteena on nuorten elinolojen parantaminen sekä terveen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kasvun tukeminen ja vahvistaminen. Nuorisotyö tarkoittaa käytännössä ohjattua, kasvatuksellista toimintaa ja se mahdollistaa lasten ja nuorten osallisuutta. Nuorisotyön tarkoitus on lisäksi vaikuttaa nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn. Nuorisopalveluiden toimintakenttään kuuluvat etsivä nuorisotyö, nuorisotalo-työ, kerho- ja pajatyö, nuorten kesäpaja, nuorten osallisuus (nuorisovaltuusto ja talokoukset), alakouluikäisten lomakerhot, tapahtumat, retket sekä ehkäisevä päihdetyö.

Etsivän nuorisotyön asiakkaina oli vuonna 2016 yhteensä 10 nuorta, 7 tyttöä/naista ja 3 poikaa / miestä. Lältään etsivän nuorisotyön asiakkaat olivat 15–22 vuotiaita. Etsivän nuorisotyön asiakkuus tarjosi nuorille mm. tulevaisuustyöskentelyä, palveluohjaista ja pienryhmätoimintaa. Nuoria ohjattiin myös kuntouttavan työtoiminnan piiriin ja tuettiin toimeentuloon liittyvissä asioissa, sekä tuettiin jo aloitettujen opintojen jatkamisessa ja autettiin opiskelupaikan hakemisessa. Etsivä nuorisotyön-tekijä teki yhteistyötä mm. Saimaanharjun yhtenäiskoulun, Etelä-Karjalan Ohjaamon, Eksoten sekä Saimaan Ammattiopisto Sampon kanssa. Työkuvaan kuului oleellisena osana myös syrjäytymistä ennaltaehkäisevää työtä nuorisotalo Helmessä kahtena iltana viikossa jossa etsivä tapasi keskimäärin 30 nuorta / ilta.

Kirjaston keskeiset luvut		
	2016	2015
Kokonaislainaus	69 303	68 835
Lainat / asukas	14,36	14,28
Kirjastokäynnit	37 889	38 352
Tapahtumien osallistujamäärä	1 268	1 184
Kokoelmat yhteensä	41 264	40 585
Kirjakokoelmat yhteensä	35 924	35 449
Hankinnat yhteensä	1 608	1 895
Kirjahankinnat yhteensä	1 458	1 698

Nuorisotalotoiminta			2015		2016	
			Aukiolokerrat	Kävijämäärä (ka)	Aukiolokerrat	Kävijämäärä (ka)
Nuorten avoimet ovet 13-17-vuotiaat						
Tammi-toukokuu			62	21	84	34
Kesä-Elokuu			24	29	19	31
Syys-Joulukuu			66	41	51	35
Varhaisnuorisokerho 5.-6.-luokkalaiset			Kerrat			
Tammi-Toukokuu			8	28	15	10
Elo-Joulukuu			13	23	11	21

Palvelu- ja kehittämistavoitteet**Kirjasto***Tavoite*

Heili-yhteistyön häiriötön sujuvuus, tavoite häiriöitä 1/kk

Mittari / Toimenpiteet

Seuranta kirjastossa

Toteuma

Häiriötilanteita vähemmän kuin 1 / kk.

Kirjaston tapahtumat, tavoite 600 osallistujaa/vuosi

Tilastointi kirjastossa; osallistujat / vuosi

1 268 osallistujaa / vuosi

Liikunta ja vapaa-aika**Liikuntapalvelut***Tavoite*

Kirkonkylän kuntosalin käyttömäärät ovat hyvälle tasolle, käyttökertojen määrä 400 kpl/kk, lunastettuja kortteja 150 kpl

Mittari / Toimenpiteet

sähköinen seuranta (kpl)

Toteuma

Käyttökertojen määrä ka 538 kpl/kk, lunastettuja kortteja 253 kpl

Hyvinvointitoiminnot (vapaa-aikasektori), käyttöaste hyvä; tarkempi määrittely ensimmäisen toimintakauden aikana

seuranta (ryhmien määrä, osallistujien määrä)

Ryhmien määrä paranemassa (ikäihmisten nettiopastus 2 ryhmää, heikkokuntoisten/aloittelijoiden kuntosaliryhmät 2kpl, järjestöille myönnettyt omat kuntosaliryhmät), käyttömäärät hyvät

Aktiivisesti toimivat ryhmät, Ryhmiä 4 kpl/kevät + 4 kpl/syksy, osallistujia 5 kpl/ryhmä, lisäksi käynnistetään 2 kpl vertaistukiryhmiä

Ryhmien ja osallistujien lukumäärä

Ryhmiä 2 kpl/kevät + 3 kpl/syksy, osallistujia 8 kpl/ryhmä, vertaisveturiryhmiä ei ole käynnistetty, sillä ryhmälle ei ole löytynyt ohjaajaa. Omien ryhmien väheneminen tavoitellusta johtuu ohjaajaresurssin puolittumisesta (kahden sijaan yksi ohjaaja)

Yhteistyö Eksoten palvelutuotannon kanssa on toimivaa, yhteistyö ja yhteydenpito ovat säännöllistä

Palaverit ja asiakassuhteissa saatu palaute

Yhteydenpito säännöllistä, mutta harvakseltaan tapahtuvaa, mm. asiakkaiden liikkuminen Eksoten ja kunnan ryhmien välillä parantunut

Nuorisotoimi*Yleinen nuorisotyö**Tavoite*

Koulunuorisotyön kehittäminen, 20 tuntia/kk

Mittari / Toimenpiteet

Nuorisotalon ja -työntekijöiden käyttö kouluajalla tuntimäärä

Toteuma

Ei toteutettu tällä mittakaavalla, sillä tarvetta toiminnan lisäämiseen ei ollut. Yhteistyö koulun kanssa lisääntyi etenkin nuorisotalolla väistössä olevien opettajien ja oppilaiden kanssa.

Nuorisotalotyön kehittäminen (13-17 v.), 700 käyntikertaa/kk (keskimäärin 40 nuorta/ilta, koulujen loma-aikoina vähemmän), itsearviointi ja palaute: hyvä/kiitettävä

kävijämäärät, talotyön arviointi

Kävijämäärätavoitteesta on jääty noin 22 %. Osasyynä saattaa olla syyskauden epä säännölliset aukioloajat. Itsearviointi oli tarkoitus toteuttaa syksyllä 2016, mutta henkilöstön vaihtuvuuden vuoksi arviointi päätettiin siirtää vuoden 2017 alkuun. Nuorilta kerätty palautetta talon toiminnasta vuoden lopussa ja arvosana oli 3,5 (asteikko 1-5).

*Etsivä nuorisotyö**Tavoite*

7. luokkalaisten ryhmäytyks edesauttaa nuorten kanssa tehtävää työtä, tavoite 100 %

Mittari / Toimenpiteet

oppilaiden osallistumis-%

Toteuma

94 %

9. luokkalaisten kontaktointi ennen perusopintojen päättämistä, etsivä nuorisotyö tulee koko ikäluokalle tutuksi ennen toiselle asteelle siirtymistä.

oppilaiden osallistumis-%

94 %

Toimiva yksilö- ja pienryhmätyöskentely, aktiivinen

osallistujien lkm

ENT yksilötyössä vuonna 2016 yhteensä 5 nuorta, työskentely aktiivista. Keväällä 2016 oli 5 tyttöä tyttöryhmässä, ryhmän toiminta aktiivista.

Asiakasyhteydenotot ja nuorten tavoittaminen tarpeen mukaista. Tavoitteena on saada kontakti jokaiseen potentiaalliseen etsivän asiakkaaseen.

% ikäluokka

15 v.:10 %, 16 v.: 1,45 %, 17v.:1,67 %, 18 v.:2 % , 22 v.:4,76 %

Nuorisotakuun tavoitteiden täyttyminen kunnassa. Kaikki palveluja tarvitsevat saavat tukea.

Jatko-opintoihin sijoittuneet/kontaktoidut

Kesällä 2016 yhteishaussa ilman opiskelupaikkaa jääneet: 0 nuorta. Yhteydenotot Sampolta: 0 > näin ollen sitä kautta kontaktoidut sekä jatko-opintoihin sijoittuneet: 0

Kulttuuripalvelut*Tavoite*

Röyryn kävijämäärän lisääminen, tavoite kesän aukioloaikana min. 2600 kävijää

Mittari / Toimenpiteet

seuranta (mm. vieraskirja), kävijät lkm.

Toteuma

Röyryssä kesän aukioloaikana yhteensä 2209 kävijää, osasy ettei tavoite täyttynyt on se että kahvio oli avoinna viikon vähemmän kuin aiempina vuosina

Taipalsaari-päivien kehittäminen, päivien tuottaminen tapahtuu yhteistyössä paikallisten yhdistysten ja urheiluseurojen kanssa

Kävijämäärät, toimijoiden lkm Osallistujamäärät selvässä kasvussa.

Kokonaiskävijämäärää on vaikea arvioida, kuitenkin n. 200–300, työryhmässä kunnan lisäksi 7 paikallista yhdistystä sekä varsinaisessa ohjelman toteutuksessa n. 20 järjestöä.

Tehtäväalueen talous

490 Kulttuuri ja vapaa-aika	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio- muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	51 503	35 450		35 450	76 443,11	-40 993,11
TOIMINTAKULUT	-545 171	-584 090	7 020	-577 070	-613 219,85	36 149,85
TOIMINTAKATE	-493 668	-548 640	7 020	-541 620	-536 776,74	-4 843,26

SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ

	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio- muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	564 870	484 772	0	484 772	598 392,97	-113 620,97
TOIMINTAKULUT	-8 085 304	-8 191 659	6 470	-8 185 189	-8 315 128,51	129 939,51
TOIMINTAKATE	-7 520 434	-7 706 887	6 470	-7 700 417	-7 716 735,54	16 318,54

50 Tekniset palvelut**500 Teknisten palveluiden hallinto**

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Hallinto:

Vehkataipaleen koulun sekä terveyskeskuksen remontti ja laajennus olivat merkittävät rakennuskohteet vuonna 2016. Terveyskeskuksen urakan aloitus viivästyi kahdella kuukaudella suunnitellusta. Talousarviossa ei aivan pystytty arvioimaan vuoden 2016 kustannuksia vaan osa tilivuodelle kuuluvia kustannuksia siirtyy vuodelle 2017. Vehkataipaleen koulun osalta purkukustannukset on siirretty investoinneista käyttötalouden puolelle.

Ympäristötoimi ja palo- ja pelastustoimi:

Ympäristötoimen toimintakulut olivat 33,52 €/asukas ja yhteistoimintamenot olivat sopimusten ja talousarvion mukaiset. Palo- ja pelastustoimen toimintakulut olivat 86,60 €/asukas. Tässä maksuosuudet olivat nousseet n. 10 % talousarviosta.

Jätehuolto:

Jätehuoltosuunnitelmat satama-alueille tehty sekä uudet jätepiisteet otettu käyttöön heinäkuussa. Jäteaseman vuokra EKJH:lta laskutetaan vuosittain marraskuussa. Imatran jätelautakunta on raportoinut viranomaispäätöksistä ja kokouksista sähköisesti.

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

<i>Tavoite</i>	<i>Mittari / Toimenpiteet</i>	<i>Toteuma</i>
Palvelut toteutetaan kokonaistaloudellisesti valtuuston asettamien määrärahojen puitteissa.	Käyttötalouden ja investointihankkeiden taloudelliset raamit	Ei toteutunut täysin, koska osaa kustannuksista oli vaikea ennakoida tarkasti
Hankintalainalaisten hankintojen huolellinen kilpailuttaminen ja hankintojen valvonta.	Käyttötalouden ja investointihankkeiden taloudelliset raamit. Urakka-aikataulut.	Toteutunut pääosin.
Satama-alueiden jätehuolto	Jätehuoltosuunnitelman laadinta	Toteutunut
Kustannustehokkaat palvelut	Prosenttiosuus koko kunnan talousarviosta	Toteutunut

Tehtäväalueen talous

500 Teknisten palveluiden hallinto	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio-muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	11 579	7 800		7 800	7 800,00	0,00
TOIMINTAKULUT	-730 824	-761 809	-6 470	-768 279	-785 038,74	16 759,74
TOIMINTAKATE	-719 245	-754 009	-6 470	-760 479	-777 238,74	16 759,74

570 Rakennusvalvonta ja lupapalvelut

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Talouden tavoitteiden toteutuminen on tulojen osalta ylittynyt ja menot ovat lähes talousarvion mukaiset.

Asiakastyytyväisyydestä ei ole selvitystä koska asiakaskyselyä ei ole toteutettu. Rakennuslupien käsittelyn tehostaminen olemassa olevilla resursseilla on haastava, koska lupien määrä näyttää kasvavan. Kasvuun vaikuttaa myös rakennuslain muutos 1.4.2016, jolla poikkeamistoimivalta rakentamisessa muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta siirtyi kunnalle ELY-keskukselta. Resurssipula on ollut havaittavissa aiempina vuosinakin, koska mm. rakennuslain mukaisia kaikkia katselmuksia ei ole ehditty tehdä, rakennusjärjestystä päivittämään ja rakennuslain mukaista tiedon siirtoa rakentamisesta valtion hallintoon kaikilta osin hoitamaan.

Kaavakartat on suurelta osin saatu digitaaliseen muotoon ja siten yleiseen käyttöön vuoden 2016 aikana.

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

<i>Tavoite</i>	<i>Mittari / Toimenpiteet</i>	<i>Toteuma</i>
Laadukas palvelu ja palvelujen kehittäminen/rakentaminen	Asiakaspalautteet, Asiakaskysely, Elinvoimainen asuin-kunta, MAL suunnitelma	Toteutunut osittain, Asiakaskyselyä ei toteutettu 2016
Rakennuslupien käsittelyn tehostaminen	Luvan käsittelyaika yksi kuukausi	Toteutunut
Kaavakartat yleiseen käyttöön ja digitaaliseen muotoon	Kaikki asemakaavakartat digitaalisiksi. Laadua, näkyvyyttä asuinkuntana	Toteutunut

Tehtäväalueen talous

570 Rakennusvalvonta- ja lupapalv.						
	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio-muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	109 460	66 000		66 000	91 571,65	-25 571,65
TOIMINTAKULUT	-123 177	-118 831		-118 831	-124 977,50	6 146,50
TOIMINTAKATE	-13 717	-52 831	0	-52 831	-33 405,85	-19 425,15

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tulot ylittyneet tavoitetasosta.

575 Liikenneväylät

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Muukkolantien parantamisen ja kevyenliikenteen väylän suunnittelu sekä Kirkonkylän koulun liikennejärjestelyjen suunnittelu aloitettiin. Kukatien peruskorjaussuunnitelmia aloitettiin päivittämään vanhan suunnitelman pohjalta, mutta valtuusto ei myöntänyt tälle hankkeelle investointirahaa vuodelle 2017, joten suunnittelua ei enää tällä erää jatkettu. Myllymäenpolun suunnitelmat saatiin ja työt aloitettiin. ELY-keskuksen kanssa yhdessä on laadittu kunnan liikenneturvallisuussuunnitelma.

Linnavuorentien ja mt 408 katuvalaistus uusittiin ja puuttuva osa rakennettiin siten, että ELY toteutti hankkeen ja kunta osallistui 50 % maksuosuudella siihen.

Yksityistieavustus sisältää avustuksen teiden kunnossapitoon, perusparannuksiin ja tiekunnan lossille. Yksityistieavustukset kunnossapitoon on maksettu tiekunnille.

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

<i>Tavoite</i>	<i>Mittari / Toimenpiteet</i>	<i>Toteuma</i>
Tievalaistuksen rakentaminen ja saneeraaminen energiatehokkaammaksi kehittämällä valaistuksen ohjausjärjestelmää sekä korvaamaan elohopeahöyrylamput EU-direktiivit täyttäviin valaisimiin	Toteutetut hankkeet ja niiden seuranta, vähintään kahden alueen valaistuksen uusiminen	Toteutunut
Liikenneturvallisuus-suunnitelman toteuttaminen	Kategoria yhden mukaisesti toteutettavat hankkeet	Toteutunut
Liikenneväylien kunnossapito ja parantaminen	Palaute käyttäjiltä ja kuntalaisilta. Kuntakysely webropolilla.	Ei toteutunut

Tehtäväalueen talous

575 Liikenneväylät						
	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio- muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Polkkeama
TOIMINTATUOTOT	1 037	1 000		1 000	2 157,92	-1 157,92
TOIMINTAKULUT	-390 323	-344 970	-12 500	-357 470	-345 163,01	-12 306,99
TOIMINTAKATE	-389 286	-343 970	-12 500	-356 470	-343 005,09	-13 464,91

580 Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet

Tilivelvollinen: Kunnanrakennusmestari

Pappilanniemen sillan ja Pappilanniemen venevalkaman suunnittelu käynnistettiin. Molempiin suunnitelmiin sisältyy myös vesilupahakemuksen tekeminen, venevalkamasta vesilupahakemus on jätetty Aviin. Pappilanniemen sillan suunnittelu keskeytettiin, kun siltahankkeelle ei myönnetty valtuustossa määrärahaa vuodelle 2017. Pohjavesien suojelusuunnitelman laatiminen on käynnistetty. Saimaanharjun ja Kirkonkylän venesatamiin hankittiin kameravalvontalaitteet. Rehulan venesataman poijut ja painot uusittiin.

Saimaanharjun koululle vuokrattiin väistötiloiksi tilaelementit. Saimaanharjun koulun suunnittelu on käynnistetty. Kunta osti 2.5.2016 Taipalsaaren sairaala-alueen, jota varten tehtiin määrärahamuutos, sillä sitä ei ollut talousarviossa.

Etävalvontaa ja kiinteistöjen energian seuranta rakennettiin ja otettiin käyttöön syksyn aikana. Aurinkoenergian hyödyntämisestä ja potentiaalista tehtiin kunnan kiinteistöjen osalta kartoitus.

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

<i>Tavoite</i>	<i>Mittari / Toimenpiteet</i>	<i>Toteuma</i>
Tietotekniikan hyödyntäminen ja käytön parantaminen. Kiinteistöjen kunnossapidon oikea-aikaisuus	HyperDoc- ja huoltokirjaohjelmiston antamat tilastot. Huoltosuunnitelmien noudattaminen, huoltokirjaohjelmiston antama palaute	Toteutunut
Olemassa olevien alueiden kunnossapito	Palaute käyttäjiltä ja kuntalaisilta. Kuntalaiskysely webropolilla	Ei toteutunut. Kyselyä ei toteutettu.
Risteysalueiden näkyvyyden ja liikenneturvallisuuden parantaminen	Liikenneturvallisuussuunnitelman kategorian yhden mukaisesti	Toteutunut
Energiatehokkaat kiinteistöt	sähkön ja lämmön kulutus, euroa/m ³	Pääosin toteutunut

Tehtäväalueen talous

580 Kiint.huolto ja yleiset alueet	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio- muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	718 088	562 300	350 000	912 300	1 016 688,76	-104 388,76
TOIMINTAKULUT	-1 830 761	-1 792 149	-459 000	-2 251 149	-2 480 489,08	229 340,08
TOIMINTAKATE	-1 112 673	-1 229 849	-109 000	-1 338 849	-1 463 800,32	124 951,32

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Rehulan venesataman poijut ja pohjapainot jouduttiin yllättäen uusimaan kaikki, kun vanhat poijuketjut alkoivat katkeilemaan.

Saimaanharjun päiväkodin ja keskuskeittiön rakentamisen aikaisia suunnittelukustannuksia laskutettiin kunnalta vielä vuoden 2016 puolella. Nämä olivat jääneet laskuttamatta rakentamisen aikana ja näitä kustannuksia ei osattu huomioida talousarviossa. Uuden päiväkodin lämmityskustannukset oli arvioitu neliöperusteisesti ja nämä kulut ylittyivät arvioidusta.

Vehkataipaleen koulun purkukustannukset on siirretty investointipuolelta käyttötalouteen.

Kunnantalon ilmastoinnin kanssa oli 2016 hyvin paljon vaikeuksia. Ilmastointikoneiden vanhaksi menneitä osia jouduttiin vaihtamaan. 2016 vuoden alusta rakennukset arvioitiin omilla kustannuspaikoillaan ja kunnantalon lämmityskulut oli arvioitu väärin.

Kiinteistöhuoltopuolen tuloihin ja kuluihin on lisätty Taipalsaaren sairaalan osa touko-kuusta 2016 lähtien.

Saimaanharjun koulun sulkeminen vuoden 2016 alussa aiheutti kustannuksia ja menoeriä mm. saneeraukset koulun käyttöön sairaalantiloista, kaksi kertaa koulun muutto sairaalalle ja sieltä takaisin tilaelementteihin, sekä tilaelementtien pystytys ja rakentamiskustannukset ylläpitokuluineen.

590 Kunnallistekniikka /vesihuoltolaitos

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Etäluettavia mittareita ei kilpailutettu, sillä tarkempi tutkimus osoitti, että etäluettavien mittareiden hinta nousee niin korkeaksi, että hankkeelle varattu määräraha ei riitä kuin pieneen osaan mittareista.

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

<i>Tavoite</i>	<i>Mittari / Toimenpiteet</i>	<i>Toteuma</i>
Sähköiset ja etäluettavat mittarit	Toteutuneet kohteet/alueet	Ei toteutunut
Sopimusten päivittäminen	Kokonaistaloudelliset sopimukset, jätevesisopimuksen päivitys	Työ on vielä kesken
Toimiva verkosto	Laskutettu puhdasvesimäärä m ³ / Lappeenrannan johdettu jätevesi m ³	120.962 m ³ / 146.857 m ³
Toimitusvarmuus	Häiriöiden määrä alle 2	Toteutunut

Alkuperäistä tavoitetta ei voida mitata, koska ei ole tarvittavaa mittaria.

Tehtäväalueen talous**Vesihuoltolaitoksen talous**

590 Kunnallistekniikka / laitokset						
	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio- muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	545 533	580 000	-55 000	525 000	589 830,51	-64 830,51
TOIMINTAKULUT	-505 460	-468 293	0	-468 293	-482 915,67	14 622,67
TOIMINTAKATE	40 073	111 707	-55 000	56 707	106 914,84	-50 207,84

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Vesihuoltolaitoksen tulopuoli oli suurempi kuin mitä oli ennustettu ja kemikaaliostot olivat kasvaneet hiukan.

TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ

	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio- muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 385 697	1 217 100	295 000	1 512 100	1 708 048,84	-195 948,84
TOIMINTAKULUT	-3 580 545	-3 486 052	-477 970	-3 964 022	-4 218 584,00	254 562,00
TOIMINTAKATE	-2 194 848	-2 268 952	-182 970	-2 451 922	-2 510 535,16	58 613,16

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ KOKO KUNTA

	TP 2015	Alkuperäinen TA 2016	Talousarvio- muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	4 149 174	3 914 442	95 000	4 009 442	4 294 649,79	-285 207,79
TOIMINTAKULUT	-27 463 158	-27 875 334	-550 000	-28 425 334	-28 591 762,44	166 428,44
TOIMINTAKATE	-23 313 984	-23 960 892	-455 000	-24 415 892	-24 297 112,65	-118 779,35

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TA-alkup	TA-muutos	TA + muutos	Tot. euro	Tot-%	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 611 420	-55 000	2 556 420	2 685 577,35	105	-129 157,35
Maksutuotot	373 032	0	373 032	432 550,78	116	-59 518,78
Tuet ja avustukset	116 510	0	116 510	177 883,53	153	-61 373,53
Muut toimintatuotot	813 480	150 000	963 480	998 638,13	104	-35 158,13
	3 914 442	95 000	4 009 442	4 294 649,79	107	-285 207,79
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-5 881 668	0	-5 881 668	-5 737 461,26	98	-144 206,74
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 445 140	0	-1 445 140	-1 458 120,75	101	12 980,75
Muut henkilösivukulut	-296 328	0	-296 328	-334 903,58	113	38 575,58
Palvelujen ostot	-18 354 818	-200 000	-18 554 818	-18 752 375,42	101	197 557,42
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-1 350 130	-160 500	-1 510 630	-1 530 482,45	101	19 852,45
Avustukset	-429 500	0	-429 500	-433 868,19	101	4 368,19
Muut toimintakulut	-117 750	-189 500	-307 250	-344 550,79	112	37 300,79
	-27 875 334	-550 000	-28 425 334	-28 591 762,44	101	166 428,44
TOIMINTAKATE	-23 960 892	-455 000	-24 415 892	-24 297 112,65	100	-118 779,35
Verotulot	18 584 000	250 000	18 834 000	18 986 091,06	101	-152 091,06
Valtionosuudet	5 651 100	0	5 651 100	5 684 910,00	101	-33 810,00
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	22 500	0	22 500	18 115,85	81	4 384,15
Muut rahoitustuotot	57 000	0	57 000	7 103,49	12	49 896,51
Korkokulut	-144 500	0	-144 500	-139 196,30	96	-5 303,70
Muut rahoituskulut	-6 200	0	-6 200	-7 199,31	116	999,31
VUOSIKATE	203 008	-205 000	-1 992	252 712,14	-12 686	-254 704,14
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-2 000 000		-2 000 000	-1 898 181,10	95	-101 818,90
Arvonalentumiset	0	-513 000	-513 000	-513 001,56	100	1,56
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	-1 796 992	-718 000	-2 514 992	-2 158 470,52	419	-356 521,48
Poistoeron lis.(-)tai väh(+)	92 734	0	92 734	92 734,32	0	-0,32
TILIK.YLIJÄÄMÄ /ALIJÄÄMÄ	-1 704 258	-718 000	-2 422 258	-2 065 736,20	401	-356 521,80

Verotulojen erittely

Verotulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	%	Poikkeama
Kunnan tulovero	16 286 000	150 000	16 436 000	16 564 696,11	101	128 696,11
Kiinteistövero	1 726 000		1 726 000	1 726 832,79	100	832,79
Osuus yhteisöveron tuotosta	572 000	100 000	672 000	694 562,16	103	22 562,16
Verotulot yhteensä	18 584 000	250 000	18 834 000	18 986 091,06	101	152 091,06

Tuloveron määräytymisen perusteet

Vuosi	Tulovero%	Verotettava ansiotulo kunnallisverotuksessa, milj.euroa	Muutos %
2011	19,75	78,3	7,2
2012	19,75	80,8	3,2
2013	19,75	82,9	2,6
2014	19,75	84	1,3
2015	20	84,6	0,7

Kiinteistöveroprosentit

	2016	2015
Yleinen kiinteistövero	1,05	1,05
Vakituinen asuinrakennus	0,50	0,50
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,10	1,10
Asuintarkoitukseen kaavoitetut rakentamattomat tontit	3,00	3,00
Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistövero	0,00	0,00

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	%	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	5 750 750		5 750 750	5 776 975	100	26 225
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-99 650		-99 650	-92 065	92	7 585

Investointien toteutuminen Konsernihallinnon investoinnit

H01 Kiinteän omaisuuden hankinta ja myynti

Hanketavoitteet Alun perin talousarviossa on ollut 10.000 euron määräraha katualueiden hankkimista varten. Talousarvionmuutoksella katettu Kivimaa-nimisen tilan osto.

Tavoitteiden toteuma Vuonna 2016 on hankittu kaksi aluetta ja myyty kaksi aluetta.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Polkkeama
Investointimenot	-10 000,00	-30 000,00	-40 000,00	-30 360,00	-9 640,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	100 000,00		100 000,00	15,15	99 984,85
Investointien rahavirta	90 000,00	-30 000,00	60 000,00	-30 344,85	90 344,85

H02 Osakkeiden hankinta ja myynti

Toteuma Tässä kohdassa kirjataan tasearvo omistuksen luovutuksen seurauksena seuraavista: Itä-Suomen Päihdehuollon kuntayhtymästä eroaminen 10439,30, As Oy Tps Aurinkopuiston pääoman palautus 279,53 ja Osakkeiden myynti As Oy Saimaanharjun Kuhlalle 2 kpl 103498,48, Wirma Lappeenranta 8073,02. Luovutuksista aiheutuneet luovutustappiot kirjattu osaksi käyttötalouden toteumaa.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Polkkeama
Investointimenot				-1 375,30	1 375,30
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutukset				122 010,80	-122 010,80
Investointien rahavirta	0,00	0,00	0,00	120 635,50	-120 635,50

H04 Pappilanniemen tontinmyynti

Hanketavoitteet Tavoitteena myydä tontteja Pappilanniemestä.

Tavoitteiden toteuma Tavoite ei toteutunut yleisen taloustilanteen aiheuttaman rakentajien varovaisuuden vuoksi. Tonttikauppoja tehtiin vain yksi.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Polkkeama
Investointimenot					
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot	120 000,00		120 000,00	2 421,00	117 579,00
Investointien rahavirta	120 000,00		120 000,00	2 421,00	117 579,00

H18 Valokaapeliverkon jatkosuunnitelma

Tavoitteiden toteuma Suunnittelut on kirjattu käyttötalouteen.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Polkkeama
Investointimenot	-60 000,00	20 000,00	-40 000,00	0,00	-40 000,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-60 000,00	20 000,00	-40 000,00		-40 000,00
Investointien rahavirta					

Konsernihallinnon investoinnit yhteensä

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Polkkeama
Investointimenot	-70 000,00	-10 000,00	-80 000,00	-31 735,30	-48 264,70
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	220 000,00	0,00	220 000,00	124 446,95	95 553,05
Investointien rahavirta	150 000,00	-10 000,00	140 000,00	92 711,65	47 288,35

Sivistyspalveluiden investoinnit**S11 Vehkatalpaaleen koulun / Tiitiläisen Irtain kalusto**

Hanketavoitteet Korjauksen jälkeinen peruskaluston ja -välineistön hankinta.

Tavoitteiden toteuma Tavoite toteutunut

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointien talousarvio					
Investointimenot	0,00	-70 000,00	-70 000,00	-63 823,52	-6 176,48
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot					
Investointien rahavirta	0,00	-70 000,00	-70 000,00	-63 823,52	-6 176,48

Sivistyspalveluiden investoinnit yhteensä

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	0,00	-70 000,00	-70 000,00	-63 823,52	-6 176,48
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investointien rahavirta	0,00	-70 000,00	-70 000,00	-63 823,52	-6 176,48

Teknisten palveluiden investoinnit**T07 Pappilanniemen kunnallistekniikka**

Hanketavoitteet Kunnallisteknisten töiden loppuunsaattaminen

Tavoitteiden toteuma Osa alueesta asfaltoitu vuoden 2016 aikana ja sitä jatketaan vuoden 2017.

	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-1 305 672,17	-60 000	0	-60 000	-62 006,61	2 006,61
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot						
Investointien rahavirta	-1 305 672,17	-60 000	0	-60 000	-62 006,61	2 006,61

T10 Leikkikenttien peruskorjaus

Hanketavoitteet Leikkikenttien aitoauksien rakentamista sekä huonokuntoisten laitteiden uusimista

Tavoitteiden toteuma Ketveleen leikkipuisto aidattu sekä joitakin huonokuntoisia leikkivälineitä vaihdettu muista leikkipuistoista.

	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-25 600,00	-13 000	0	-13 000	-10 800,00	-2 200,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot						
Investointien rahavirta	-25 600,00	-13 000	0	-13 000	-10 800,00	-2 200,00

T16 Konstun ranta-alueen kunnostus

Hanketavoitteet Konstun ranta-alueen toiminnallisuuden kehittäminen suunnitelmien mukaiseksi

Tavoitteiden toteuma Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi ranta-alueelle ei ole tehty mitään investointeja. Odottaa kaavan valmistumista.

	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot		-20 000	20 000	0	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot						
Investointien rahavirta		-20 000	20 000	0	0,00	0,00

T27 Vesimittarien uusiminen

Hanketavoitteet Vesimittareiden vaihtaminen etäluettavien mittareihin.

Tavoitteiden toteuma Hanke ei toteutunut v. 2016 aikana. Hankkeen aloitus siirtyy vuodelle 2017, jolloin vesimittareiden asennus aloitetaan Pappilanniemestä.

	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot		-40 000	40 000	0	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot						
Investointien rahavirta		-40 000	40 000	0	0,00	0,00

T29 Kaavateiden katuvalojen uusiminen

Hanketavoitteet Kaavateiden katuvalojen uusiminen määräysten mukaisiksi.

Tavoitteiden toteuma Kirjohentien katuvalot uusittiin. Uusintaa jatketaan vuosittain alue kerrallaan. Hanke on kesken.

	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot		-100 000	0	-100 000	-100 410,97	410,97
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot						
Investointien rahavirta		-100 000	0	-100 000	-100 410,97	410,97

T38 Saimaanharjun urheilukentän peruskorjaus

Hanketavoitteet Saimaanharjun urheilukentän peruskorjaaminen.

Tavoitteiden toteuma Juoksuratojen uudelleen maalaus sekä korkeushyppypaikkojen patjakatosten uusiminen (katosten asennus tehdään keväällä 2017). Hanke on valmis.

	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot		-40 000	18 000	-22 000	-20 352,53	-1 647,47
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot						
Investointien rahavirta		-40 000	18 000	-22 000	-20 352,53	-1 647,47

T44 Vesihuoltolaitos, kaivon puhdistus

Hanketavoitteet Vesihuoltolaitoksen kaivon puhdistus.

Tavoitteiden toteuma Hanke ei toteutunut vuonna 2016. Siirtyy tuleville vuosille. Vaatii korvaavan vedenjakelun järjestämisen Lappeenranta kaupungilta yhdysputken kautta Taipalsaarelle.

	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot		-40 000	0	-40 000	0,00	-40 000,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot						
Investointien rahavirta		-40 000	0	-40 000	0,00	-40 000,00

T49 Pappilanniemen ranta-alueen kehittäminen

Hanketavoitteet Pappilanniemen ranta-alueen, venesatamien suunnittelun käynnistäminen

Tavoitteiden toteuma Suunnittelu aloitettu. Hankkeen varsinainen toteutus sekä loppusuunnittelu ei ole vuoden 2017 talousarviossa vaan se siirtyy myöhemmäksi.

	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot		-15 000	0	-15 000	-15 049,67	49,67
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot						
Investointien rahavirta		-15 000	0	-15 000	-15 049,67	49,67

T50 Pappilanniemen siltahanke

Hanketavoitteet Kevyenliikenteen sillan toteuttaminen Pappilanniemen ja Kirkonkylän rannan välille
Tavoitteiden toteuma Suunnittelu aloitettu ja eri sillavaihtoehdot kartoitettu. Hankkeen varsinainen toteutus ei ole vuoden 2017 talousarviossa vaan se siirtyy myöhemmäksi.

	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot		-30 000	0	-30 000	-18 196,41	-11 803,59
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot						
Investointien rahavirta		-30 000	0	-30 000	-18 196,41	-11 803,59

T51 Terveyskeskuksen neuvolasiipi

Hanketavoitteet Terveyskeskuksen neuvolasiiven korjaus ja osan uudelleen rakentaminen
Tavoitteiden toteuma Korjaustoimenpiteet ja rakentaminen ovat edelleen käynnissä ja valmistuminen on alkataulun mukaan 28.2.2017. Pihatyöt jäävät keväälle 2017.

	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot		-450 000	-50 000	-500 000	-293 251,76	-206 748,24
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot						
Investointien rahavirta		-450 000	-50 000	-500 000	-293 251,76	-206 748,24

T52 Vehkatalpaleen koulun korjaus

Hanketavoitteet Koulupuolen peruskorjaus sekä taltoluokan rakentaminen (laajennus)
Tavoitteiden toteuma Hanke valmistui vuoden 2017 alussa, jolloin koulutyö pääsi alkamaan 2017 alussa uusituissa tiloissa. Pihatyöt valmistuvat kesän 2017 aikana. Purkukustannukset siirretty käyttötalouden puolelle.

	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot		-598 000	-270 000	-868 000	-814 878,43	-53 121,57
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot						
Investointien rahavirta		-598 000	-270 000	-868 000	-814 878,43	-53 121,57

T53 Saimaanharjun koulun rakentaminen

Hanketavoitteet Saimaanharjun koulun ala-asteen sekä urheilusalin uudelleen rakentaminen
Tavoitteiden toteuma Koulun suunnittelu käynnistettiin suunnitelmien mukaisesti vuonna 2016. Suunnittelu jatkuu v. 2017. Itse rakentaminen alkanee vuonna 2018.

	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot		-40 000	0	-40 000	-9 399,98	-30 600,02
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot						
Investointien rahavirta		-40 000	0	-40 000	-9 399,98	-30 600,02

T54 Liikenneturvallisuus

Hanketavoitteet Liikenneturvallisuussuunnitelman ensimmäisen kilireiisyyssuokan mukaiset korjaavat toimenpiteet
Tavoitteiden toteuma Työryhmän esityksen perusteella kunnan alueelle lisättiin liikennemerkkejä, nopeusrajoituksia alennettiin. Kustannukset jäivät niin alhaisiksi, että menot kirjattiin käyttötalouden puolelle.

	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot		-20 000	20 000	0	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot						
Investointien rahavirta		-20 000	20 000	0	0,00	0,00

T55 Linnavuorentien ja 408 tien katuvalaistus

Hanketavoitteet Linnavuorentien sekä 408 tien katuvalaistuksen rakentaminen (on myös liikenneturvallisuussuunnitelmassa)
Tavoitteiden toteuma Elyn toteuttama projekti, josta kunta maksoi 50%. Hanke on päättynyt.

	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot		-80 000	0	-80 000	-67 524,00	-12 476,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot						
Investointien rahavirta		-80 000	0	-80 000	-67 524,00	-12 476,00

T58 Pohjavesien suojelusuunnitelma

Hanketavoitteet Hankkeella edistetään vedenhankinnan riskienhallintaa pohjavesialueella
Tavoitteiden toteuma Hanke jatkuu v. 2017.

	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot		-50 000	0	-50 000	-29 480,00	-20 520,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin		50 000	0	50 000	0,00	50 000,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot						
Investointien rahavirta		0	0	0	-29 480,00	29 480,00

T60 Tps:n sairaala-alueen hankinta

Hanketavoitteet Taipalsaaren entisen sairaala-alueen hankinta
Tavoitteiden toteuma Sairaala-alue siirtynyt 2.5.2016 Taipalsaaren kunnalle. Hanke päättynyt.

	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot		-600 000	0	-600 000	-580 620,00	-19 380,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot						
Investointien rahavirta		-600 000	0	-600 000	-580 620,00	-19 380,00

Teknisten palveluiden investoinnit yhteensä

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-2 196 000,00	-222 000,00	-2 418 000,00	-2 021 970,36	-396 029,64
Rahoitusosuudet investointimenoihin	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-2 146 000,00	-222 000,00	-2 368 000,00	-2 021 970,36	-346 029,64

Investointiosia yhteensä

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-2 266 000,00	-302 000,00	-2 568 000,00	-2 117 529,18	-450 470,82
Rahoitusosuudet investointimenoihin	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	220 000,00	0,00	220 000,00	124 446,95	95 553,05
Investointien rahavirta	-1 996 000,00	-302 000,00	-2 298 000,00	-1 993 082,23	-304 917,77

Rahoitusosan toteutuminen

		TA 2016	TA muutokset	TA muutoksen jälkeen	TP 2016	Poikkeama
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	+/-	203 008		203 008	252 712,14	-49 704,14
Satunnaiset erät	+/-					
Tulorahoituksen korjauserät	+/-	-300 000		-300 000	5 729,95	-305 729,95
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-	-2 266 000		-2 266 000	-2 117 529,18	-148 470,82
Raholitusosuudet investointeihin	+	50 000		50 000		50 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+	520 000		520 000	118 717,00	401 283,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	+/-	-1 792 992		-1 792 992	-1 740 370,09	-52 621,91
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset		-200 000		-200 000	-47 000,00	-153 000,00
Antolainasaamisten lisäykset	-	-200 000		-200 000	-47 000,00	-153 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	+				0,00	
Lainakannan muutokset		1 989 945		1 989 945	1 989 945,10	-0,10
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+	3 500 000		3 500 000	3 500 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-1 510 055		-1 510 055	-1 510 054,90	-0,10
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-				0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	+/-					0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	+/-					
Vaikutus maksuvalmiuteen	+/-	-3 047		-3 047	41 111,16	-44 158,16
Rahavarat 31.12.		270 652		270 652	232 587,71	38 064,29
Rahavarat 1.1.		273 699		273 699	273 698,87	0,13
Tunnusluvut						
Pitkäaikainen laina 31.12.2016. €		16 535 234		16 535 234	16 535 234,69	-0,69
Pitkäaikainen laina per asukas (4826)		3 426		3 426	3 426,28	0,00

Vuoden 2016 talousarvioon merkityt tavoitearvot ja niiden toteutuminen:

	tavoite	toteutuma
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-11 266 002	-11 781 000
Lainanhoitokate	0,21	0,24

Rahoitusosan valtuustoon nähden sitovat erät on merkitty tummennetulla.

Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Talousarvion sitovista määrärahoista ja tuloarvioista esitetään yhteenvedotaulukko, johon on koottu käyttötalousosan, investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan valtuuston sitoviksi hyväksymien erien talousarvio, talousarvion muutokset, talousarvio muutosten jälkeen, toteuma ja poikkeama talousarviomuutoksen jälkeen

	Sito- vuus N B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-	Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-
		talous- arvio	muutok- set	muutn jälkeen	tuma	keama	talous- arvio	muutok- set	muutn jälkeen	tuma	keama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Vaalit	B					0		0	0		0
Tarkastus ja arviointi	B	15	0	15	13	-2	0	0	0	0	0
Konsernihallinto											
Hallintopalvelut	B	1231	79	1310	1196	-114	921	-200	721	707	-14
Tukipalvelut	B	895	0	895	883	-12	895	0	895	875	20
Kehittämispalvelut	B	387	0	387	358	-29	7	0	7	6	-1
Sosiaali- ja terveyspalvelut	B	13 689	0	13 689	13 608	-81	390	0	390	301	-89
Sivistyspalvelut											
Sivistyspalveluiden hallinto	B	175	0	175	177	2	0	0	0	0	0
Perusopetus	B	4 542	-15	4 527	4 688	161	82	0	82	106	24
Varhaiskasvatus	B	2 891	15	2 906	2 838	-68	387	0	387	416	49
Kulttuuri ja vapaa-aika	B	584	-7	577	613	35	35	0	35	76	41
Tekniset palvelut											
Teknisten palveluiden hallinto	B	762	8	768	785	17	8	0	8	8	0
Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut	B	119	0	119	125	6	66	0	66	92	26
Liikenneväylät	B	345	13	358	345	-13	1	0	1	2	1
Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet	B	1792	459	2 251	2 480	229	582	350	932	1017	105
Kunnallistekniikka ja laitokset	B	488	0	488	483	-5	580	-55	525	590	65
Käyttötalousosa yhteensä		27 875	550	28 425	28 592	165	3 914	95	4 009	4 296	287

↑ N=sitovuus nettomääräraha-tuloarvio, B=bruttomääräraha-tuloarvio

	Sito- vuus N B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-	Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-
		talous- arvio	muutok- set	muutn jälkeen	tuma	keama	talous- arvio	muutok- set	muutn jälkeen	tuma	keama
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						13 584	250	13 834	13 888	52
Valtionosuudet	B						5 651	0	5 651	5 685	34
Korkotulot	B						23	0	23	19	-4
Muut rahoitustulot	B						5	0	5	7	2
Korkomenot	B	145	0	145	139	-6					
Muut rahoitusmenot	B	8	0	8	7	-1					
Satunnaiset erät	B										
Tuloslaskelmaosa yhteensä		151	0	151	146	-5	24 263	250	24 513	24 686	183

Tuhannen pyöristykset kaavolsta johtuen.

↑ N=sitovuus nettomääräraha-tuloarvio, B=bruttomääräraha-tuloarvio

T25 Keskuskeltiö	B	0	0	0	0	0						
T28 Vehkatalpaleen koulun ilmastointikone	B			0	0	0						
T27 Vesimittareiden uusiminen	B	40	-40	0	0	0						
T29 Kaavateiden kaluvalojen uusiminen	B	100	0	100	100	0						
T30 Salmaanharjun nuorisotila	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
T31 Salmaanharjun hammashoitola muutostyöt	B	0	0	0	0	0						
T32 Kuhatien peruskorjaus	B	0	0	0	0	0						
T33 Muukkolantie peruskorjaus	B	0	0	0	0	0						
T34 Paloas.tekn. varikon perusk.	B	0	0	0	0	0						
T35 Salmaanharjun yhtenäiskoulun piha	B	0	0	0	0	0						
T36 Vehkatalpaleen koulun piha	B	0	0	0	0	0						
T38 Salmaanharjun urheilukentän peruskorjaus	B	40	-18	22	20	2						
T39 Salmaanharjun satama-alue	B	0	0	0	0	0						
T41 Kiinteistöhuollon kunnossapitajärjestelmä	B	0	0	0	0	0						
T42 Sarviniemen laiturin peruskorj	B	0	0	0	0	0						
T43 Ketveleen jätevesipumppaamo	B	0	0	0	0	0						
T44 Vesih. Laitos kalvon puhdistus	B	40	0	40	0	40						
T45 Sharjun ulkollikuntavälineet	B	0	0	0	0	0						
T46 Sharjun koulun sisäilmaremontti	B	0	0	0	0	0						
T47 Terveysaseman sisäilmakorjaus	B	0	0	0	0	0						
T48 Röytyn peruskorjaus	B	0	0	0	0	0						
T49 Pappilanniemen venesalamat	B	15	0	15	15	0						
T50 Pappilanniemen siltahanke	B	30	0	30	18	12						
T51 Terveyskeskuksen neuvolasilpi	B	450	50	500	293	207						
T52 Vehkatalpaleen koulun korjaus	B	598	270	868	815	53						
T53 Sharjun koulun rakentaminen	B	40	0	40	9	31						
T54 Liikenneturvallisuus	B	20	-20	0	0	0						
T55 Linnavuoren- ja 408 tie katuva	B	80	0	80	68	12						
T56 Pohjavesien suojelusuunnitelma	B	50	0	50	29	21	50	0	50	0	-50	
T60 Tps:n sairaala-alueen hankinta	B	600	0	600	581	19						
T99 Vesi-viemäri-maakaasulinja 2012		0	0	0	0	0						
Teknisten palveluiden investoinnit yhteensä		2 196	222	2 418	2 021	397	50	0	50	0	-50	
Investointilosa yhteensä		2 266	302	2 568	2 116	452	270	0	270	124	-146	

1) N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

	Sito- vuus N B	Määrärahat					Tuloarvot				
		Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Polk-	Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Polk-
		talous-	muutok-	muut:n	tuma	keama	talous-	muutok-	muut:n	tuma	keama
		arvio	set	jälkeen			arvio	set	jälkeen		
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutokset	N						200	0	200	47	153
Antolainasaamisten lisäykset							200	0	200	47	153
Antolainasaamisten vähennykset								0	0	0	0
Lainakannan muutokset	N	1990	0	1990	1990				0		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		3 500	0	3 500	3 500	0					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-1510	0	-1510	-1510	0			0		
Lyhyt aikaisten lainojen muutos	N										
Oman pääoman muutokset											
Valkutus maksuvalmiuteen											
Yhteensä		32 282	852	33 134	32 844	613	28 647	345	28 992	29 163	477

1) N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015	
Toimintatuotot			
Myyntituotot	1 178 198,67	1 169 608,50	
Maksutuotot	427 368,28	416 165,60	
Tuet ja avustukset	177 883,53	172 705,21	
Muut toimintatuotot	998 638,13	1 017 686,45	2 776 175,76
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-5 737 461,26	-5 729 307,91	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-1 458 120,75	-1 522 928,10	
Muut henkilösivukulut	-334 903,58	-342 920,67	
Palvelujen ostot	-17 276 752,03	-16 390 533,22	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 493 544,66	-1 322 987,91	
Avustukset	-433 868,19	-502 973,29	
Muut toimintakulut	-344 550,79	-278 508,51	-26 090 159,61
Toimintakate	-24 297 112,65		-23 313 983,85
Verotulot	18 986 091,06		18 515 934,06
Vallionosuudet	5 684 910,00		5 597 566,00
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	18 115,85	23 875,91	
Muut rahoitustuotot	7 103,49	4 586,26	
Korkokulut	-139 196,30	-118 069,39	
Muut rahoituskulut	-7 199,31	-6 951,74	-96 558,96
Vuosikate	252 712,14		702 957,25
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 898 181,10	-1 563 005,24	
Arvonalentumiset	-513 001,56		-1 563 005,24
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tuotot			
Satunnaiset kulut			
Tilikauden tulos	-2 158 470,52		-860 047,99
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	92 734,32		92 734,32
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			
Rahastojen lisäys (-) ja vähennys (+)			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 065 736,20		-767 313,67

Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2016		1.1.-31.12.2015	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	252 712,14		702 957,25	
Satunnaiset erät				
Tulorahituksen korjauserät	5 729,95	258 442,09	-356 634,77	346 322,48
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 117 529,18		-9 708 313,96	
Rahoitusosuudet investointimenoihin			565 000,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	118 717,00	-1 998 812,18	369 792,99	-8 773 520,97
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 740 370,09		-8 427 198,49
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-47 000,00		-200 000,00	
Antolainasaamisten vähennykset		-47 000,00	202 203,06	2 203,06
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 500 000,00		8 500 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 510 054,90		-1 043 098,16	
Lyhytaikaisten lainojen muutos		1 989 945,10	-700 000,00	6 756 901,84
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-60,00		-23,00	
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos	367 114,90		-17 808,62	
Korottomien velkojen muutos	-610 741,07	-243 686,17	-250 916,30	-268 747,92
Rahoituksen rahavirta		1 699 258,93		6 490 356,98
Rahavarojen muutos		-41 111,16		-1 936 841,51
Rahavarojen muutos				
Kassavarat 31.12.	232 587,71		273 698,87	
Kassavarat 1.1.	-273 698,87	-41 111,16	-2 210 540,38	-1 936 841,51

Tase

VASTAAVAA	2 016	2 015
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		18 609,74
Muut pitkävaikutteiset menot	80 545,76	7 081,49
Ennakkomaksut		
	80 545,76	25 691,23
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4 587 484,15	4 058 940,30
Rakennukset	16 272 978,56	17 926 547,28
Kilinteät rakenteet ja laitteet	2 414 113,13	2 739 972,00
Koneet ja kalusto	390 483,48	539 397,21
Muut aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 291 467,22	960 545,76
	24 956 526,54	26 225 402,55
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 708 625,01	2 912 703,96
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut lainasaamiset	626 835,51	579 835,51
Muut saamiset		
	4 335 460,52	3 492 539,47
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet		
Muut toimeksiantojen varat		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet		
Keskeneräiset tuotteet		
Valmiit tuotteet		
Muu vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		
Lainasaamiset	49 084,00	49 084,00
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		
	49 084,00	49 084,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	348 400,15	310 617,34
Lainasaamiset		
Muut saamiset	15 465,64	379 964,04
Siirtosaamiset	119 776,29	160 175,60
	483 642,08	850 756,98
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Sijoitukset rahamarkk.instrum.		
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset	232 587,71	273 698,87
VASTAAVAA YHTEENSÄ	30 137 846,61	30 917 173,10

VASTATTAVAA	2 016	2 015
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	8 507 865,39	8 507 865,39
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	4 106 502,08	4 873 815,75
Tilikauden yli/alijäämä	-2 065 736,20	-767 313,67
	10 548 631,27	12 614 367,47
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	940 379,35	1 033 113,67
Vapaaehtoiset varaukset	940 379,35	1 033 113,67
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	154 750,04	154 810,04
Muut toimeksiantojen pääomat	154 750,04	154 810,04
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 810 207,72	11 768 415,80
Lainat julkisyhteisöiltä	1 272 327,00	1 503 661,00
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	414 232,00	414 232,00
Siirtovelat	15 496 766,72	13 686 308,80
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 196 819,97	1 017 332,79
Lainat julkisyhteisöiltä	255 880,00	255 880,00
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat	504 028,08	1 043 867,32
Muut velat	259 268,01	251 053,68
Siirtovelat	781 323,17	860 439,33
	2 997 319,23	3 428 573,12
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	30 137 846,61	30 917 173,10

Konsernilaskelmat**Konsernituloslaskelma**

	2016	2015
Toimintatuotot	18 169 239,74	16 413 352,34
Toimintakulut	-42 206 691,73	-39 504 914,46
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-150 957,04	13 588,74
Toimintakate	-24 188 409,03	-23 077 973,39
Verotulot	18 986 091,06	18 515 934,06
Valtionosuudet	6 147 190,01	6 086 930,98
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	5 869,56	12 799,50
Muut rahoitustuotot	12 598,51	9 074,34
Korkokulut	-193 355,57	-183 696,67
Muut rahoituskulut	-11 891,46	-7 435,51
Vuosikate	758 093,08	1 355 633,31
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	-2 507 458,31	-2 083 157,01
Arvonalentumiset	-513 001,56	
Tilikauden tulos	-2 262 366,79	-727 523,70
Tilinpäätössirrot	-1 528,89	184 492,01
Tilikauden verot	-784,74	
Laskennalliset verot	863,82	387,23
Tilikauden ylijäämä	-2 263 816,60	-542 644,46

Konsernirahoituslaskelma

	2016	2015
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	758 093,08	1 355 633,31
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	-758,74	
Tulorahoituksen korjauserät	164 625,61	-359 646,35
Toiminnan rahavirta yhteensä	921 933,95	995 986,96
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 137 673,48	-10 609 077,22
Rahoitusosuudet investointi menoihin	3 858,81	583 167,84
Pysyvien vastaavien luovutustulo	130 176,90	361 619,89
Investointien rahavirta yhteensä	-5 003 637,77	-9 664 289,48
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 081 703,82	-8 668 302,53
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	-46 998,91	-200 000,00
Antolainojen vähennykset		202 203,06
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 466 705,00	9 157 728,13
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 682 801,47	-1 214 909,25
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-136 585,45	-852 448,13
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	4 395,00	-5 895,05
Vaihtomaisuuden muutos	-31 632,22	-31 789,36
Saamisten muutos	84 367,73	-161 069,01
Korottomien velkojen muutos	-322 877,40	45 817,72
Rahoituksen rahavirta yhteensä	5 334 646,93	6 939 638,10
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 252 943,11	-1 728 664,43
Rahavarat 31.12	1 982 890,17	729 959,45
Rahavarat 1.1.	729 947,06	2 458 623,87

Konsernitase

VASTAAVAA	2016	2015
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	255 975,72	335 074,59
Muut pitkävaikutteiset menot	135 608,84	74 388,90
Ennakkomaksut	21 277,80	16 683,38
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	412 862,36	426 146,86
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4 915 649,84	4 374 698,75
Rakennukset	20 204 531,50	21 644 086,22
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 837 429,31	3 148 651,46
Koneet ja kalusto	1 128 968,47	1 232 091,78
Muut aineelliset hyödykkeet	-13,94	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 815 985,03	1 183 446,57
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	32 902 550,20	31 582 974,77
Sijoitukset		
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	790,00	790,00
Osakkuusyhtiöosuudet	73 377,59	62 706,00
Muut osakkeet ja osuudet	1 492 605,82	912 449,73
Muut lainasaamiset	46 716,28	-1 381,82
Muut saamiset	678,75	678,75
Sijoitukset yhteensä	1 614 168,45	975 242,67
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	124 256,85	161 899,37
Toimeksiantojen varat yhteensä	124 256,85	161 899,37
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	126 583,66	92 382,47
Keskeneräiset tuotteet	17 501,51	20 175,76
Ennakomaksut	0,00	33,16
Vaihto-omaisuus yhteensä	144 085,17	112 591,40
SAAMISET		
Pitkäaikaiset saamiset	513 897,24	380 575,85
Lyhytaikaiset saamiset	1 815 178,67	2 035 869,78
Saamiset yhteensä	2 329 075,91	2 416 445,64
Rahoitusarvopaperit	35 940,20	10 358,73
Rahat ja pankkisaamiset	1 946 949,97	719 600,72
VASTAAVAA YHTEENSÄ	39 509 889,12	36 405 260,16

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	8 507 865,38	8 507 865,38
Arvonkorotusrahasto	39 764,66	40 996,05
Muut omat rahastot	65 318,08	49 137,05
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	4 016 459,52	4 512 487,30
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 263 816,60	-542 644,46
Oma pääoma yhteensä	10 365 591,04	12 567 841,31

POISTOERO JA VAAPAEHT.VARAUK.

Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	0,00	791,87
Muut pakolliset varaukset	201 905,55	181 715,16

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	124 324,66	155 465,30
Lahjoitusrahastojen pääomat	179 941,27	182 115,81
Muut toimeksiantojen pääomat	478,60	410,93
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	304 744,52	337 992,04

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen**

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	20 969 083,80	15 324 049,17
Lainat julkisyhteisöiltä	1 374 257,28	1 414 910,63
Lainat konsernin sisältä	0,00	200 000,00
Liittymismaksut ja muut velat	67 433,33	67 474,18
Siirtovelat	402 570,46	402 570,46
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	22 813 344,88	17 409 004,44

Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 549 217,53	1 308 254,13
Lainat julkisyhteisöiltä	265 200,44	265 199,35
Saadut ennakot	19 771,55	14 188,81
Ostovelat	1 337 388,07	1 678 346,51
Liittymismaksut ja muut velat	645 162,91	682 519,91
Siirtovelat	2 007 562,64	1 959 406,63
Lyhyt aikainen vieras pääoma yhteensä	5 824 303,14	5 907 915,34

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

39 509 889,12	36 405 260,16
---------------	---------------

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan. Poistosuunnitelma on liitteenä. Kunnanvaltuusto on pidentänyt eräiden rakennusten poistoaikoja (kv. 21.12.2016 §71). Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin peruskorjauksen/uudisrakentamisen jälkeen.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuutta ei ole taseessa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopapereita ei taseessa ole.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Toimintakertomuksessa esitetyt tiedot ovat pääosiltaan vertailukelpoisia edelliseen toimintakertomusvuoteen. Taipalsaaren kunta on ostanut vuonna 2016 ns. Sairaalaharjunimisen kiinteistön. Sen osalta toimintatuottoja on tullut lisää 368 t € ja toimintakuluja 269 t €.

Vuosina 2014-2016 toteutetut merkittävät rakennusten peruskorjaus/uudisrakennusinvestoinnit kalustehankintoihin ovat lisänneet suunnitelman mukaisia poistoja noin 300 t € vuonna 2016.

Kilpailukyky sopimuksen mukainen muutos lomarahen kirjaamiseen on toteutettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon mukaisesti. Kirjaus tulouttaa aiempaa lomapalkkavarausta yhteensä (sis. sivukulut) noin 80 t €.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty omistusosuudella kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä sekä kunnan tytäryhtiöt KOY Taipalsaaren Asunnot ja Taipalsaaren Lämpö Oy. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty Saimaan Kuitu Oy. Yhdistelemättä on

jätetty osakkuusyhteisöistä As Oy Saimaanharjun Kuhatie ja KOY Taipalsaaren Liikekeskus. Taipalsaaren Lämpö Oy teki loppuvuodesta osakekaupan Biowin Saimaa Oy:n osakkeista. Kauppa on kuitenkin tilinpäätöksessä vielä ns. keskeneräisissä hankkeissa, joten sitä ei ole yhdistelty myöskään kunnan konsernitilinpäätökseen.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhtiöiden keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erään edellisten tilikausien tulosta vastaan ja tilikauden poistojen oikaisu kirjattu tulosvaikutteisesti.

Osakkuusyhteisöt

Saimaan Kuitu Oy osakkuusyhteisö on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Yhdistelty tilinpäätös on yhtiön ensimmäinen ja tilikausi oli ns. yli-pitkä 1.8.2015-31.12.2016. Yhdistelyä ei ole tehty tästä johtuen vielä vuonna 2015 tilinpäätöksessä.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Hallinto	612 805,57	955 121,83	514 256,24	845 249,05
Sosiaali- ja terveyspalvelut	14 324 485,74	12 336 686,79	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuripalvelut	721 222,33	729 306,57	598 392,97	564 869,78
Yhdyskuntapalvelut	2 510 726,10	2 392 237,15	1 669 439,40	1 366 056,93
Yhteensä	18 169 239,74	16 413 352,34	2 782 088,61	2 776 175,76

Verotulojen erittely		
	2016	2015
Kunnan tulovero	16 564 696,11	16 103 105,83
Osuus yhteisöveron tuotosta	694 562,16	709 313,18
Kiinteistövero	1 726 832,79	1 703 515,05
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	18 986 091,06	18 515 934,06

Valtionosuuksien erittely		
	2016	2015
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	5 776 975,00	5 712 419,00
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuvat valtionosuuksien	840 636,00	830 304,00
Järjestelmämuutoksen tasaus (+/-)		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-932 701,00	-945 157,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Valtionosuudet yhteensä	5 684 910,00	5 597 566,00

Palveluiden ostojen erittely (ulkoiset)		
	Kunta	
	2016	2015
Asiakaspalveluiden ostot	13 417 492,26	13 216 273,78
Muiden palveluiden ostot	3 859 259,77	3 174 259,44
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	17 276 752,03	16 390 533,22

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistoajat noudattavat kirjanpitolautakunnan kuntajaoston suositusta. Kunnanvaltuusto on vahvistanut pysyvien vastaavien hankintojen aktivointirajaksi 10 000 euroa. Tätä pienemmät hankkeet on kunnassa kirjattu käyttötalousosan kuluksi.

Lisäksi valtuusto on määrittänyt tietyille hyödykkeille hyödykekohtaiset poistoajat. Hyödykekohtaiset poistoajat perustuvat kunkin hyödykkeen arvioituun todelliseen taloudelliseen pitoaikaan, arvioituun kestävyys- ja käytettävyyteen kunnan palvelutuotannossa.

POISTOSUUNNITELMA

Kvalt. 6.3.2013 § 25

PYSYVÄT VASTAAVAT**Aineettomat hyödykkeet**

Kehittämismenot

Aineettomat oikeudet

Liikearvo

Muut pitkävaikutteiset menot

Atk-ohjelmistot

Muut

Polstomenetelmä**Polstoalka**

tasapolsto

2 vuotta*

tasapolsto

5 vuotta*

tasapolsto

2 vuotta*

tasapolsto

2 vuotta*

tasapolsto

2 vuotta*

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

ei polstoalkaa

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitusrakennukset

Tehdas- ja tuotantorakennukset

Talousrakennukset

Vapaa-ajan rakennukset

Asuinrakennukset

tasapolsto

20 vuotta

tasapolsto

20 vuotta

tasapolsto

10 vuotta

tasapolsto

20 vuotta

tasapolsto

30 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot

Sillat, laiturit ja uimalat

Muut maa- ja vesirakenteet

Vedenjakeluverkosto

Viemäriverkosto

Kaukolämpöverkko

Sähköjohdot, muuntoasemat,

ulkovaalaistuslaitteet

Puhelinverkko, keskusasema ja

alakeskukset

Maakaasuverkko

Muut putki- ja kaapeliverkot

Sähkö-, vesi- yms. laitosten

laitoskoneet ja laitteet

Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet

Liikenteen ohjauslaitteet

Muut kiinteät koneet, laitteet ja

rakenteet

menojäännöspolsto 20 %

15 vuotta

menojäännöspolsto 25 %

10 vuotta

menojäännöspolsto 20 %

15 vuotta

menojäännöspolsto 10 %

30 vuotta

menojäännöspolsto 10 %

30 vuotta

menojäännöspolsto 15 %

20 vuotta

menojäännöspolsto 20 %

15 vuotta

menojäännöspolsto 22 %

10 vuotta

menojäännöspolsto 15 %

20 vuotta

menojäännöspolsto 20 %

15 vuotta

menojäännöspolsto 25 %

10 vuotta

menojäännöspolsto 20 %

15 vuotta

menojäännöspolsto 25 %

10 vuotta

menojäännöspolsto 25 %

10 vuotta

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset

Puiset alukset ja muut uivat

työkoneet

Muut kuljetusvälineet

Muut liikkuvat työkoneet

Muut kevyet koneet

Sairaala-, terveydenhuolto- yms.

laitteet

Atk-laitteet

Muut laitteet ja kalusteet

tasapolsto

15 vuotta

tasapolsto

8 vuotta

tasapolsto

4 vuotta

tasapolsto

5 vuotta

tasapolsto

10 vuotta

tasapolsto

5 vuotta

tasapolsto

3 vuotta

tasapolsto

3 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat

Arvo- ja taide-esineet

mukainen

polsto

ei polstoalkaa

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

ei polstoalkaa

*Kunnanhallitus voi erityisestä hyödykekohtaisesta syystä päättää polstoajaksi enintään 20 vuotta

Rakennusten polstoalkojen pidentäminen

Kvalt. 21.12.2016 § 71

Polstoalkojen pidentäminen 20 vuodesta 30 vuoteen

Saimaanharjun päiväkotit ja

keskuskeittilä

Kirkonkylän koulu, päiväkotit ja

liikuntahalli

Nuorisotalo Helmi

tasapolsto

30 vuotta

tasapolsto

30 vuotta

tasapolsto

30 vuotta

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Eläkevastuu 1.1.	791,87	791,87		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	791,87			
Eläkevastuu 31.12.	0,00			
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	181 715,16			
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	201 905,55	181 715,16		
Pakolliset varaukset yhteensä	201 905,55	182 507,03		

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	89 499,85	356 782,51	89 499,85	356 782,51
Rakennusten myyntivoitot				
Muut myyntivoitot				
<i>Myyntivoitot yhteensä</i>	<i>89 499,85</i>	<i>356 782,51</i>	<i>89 499,85</i>	<i>356 782,51</i>
Muut toimintakulut				
Myyntitappiot	95 229,80	147,74	95 229,80	147,74
<i>Myyntitappiot yhteensä</i>	<i>95 229,80</i>	<i>147,74</i>	<i>95 229,80</i>	<i>147,74</i>

Tasetta koskevat liitetiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet										
	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet							
	Aineet- tomat oikeudet	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Keskeneräiset	Koneet ja kalusto	Yhteensä		
Polstamaton hankintameno 1.1	25 691,23	25 691,23	4 058 940,30	17 926 547,28	2 739 972,00	960 545,76	539 397,21	26 225 402,55		
Lisäykset tilikauden aikana		0,00	575 980,00	25 000,00	159 883,14	1 505 173,88	63 823,52	2 329 860,54		
Rahoitusosuudet tilikaudella										
Vähennykset tilikauden aikana		0,00	2 436,15			213 706,66		216 142,81		
Silrrot erien välillä	80 545,76	80 545,76	-45 000,00	18 443,45	-10 000,00	-960 545,76		-997 102,31		
Tilikauden polsto	25 691,23	25 691,23		1 184 010,61	475 742,01		212 737,25	1 872 489,87		
Arvonlennukset ja niiden palautukset				513 001,56				513 001,56		
Polstamaton hankintameno 31.12.			4 587 484,15	16 272 978,56	2 414 113,13	1 291 467,22	390 483,48	24 956 526,54		
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12	80 545,76	80 545,76	4 587 484,15	16 272 978,56	2 414 113,13	1 291 467,22	390 483,48	24 956 526,54		
Kertaluontoiset polstot								0,00		
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	80 545,76	80 545,76	4 587 484,15	16 272 978,56	2 414 113,13	1 291 467,22	390 483,48	24 956 526,54		
Pysyvien vastaavien sijoitukset										
	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhtiöt	Kuntayhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-laina- saamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1	1 176 530,17	0,00	875 717,39	860 456,40	2 912 703,96		579 835,51			579 835,51
Lisäykset				1 375,30	1 375,30				47 000,00	47 000,00
Vähennykset			10 439,30	111 571,50	122 010,80					0,00
Silrrot erien välillä	36 556,55	930 000,00		-50 000,00	916 556,55					
Hankintameno 31.12	1 213 086,72	930 000,00	865 278,09	700 260,20	3 708 625,01		579 835,51	0,00	47 000,00	626 835,51
Arvonlennukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 213 086,72	930 000,00	865 278,09	700 260,20	3 708 625,01		579 835,51	0,00	47 000,00	626 835,51

Tytär-yhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (1000€)		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytär-yhteisöt						
Kiinteistö Oy Taipalsaaren Asunnot	Taipalsaari	100 %	100 %	132	6204	3
Taipalsaaren Lämpö Oy	Taipalsaari	100 %	100 %	294	1283	-333
Kuntayhtymät						
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	Lappeenranta	1,58 %	1,58 %	301	145	11
Etelä-Karjalan Ilitto	Lappeenranta	3,24 %	3,24 %	86	32	0
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon ky	Lappeenranta	2,82 %	2,82 %	949	3058	444
Osakkuusyhteisöt						
Salmaan Kultu Oy	Savitalpaale	33,30 %	33,30 %	513	849	-189 *)
As Oy Salmaanharjun Kukatle	Taipalsaari	38,57 %	38,57 %	61	7	2
Kiinteistö Oy Taipalsaaren liikekeskus	Taipalsaari	30,01 %	30,01 %	258	1	0

*)50 % tappiosta vuonna 2016

Saamisten erittely				
	2016		2015	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		44 709,09		67 791,01
Lainasaamiset	579 835,51		579 832,51	
Yhteensä	579 835,51		579 832,51	67 791,01
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		55 995,45		25 624,48
Lainasaamiset	49 084,00			
Siirtosaamiset				
Yhteensä	49 084,00	55 995,45	0,00	25 624,48
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus yhteisyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	628 919,51	55 995,45	579 832,51	93 415,49

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	80 940,39	72 530,00	32 600,00	72 530,00
EU-tuet ja avustukset		82 500,00		82 500,00
Muut tulojäämät	124 420,88	163 680,90	87 176,29	5 145,60
Tulojäämät yhteensä	205 361,27	318 710,90	119 776,29	160 175,60
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	205 361,27	318 710,90	119 776,29	160 175,60

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Peruspääoma 1.1.	8 507 865,39	8 507 865,39	8 507 865,39	8 507 865,39
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	8 507 865,38	8 507 865,38	8 507 865,39	8 507 865,39
Arvonkorotusrahoisto 1.1.	40 996,05	40 996,05		
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahoisto 31.12.	39 764,66	40 996,05		
Muut omat rahastot	49 137,05	49 137,05		
Vahinkorahaston pääoma 1.1.				
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta				
Vahinkorahaston pääoma 31.12.				
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	65 318,08	49 137,05		
Edellisten tilikauden ylijäämä 1.1.	4 512 487,30	4 512 487,30	4 106 502,08	4 873 815,75
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisen tilikauden virheen oikaisu				
Edellisten tilikauden ylijäämä 31.12.	4 016 459,52	4 512 487,30	4 106 502,08	4 873 815,75
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 263 816,60	-542 644,46	-2 065 736,20	-767 313,67
Oma pääoma yhteensä	10 365 591,04	12 567 841,32	10 548 631,27	12 614 367,47

Pitkäaikaiset velat jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
	2016	2015
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 287 811,50	6 685 247,40
Lainat julkisyhteisöiltä	346 991,00	346 991,00
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	9 634 802,50	7 032 238,40

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevastuu	0,00	791,87		
Takuuvaraus				
Vahingonkorvausvaraus				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	201 905,55	181 715,16		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	201 905,55	182 507,03		

Vieras pääoma				
	2016		2015	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				58 237,93
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	58 237,93
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat				361 977,00
Muut velat				
Siirtovelat	414 323,00		414 232,00	
Yhteensä	414 323,00	0,00	414 232,00	361 977,00
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	414 323,00	0,00	414 232,00	420 214,93

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 796 183,11	1 764 818,71	694 986,81	775 415,80
Korkojaksotukset	19 277,36	49 124,02	19 277,36	49 124,02
Muut menojäämät	175 369,12	145 463,91	67 059,00	35 899,51
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 990 829,59	1 959 406,64	781 323,17	860 439,33
Siirtovelat yhteensä	1 990 829,59	1 959 406,64	781 323,17	860 439,33

Vakuuksia ja vakuussitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	12 245 798,00	7 762 616,00		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	12 245 798,00	7 762 616,00		

Vakuudet				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	168 000,00	168 000,00	168 000,00	168 000,00
Sitoumusten vakuudeksi pantatut arvopaperit				
Yhteensä				
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä				
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	168 000,00	168 000,00	168 000,00	168 000,00
Vakuudet yhteensä				

Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	27 427,74	31 154,49	0,00	0,00
Myöhemmin maksettavat	59 796,66	57 476,88	0,00	0,00
Yhteensä	87 224,40	88 631,37	0,00	0,00
Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta				

Vastuusitoumukset				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	4 786 125,33	4 493 452,95	4 430 000,00	2 150 000,00
Jäljellä oleva pääoma	3 991 034,35	3 271 981,08	3 699 185,16	2 075 925,92
Takaukset muiden puolesta *)				
Alkuperäinen pääoma	1 632 057,42	1 292 543,30	1 632 057,42	1 292 943,30
Jäljellä oleva pääoma	351 789,43	691 144,54	351 789,43	692 954,52
*) Tähän sisältyvät myös kunnan antamat täytetakuukset asuntolainoista, joista lainasitoumukset tehty.				

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2016	2015
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	23 217 822,00	22 881 178,60
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	17 330,56	16 305,26

Muut taloudelliset vastuut				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2105
Sopimusvastuu				
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet				
Sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet				
Sitoumukset avustukseen				
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut				
Vuokravastuut, seuraavalla tilikaudella maksettavat	200 661,20	8 324,19		
Vuokravastuut, myöhemmin maksettavat	2 329 764,90			
Sopimusvastuut yhteensä				
Johdannaissopimukset				
Valuuttatermit				
Käypä arvo				
Kohde-etuuden arvo				
Korkotermilit				
Käypä arvo				
Kohde-etuuden arvo				
Arvonlisäveron palautusvastuu *)	3 636 007,86	3 367 843,37	3 636 007,86	3 367 800,61
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu **)				
*) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (AVL 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen. **) Sosiaali- ja terveyshuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeisiin saatujen valtionosuuksien palautusvastuu, STVOL 4:30 §, L opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 7:30 § (vastuu voimassa 15 vuotta). Vastuut päättyvät vuosina 2015 - 2020.				

Ympäristöä koskevat liitetiedot

Ympäristökulut- ja tuotot		
	2016	2015
Ympäristötuotot		
Siltä: ympäristönsuojeluun saadut avustukset		
Ympäristökulut	161 405,20	161 245,30
Siltä: ympäristönsuojeluun annetut avustukset	0,00	0,00
Ympäristökulut, netto	161 405,20	161 245,30

Pysyviin vastaaviin sisältyviä aktivoituja ympäristömenoja		
	2016	2015
Muut pitkävaikutteiset menot		
Taipalsaaren kunnan osuus Kivisalmen pumppaamon rakentamiskustannuksiin*		27 295,81
Rakennukset		
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Aktivoidut ympäristömenot yhteensä	0,00	27 295,81

*Kunnan rahoitusosuus yhteensä 300 000 euroa. Pumppaamo on valmistunut keväällä 2015.

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2016	2015
Konsernihallinto	28	29
<i>Siitä:</i>		
Hallintopalvelut	8	9
Tukipalvelut	20	20
Sivistyspalvelut	118	122
<i>Siitä:</i>		
Sivistyspalveluiden hallinto	2	2
Perusopetus	59	61
Varhaiskasvatus	48	49
Kulttuuri ja vapaa-aika	9	10
Tekniset palvelut	19	17
<i>Siitä:</i>		
Teknisten palveluiden hallinto	2	2
Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut	2	2
Kiinteistönhuolto ja yleiset alueet	13	11
Kunnallistekniikka ja laitokset	2	2
Yhteensä	165	168

Edellä mainitut luvut sisältävät vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön sekä työllistetyt 31.12. tilanteen mukaisesti.

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2016	2015
Suomen Keskusta r.p.	946,00	1 108,75
Kansallinen Kokoomus r.p.	1 119,03	1 219,16
Taipalsaari-liike	496,50	500,00
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.	380,50	451,75
Suomen Kristillisdemokraatit r.p.	85,75	90,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	3 027,78	3 369,66

Tilintarkastajan palkkiot		
	2016	2015
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	9 096,50	7 141,25
Tilintarkastajan lausunnot	350,00	
Tarkastuslautakunnan sihteerin		
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	9 446,50	7 141,25

ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET, VESIHUOLTOLAITOS

VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2016

Vesi – ja viemärilaitos

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Vesilaitoksen hoitaja: Huoltomies, varalla päivystysrengas

Työajan ulkopuolinen päivystys 0400 156 628.

Yleistä

Kunnallinen vesihuoltolaitos vastaa, että sen asiakkaiden käytössä on puhdasta vettä häiriöttömästi ja että jätevedet puhdistetaan vaatimusten mukaisesti kilpailukykyiseen hintaan.

Vesilaitos

Vesilaitoksen piiriin kuuluvat Kirkonkylän, Saimaanharjun, Konstun ja Ketveleen toiminta-alueet.

Taipalsaarella on 2 vedenottamo, jotka sijaitsevat Saimaanharjulla ja Leväsessä.

Vesi on laadukasta ja hyvänmakuista pohjavettä. Käsittelynä on ainoastaan luonnonmukainen kalkkikivisuodatus veden pH:n nostamiseksi.

Viemärilaitos

Taipalsaaren kunnan jätevedet johdetaan siirtoviemäriä pitkin puhdistettavaksi Lappeenrantaan Toikansuontien jätevedenpuhdistamolle. Laitoksella on 20 pumppaamoa.

Tunnuslukuja

Vesihuoltoliittymät	889 kpl
Verkostoon pumpattu vesi	200103 m ³
Laskutettu vesimäärä	120962 m ³
Lappeenrantaan johdettu jätevesi	146857 m ³
Veden ja jäteveden myyntihinta	5,06 €/m ³ , alv 24%

Taipalsaaren kunnalla ei ole sadevesijärjestelmää. Hulevedet viemäroidään alueella maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen asemakaavan, hulevesisuunnitelman, katusuunnitelman tai yleisen alueen suunnitelman mukaisesti. Hulevedet imeytetään maastoon.

Vuoden 2017 aikana arvioidaan uusia liittyjiä vesihuoltoverkostoon olevan 10 kappaletta.

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2015
Liikevaihto	589 830,51	545 533,55
valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden		
varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-99 528,93	-115 748,78
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Palvelujen ostot	-336 505,64	-335 670,51
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-36 464,26	-41 871,02
Henkilösivukulut	-9 028,27	-10 430,24
Eläkekulut		
Muut henkilösivukulut		
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-118 834,58	-129 400,32
Kertaluontoiset poistot		
Liiketoiminnan muut kulut	-1 388,57	-1 739,69
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-11 919,74	-89 327,01
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut		
Korvaus jäännöspääomasta		
Muut rahoituskulut		
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-11 919,74	-89 327,01
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	-11 919,74	-89 327,01
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-11 919,74	-89 327,01

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE

	31.12.2016	31.12.2015
VASTAAVAA	1 331 267,65	1 335 524,99
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
1 Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet		
2. Muut pitkävaikutteiset menot		
3. Ennakko maksut		
2 Aineelliset hyödykkeet	1 042 706,34	1 161 540,92
1. Maa- vesialueet		
2. Rakennukset		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 042 706,34	1 161 540,92
4. Koneet ja kalusto		
5. Muut aineelliset hyödykkeet		
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
B VAIHTUVAT VASTAAVAT	288 561,31	173 984,07
1 Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet		
2. Keskeneräiset tuotteet		
3. Valmiit tuotteet/tavarat		
4. Muu vaihto-omaisuus		
5. Ennakkomaksut		
2 Saamiset	288 561,31	173 984,07
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset		
2. Lainasaamiset		
3. Muut saamiset		
4. Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	166 303,33	147 114,22
2. Lainasaamiset		
3. Muut saamiset	11 456,85	
4. Siirtosaamiset	110 801,13	26 869,85

	31.12.2016	31.12.2015
VASTATTAVAA	1 331 267,65	1 335 524,99
A OMA PÄÄOMA	1 268 745,89	1 280 665,63
1 Peruspääoma	1 527 118,10	1 527 118,10
2 Liittymismaksurahasto		
3 Arvonkorotusrahasto		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-246 452,47	-157 125,46
4 Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-11 919,74	-89 327,01
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero		
2. Vapaaehtoiset varaukset		
C PAKOLLISET VARAUKSET		
1. Eläkevaraukset		
2. Muut pakolliset varaukset		
D VIERAS PÄÄOMA	62 521,76	54 859,36
1 Pitkäaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
4. Lainat muilta luotonantajilta		
5. Saadut ennakot		
6. Ostovelat		
7. Muut velat		
8. Siirtovelat		
2 Lyhytaikainen	62 521,76	54 859,36
1. Joukkovelkakirjalainat		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
4. Lainat muilta luotonantajilta		
5. Saadut ennakot		
6. Ostovelat	20 568,32	47 714,22
7. Muut velat	35 612,98	7 145,14
8. Siirtovelat	6 340,46	

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

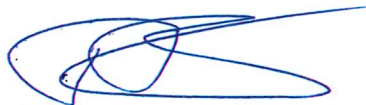
	2016	2015
Toiminnan rahavirta		
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)	-11 919,74	-89 327,01
Poistot ja arvonalennukset	118 834,58	129 400,32
Rahoitustuotot ja -kulut		
Satunnaiset erät		
Muut tulorahoituksen korjauserät		
Sisäiset tuotot		
Sisäiset kulut		
Investointien rahavirta		
Investointimenot		-18 250,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien luovutustulot		
Sisäiset katteet		
Tulorahoitus ja investoinnit, netto	106 914,84	21 823,31
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		
Liittymismaksujen muutos		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	-30 645,96	22 438,33
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	7 662,40	-10 664,31
Rahoituksen rahavirta	-22 983,56	11 774,02
Vaikutus maksuvalmiuteen	83 931,28	33 597,33

Tunnuslukuja

	2016	2015
Oman pääoman tuotto-%	-0,94 %	-7 %
Omavaraisuusaste	95 %	96 %

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

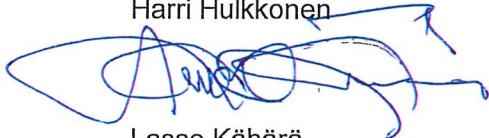
Taipalsaari 28.3.2017

Teemu Turunen-Saaresti

Harri Hulkkonen

Lasse Kähärä

Arja-Liisa Westinen

Antero Hiltunen

Sanna Kahari

Elma Mikkola

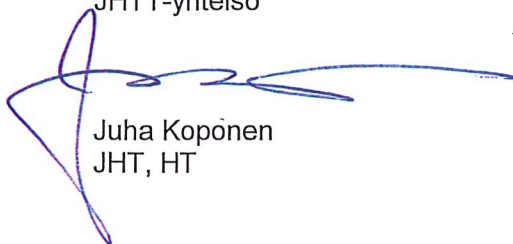
Jari Willman

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Taipalsaari 18/5 2017

BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisö

Juha Koponen
JHT, HT

LUETTELOT JA SELVITYKSET**Luettelo käytetyistä kirjanpitolajeista**

Peruskirjat	Sidottuna ATK-tulosteena	tasekirja päiväkirja
Tilierittelyt	ATK-tulosteet ATK-tulosteet	pääkirjatilit talousarviotilit

Luettelo käytetyistä tositelajeista**Pankkitositteet**

1	Pankkitositteet
4	Kassatositteet
8	Populus matkalaskut
9	Palkkatositteet
10	KP Laskennalliset
12	SL Laskennalliset
20	Ostolaskujen maksut
21	Ostolaskut
30	Myyntireskontran suoritukset
31	Myyntilaskut taloustiimi
32	Sopimuslaskut
34	Myyntilaskut varhaiskasvatus
36	Maanvuokralaskutus
44	Vesilaskut
54	Päivähoito
86	Hyvitysten kohdistus
89	Sisäinen laskutus
90	Muistiot
91	Poistot
92	Luovutukset
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask.

Ostoreskontran tositteet säilytetään sähköisinä ja muut tositteet säilytetään paperitositteina

Tasekirja säilytetään pysyvästi
Tositteet säilytetään 10 vuotta
EU-projektien osalta päätösten mukaisesti.

